

DET HÄR ÄR BOTKYRKA

Mål och budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022

Innehållsförteckning

Botkyrka är mitt i en spännande utveckling.....	3
Omvärldsanalys 2019 – 2022	4
Så styrs Botkyrka kommun.....	5
Kommunfullmäktiges utvecklingsmål och målsatta mått	7
Ekonomiska styrprinciper.....	13
Befolkningsprognos 2018 - 2022.....	17
Ekonomiska förutsättningar, driftramar och ekonomiskt resultat	18
Investeringar och kommunens låneskuld	23
God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2018.....	24
Låne- och borgensram 2019	25
Uppdrag	27
Resultatbudget 2019 - 2022.....	29
Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2019 - 2022	29
Nämndernas budgetramar 2019 - 2022.....	30
Sammanfattning investeringsplan 2019 - 2022	30
Interna och gemensamma poster 2019 - 2022	31
Finansiella poster 2019 - 2022	31
Kommunstyrelsen	32
Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande	42
Samhällsbyggnadsnämnden.....	43
Tekniska nämnden	49
Miljö- och hälsoskyddsnämnden.....	55
Kultur- och fritidsnämnden	60
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	69
Utbildningsnämnden.....	76
Socialnämnden.....	85
Vård- och omsorgsnämnden	92
Kommunens revisorer.....	100
Sammanfattning investeringsplan 2019 - 2022	102
Investeringsplan fram till 2022 per nämnd	102
Resursfördelningsmodellen	116
Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag	118

MITTENMAJORITETEN

Botkyrka är mitt i en spännande utveckling

Infrastruktursatsningar i Stockholmsregionen gör att Botkyrka kommer närmare Stockholms innerstad och Arlanda. Bostäder byggs, i olika former, i våra stadsdelar. Det finns utvecklingsplaner för våra lokala centrum och planeringen av Södra porten är igång. I skolan går resultaten upp och omsorgen blir mer uppskattad, men det räcker inte. Den politiska Mittenmajoriteten tänker ta till vara på denna utvecklingsprocess och vara benhårda i sina prioriteringar. Arbetet börjar med budget för 2019 med plan för 2020 – 2022.

I budget 2019 finns det ett tydligt fokus på det grunduppdrag Botkyrka kommun har. Valfärden ska utföras med högsta kvalitet och god service till Botkyrkaborna. För att kunna säkerställa den grundläggande valfärden krävs det att vi gör politiska prioriteringar.

Skolan är kommunens viktigaste uppgift. Det är genom skolan som våra barn och ungdomar utvecklas och rustas för vuxenlivet. En god skolgång är en av de bästa skyddsfaktorer för varje ung människas liv.

Därför fokuserar budget för 2019 på mer och riktade resurser till Botkyrkas skolor med störst utmaningar, fler vuxna i klassrummen och korridorerna och ordning och reda för mer studiero och bättre resultat.

En god omsorg, utifrån behov, är en grundläggande rättighet och trygghet som alla Botkyrkabor är värda. I budget för 2019 stärks chefernas möjligheter att lägga tid på kvalitet. Även arbetet med att öka svenskkunskaperna i omsorgen är prioriterat i budget, alla ska känna sig förstådda. Parallellt med budgeten börjar arbetet med hur Botkyrkaborna ska få mer valmöjligheter i hemtjänsten.

Botkyrkas stadsdelar utvecklas för varje dag. Samtidigt tar det lång tid. Budget för 2019 tar avstamp i att få leverans på fler bostäder och att stadsdelarna ska utvecklas med nya centrum och mer levande områden. Arbetet med att unga ska kunna få en första bostad påbörjas också

med uppdrag om att ta fram en Flytta-hemifrån-garanti.

Utöver dessa områden förstärks kommunens trygghetsarbete. Ett våldspreventivt center, med polis och kommun, ska startas, där vi gemensamt kan agera för mer trygghet i kommunen. Samtidigt tas beslut som stärker arbetet med att nå alla unga som är i, eller som riskerar, ett kriminellt liv.

Miljö- och klimatfrågorna blir allt mer akuta både globalt och lokalt. Botkyrka ska vara en ledande kommun i omställningen till det hållbara samhället genom satsningar på kollektivtrafik, stadsnära natur och säkra rent vatten i framtiden. Med ett särskilt miljömål för vattenfrågan och en plan för dagvattenhantering tar Botkyrka ett stort steg i rätt riktning.

För Mittenmajoriteten kommer fokus att ligga på valfärdens kärna, skolan och omsorgen, samtidigt som vi ska utveckla våra stadsdelar. För att detta ska kunna prioriteras startar Mittenmajoriteten ett än skarpare arbete med att prioritera vilka verksamheter som ska finnas, hur stor administration kommunen ska ha, samt hitta effektivare arbetsätt att jobba på. Botkyrkabornas skattepengar ska användas på absolut bästa sätt.

Ebba Östlin – Socialdemokraterna
Stefan Dayne – Kristdemokraterna
Myrna Persson – Miljöpartiet de gröna
Lars Johansson – Liberalerna
Dag Ahlse – Centerpartiet

Omvärldsanalys 2019 – 2022

Kommunledningsförvaltningen tar varje år fram en omvärldsanalys för de kommande åren. Analysen är en bedömning av hur skeenden i Sverige och resten av världen påverkar Botkyrka. Den ger några av utgångspunkterna för hur Mål och budget med flerårsplan ska hanteras för Botkyrkabornas bästa. Analysens resultat kan sammanfattas i fem stycken:

Sverige är inne i slutet av en period med högkonjunktur och en hög ekonomisk tillväxt. Det håller i sig ytterligare något år men under flerårsplaneperioden faller tillväxten tillbaka och det gör också sysselsättningen och skatteunderlaget. Vi behöver planera för gradvis magrare tider både för kommunen som organisation och för Botkyrkaborna. Risker för sämre hushållsekonomi är störst för de Botkyrkabor som nyligen kommit in på arbetsmarknaden.

Botkyrkas befolkning fortsätter att växa och framför allt blir barn, unga och äldre fler. Det betyder att kommunen behöver utöka sin verksamhet och investera i nya lokaler och anläggningar. De kommande åren behöver vi skärpa verksamhetsplaneringen, bli allt effektivare och ha en smartare investeringsplanering.

Många nya Botkyrkabor har och kommer att få svårt med arbete och inkomster under de närmaste åren. Det sammanfaller med att allt fler, efter två år i Sverige, övergår från att ekonomiskt vara statens ansvar till att bli kommunens. Ett ökat behov av kommunens verksamheter följer också av förändringar i flyktingpolitiken. Vi behöver ha beredskap för att behovet av försörjningsstöd kan öka snabbt de kommande åren.

Skillnaden mellan rika och fattiga fortsätter att öka och tillsammans med segregationen ger det fortsatt tydliga skillnader i livsvillkor. Trots att sociala frågor fått större plats i samhällsdebatten kan vi inte räkna med att staten eller regionen förmår att vända utvecklingen i närtid. Det blir fortsatt en uppgift för Botkyrka att visa vägen i Stockholmsregionen med insatser som överbryggar sociala och ekonomiska klyftor.

Många uppfattar nutiden som rörig, oförutsägbar och orättvis. Trots att Sverige är en trygg, säker och välmående del av världen ökar känslan av otrygghet och tilliten till både medmänniskor och till samhället minskar. Vi får acceptera det många människor upplever och behöver stärka vår förmåga att bidra till social sammanhållning.

Så styrs Botkyrka kommun

Kommunfullmäktige i Botkyrka kommun styr utifrån ett helhetsperspektiv, där den politiska styrningen och processtyrningen ska mötas i mål och uppföljning av den dagliga verksamheten i enheternas verksamhetsplaner.

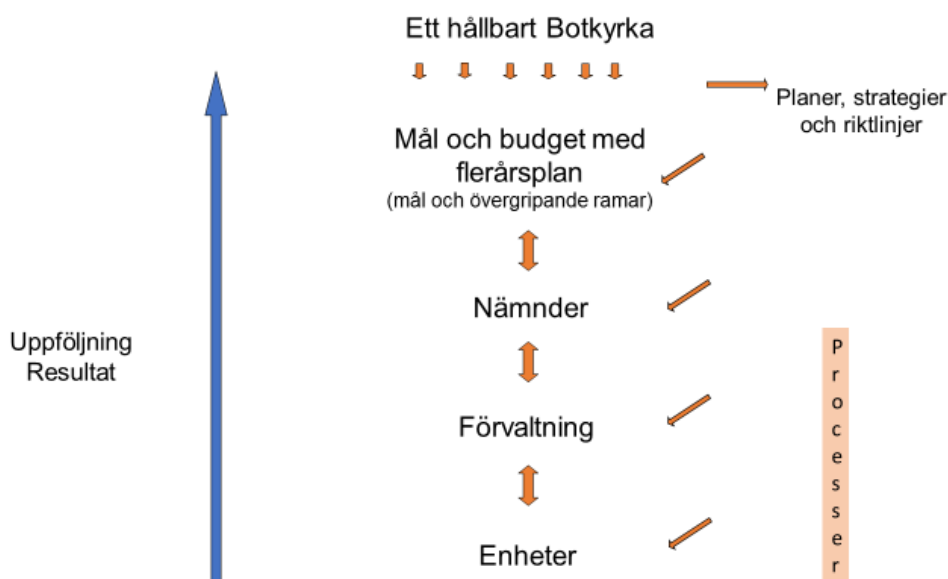
Den politiska styrningen uttrycks genom utvecklingsmål och målsatta mått från kommunfullmäktige, samt genom nämndmål och målsatta mått från respektive nämnd. Kommunfullmäktiges utvecklingsmål tar sin utgångspunkt i de långsiktiga utmaningarna i dokumentet Ett hållbart Botkyrka. Kommunens mål och budget är indelad i målområden vilka utgörs av våra sex medborgarprocesser och ”effektiv organisation”. ”Effektiv organisation” omfattar kommunens styr- och lednings-, samt stödprocesser.

Kommunens mål och budget styr processerna, men processtyrningen omfattar också kvalitets-

säkring av grunduppdraget. Kommunens verksamheter i medborgarprocesserna har alla grunduppdrag, som är fastställda genom statlig styrning i lagar, förordningar och riktlinjer, samt i nämndernas reglementen.

För att säkra kvaliteten i grunduppdraget, behöver vi följa verksamheten genom processmått och vid behov målsätta processmått för att förbättra verksamheten. Om det finns stora, och/eller ”politiskt viktiga” brister i verksamheten, kan målsatta processmått också lyftas upp av politiken och målsättas på kommunfullmäktige- eller nämndnivå.

På detta sätt skapar vi en styrning med ett helhetsperspektiv som syftar till att fånga kvalitet och effektivitet utifrån Botkyrkabornas och platsens villkor och behov.

Så styrs den kommunala verksamheten

Utgångspunkten i styrsystemet är att kommunfullmäktige beslutar om utvecklingsmål, målsatta mått och ekonomiska ramar. Målen uttrycker övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden utifrån ett medborgarperspektiv.

Nämndernas Mål och budget med flerårsplan beskriver hur målen ska uppfyllas

Nämnden bekräftar gentemot kommunfullmäktige hur de kommer att bidra till kommunens utvecklingsmål. Utifrån sin Mål och budget med flerårsplan arbetar sedan nämnden för att uppfylla sina mål och målsatta mått inom den angivna ekonomiska ramen.

Nämnderna preciserar målen för enheterna

Nämnderna preciserar kommunfullmäktiges utvecklingsmål och ekonomiska ramar, men beslutar också om egna mål och målsatta mått för planeringsperioden.

Nämndmålen styr verksamheterna i förvaltningen och målen kan vara riktade till en eller

flera verksamheter eller målgrupper. Nämndmålen anger prioriteringar och vad man vill uppnå i verksamheten.

Enheterna beskriver sitt arbete för att uppfylla målen

Enheterna beskriver hur de utifrån de ekonomiska ramarna tänker arbeta för att uppnå nämndens mål och målsatta mått. De kan även ange egna målsatta mått. Enheternas verksamhetsplaner ska finnas dokumenterade.

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas arbete

Kommunfullmäktige följer upp de mål och målsatta mått som nämnderna angett som bidrag till kommunfullmäktiges utvecklingsmål.

Uppföljningen sker tre gånger per år i delårsrapporter efter april och augusti, samt i årsredovisningen. Denna uppföljning omfattar både mål, målsatta mått, ekonomiska prognoser och resultat när det gäller ekonomi och verksamhet.

Nämnderna följer upp enheternas arbete

Uppföljningen mellan nämnderna och enheterna görs av respektive nämnd.

Kommunfullmäktiges utvecklingsmål och målsatta mått

Den politiska mittenmajoriteten kommer inför kommande budgetarbete se över och ändra både de politiska inledningstexterna samt även se över kommunfullmäktiges utvecklingsmål och målsatta mått.

Målområde 1

Medborgarprocess: Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

Kommunen är Botkyrkabornas verktyg för att ta ett gemensamt ansvar för gemensamma angelägenheter i lokalsamhället. Därför är demokratin grunden för all kommunal verksamhet. Engagerade, informerade och aktiva kommuninvånare,

med lika rättigheter och möjligheter att bidra till samhällsbygget, är en förutsättning för en långsiktigt hållbar utveckling. Men skillnaderna i inflytande och levnadsvillkor är stora och diskriminering inskränker människors rättigheter. Det begränsar demokratin. Därför är det ett centralt kommunalt uppdrag att verka för jämlikhet, jämställdhet mellan kvinnor och män och lika rättigheter och möjligheter för alla.

Den representativa demokratin lägger ytterst den politiska makten i folkets händer. Genom politiskt engagemang och deltagande i valen tar Botkyrkaborna ansvar för sitt samhälle och för demokratin. Därför är ett högt valdeltagande dels ett värde i sig självt, dels ett mått på förtroendet för kommunen och demokratin förankring. Men den representativa demokratin kräver också god insyn i de politiska processerna och många olika arenor för dialog och påverkan på samhällsutvecklingen. Kommunen ska bidra till att alla Botkyrkabor får verkliga möjligheter att vara medskapare av sitt samhälle. Botkyrkabornas möte med de kommunala verksamheterna har också stor betydelse för deras upplevelse av delaktighet och vilja att vara medskapare av sitt lokalsamhälle. Kultur, föreningsliv, folkbildning och ett offentligt samtal i nya och gamla media håller demokratin levande och bygger människors förtroende för varandra.

1:1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin

Målsatta mått	Utfall 2014	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Botkyrkabornas deltagande i valet till kommunfullmäktige 2022 ökar mer än riksgenomsnittet (%).	70,9	73,0		75,0
Det genomsnittliga valdeltagandet i de tio valdistrikt med lägst valdeltagande vid valet 2018 ökar i valet 2022 (%).	50,7	53,0		55
Valdeltagandet i gruppen endast röstberättigade till kommun- och landstingsval ökar i valet 2022 (%).	28	Ökar		Ökar
Botkyrkabornas deltagande i valet till Europaparlamentet 2019 ökar mer än riksgenomsnittet.	44,8		Ökar	

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information ökar.	42	47	49	55
Andelen (%) Botkyrkabor som får återkoppling på sin kontakt inom två arbetsdagar ökar till över 85 procent år 2022.	63	50	70	85
Andelen (%) synpunkter som besvaras inom 10 dagar ökar.	-	-	ökar	ökar
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med kommunens anställda ökar till över 85 procent år 2022.	54	65	70	85
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem.	34	38	40	50

Målområde 2

Medborgarprocess: Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

Vårt kunskapsintensiva, komplexa och globala samhälle ställer höga krav på ständig anpassning och flexibilitet. Ett livslångt lärande, så väl informellt som formellt, är en nyckel för att rusta Botkyrkaborna för framtiden. Kunskap är makt. Oavsett var och när resan för det formella lärandet börjar ska alla oavsett kön och bakgrund kunna uppnå den kunskap och kompetens som krävs för egenmakt i livets alla skeenden. Möjligheten till utbildning och bildning har en avgörande betydelse. Här spelar folkbildningen en viktig roll bland annat genom bibliotek, studieförbund och folkhögskolor.

Kommunen har ett tydligt kompensatoriskt uppdrag för att jämna ut livschanser. Botkyrka ska vara en skolkommun som genom högkvalitativ utbildning stärker Botkyrkabornas egenmakt. Kommunen har också ett tydligt uppsökande och uppföljande uppdrag. Vi ska erbjuda alla barn och elever i alla åldrar de bästa förutsättningarna för goda kunskapsresultat.

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Det genomsnittliga meritvärdet i åk 9 i Botkyrkas skolor ska öka i alla stadsdelar.	217,8	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor med behörighet till gymnasieskolan efter avslutad grundskola ska öka i alla stadsdelar (avgångsklasser).		Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) elever på SFI som klarat högsta kurs på sin studieväg inom två år ökar.	36 2016	Ökar	Ökar	Ökar

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) vuxna Botkyrkabor som har högst förgymnasial utbildning alt. folk-/grundskola minskar. (20 – 64 år)	25,1	Minskar	Minskar	Minskar
Den genomsnittliga utbildningsnivån ökar i alla stadsdelar. (andel med eftergymnasial utbildning (%), 20 - 64 år)	32,0	Ökar	Ökar	Ökar

Målområde 3

Medborgarprocess: Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

I Botkyrka är vi framgångsrika. Arbete och egen inkomst är en förutsättning för egenmakt och genom att fler kvinnor och män får arbete skapar vi ett mer jämställt och jämlikt samhälle. Utgångspunkten är att alla som kan ska jobba och därigenom både kunna förverkliga sina egna drömmar och bidra till välfärden. Botkyrka kommun ska ta vara på kraften hos de många individer, företag, projekt och samarbeten som finns på platsen. Våra verktyg är näringslivsutveckling, utbildning och arbetsmarknadsinsatser. Ett bra exempel är sommarjobbsgarantin, där alla ungdomar får en första rad på sitt CV.

Att rusta Botkyrkabor som står utanför arbetsmarknaden och saknar relevant utbildning och erfarenhet är centralt. För att lyckas behöver vi söka upp dem som är i behov av stöd. Botkyrkaborna ska ha tillgång till effektiva och individanpassade insatser. Vi ska bidra till en arbetsmarknad där individens kunskap, kompetens och förutsättningar tas tillvara. Här har kommunen som arbetsgivare också en viktig roll att spela.

Vi behöver också arbeta för att skapa fler arbetstillfällen i Botkyrka, genom att stärka och stötta näringslivet för etablering, start och utveckling i kommunen. Till Botkyrka söker sig framgångsrika företag för att de vet att här kan man

växa och vara med och bygga ett starkt samhälle. Södra porten blir en nod för Botkyrka och hela Stockholmsregionen för företagande och nya arbetstillfällen.

Näringslivet är avgörande för att skapa arbetstillfällen men tillför också i samhällsbygget. Näringslivet är med och skapar ett levande samhälle och en levande stad, samtidigt som det kan och ska ta ett stort socialt ansvar. I samarbete mellan kommun och näringsliv skapar vi mer värden för både företagen, Botkyrkaborna och samhällsutvecklingen.

Botkyrka kommun ska vara i framkant med smarta lösningar och spännande samarbeten. Det är i samverkan mellan kommun, näringsliv, stat och civilsamhälle som vi är som effektivast. Ungdomsgarantin är ett bra exempel på hur vi både stärker individen, företag och Botkyrka som plats.

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkaungdomar som har jobb eller studerar på eftergymnasial utbildning tre år efter gymnasiet ska vara på samma nivå som länet.		Ökar	Ökar	Ökar
Efter upp till fyra år ska minst 60 % av de nyanlända Botkyrkaborna vara förvärvsarbetande eller studerande (%).		Ökar	Ökar	Ökar
Botkyrkabornas medianinkomst för de som förvärvsarbetar ökar. (20 - 64 år).	268,3 (2016)	Ökar	Ökar	Ökar

3:2 Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet aktiva företag i Botkyrka ska öka minst i samma takt som befolkningen.	3 227	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) sysselsatta Botkyrkabor ökar till 2021. (20 - 64 år)	73,4	Ökar	75	76
Antalet arbetstillfällen/capita (ålder 20 - 64 år) ökar i Botkyrka.	0,472	Ökar	Ökar	Ökar
Antal organisationer som har anslutit sig till den lokala överenskommelsen mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer ökar.	7	15	30	60

Målområde 4

Medborgarprocess:

Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

Alla flickor och pojkar, kvinnor och män i Botkyrka ska ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv med en känsla av sammanhang. Oavsett bakgrund, social situation och funktionsvariationer ska alla kunna leva ett tryggt och meningsfullt liv. Barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn. Det ska vara tryggt att åldras i Botkyrka. Vi ska uppmärksamma närståendes viktiga roll och behov.

Rådgivning, stöd, förebyggande och hälsofrämjande insatser ska bygga på att individer och grupper frigör och utvecklar egna styrkor och förmågor. Om de egna krafterna inte räcker till ska Botkyrkaborna känna sig trygga och veta att det finns ett skyddsnet som ger den hjälp man behöver.

Vi ska utforma service och insatser med respekt för de enskildas självbestämmanderätt och integritet. Hög tillgänglighet och tekniska lösningar i vardagen ska bidra till möjligheten att leva ett självständigt liv. Kommunen ska fördela resurserna solidariskt utifrån behoven och organisera verksamheten så att alla får högsta

möjliga kvalitet. De enskilda ska få ett anpassat och sammanhållet stöd, byggt på god samverkan med andra kommuner, landstinget, statliga myndigheter och andra aktörer. Vård, omsorg och sociala insatser syftar till att ge var och en som behöver det, stöd för att leva ett självständigt liv.

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet Botkyrkabor som lever i hemlöshet minskar jämfört med föregående år.	192	Minskar	Minskar	Minskar
Andelen (%) brukare som är nöjda med hemtjänsten ökar.	75	78	80	87
Antalet verksamheter som åtgärdats för tillgänglighet ökar (totalt 253 verksamheter).	-	Ökar	Ökar	Ökar

Målområde 5

Medborgarprocess:

Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

Botkyrka ska vara en interkulturell kommun där människor möts och tillsammans bygger demokrati och skapar förebilder i samhället. I Botkyrka ska det därför finnas ett rikt förenings-, idrotts- och kulturliv som är tillgängligt för flickor och pojkar, kvinnor och män i alla våra stadsdelar. Kommunens resurser ska bidra till jämlika förutsättningar för alla. Botkyrka ska genomsyras av idrott, kultur och kreativitet. Alla ska, oavsett identitet, bakgrund och andra förutsättningar, kunna hitta ett sammanhang för en meningsfull fritid under hela livet.

Kommunen ska erbjuda en mängd olika mötesplatser och aktiviteter som kan inspirera invånare och aktörer att verka i Botkyrka. Vi tar tillvara den kreativitet och de krafter som finns hos individer, föreningar och andra lokala aktörer, inte minst för att underlätta ett rikt liv utanför arbete och studier. Botkyrka ska också vara en plats full av upplevelser som lockar besökare till kommunen.

Kommunen ska bidra till att Botkyrkaborna mår bra. Genom kultur- och fritidsverksamheter skapar vi möten mellan människor som annars aldrig skulle träffats och upplevelser som annars inte skulle ha funnits. Tillsammans skapar samarbetspartners, lokala aktörer och medarbetare med olika bakgrunder och erfarenheter förutsättningar för ett starkt och sammanhållet Botkyrka.

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv

Målsatta mått (procent)	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med de öppna mötesplatserna i kommunen (såsom bibliotek, föreningslokaler, fritidsgårdar, konsthall och besöksmål) ökar	61	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ ökar.	33	Ökar	Ökar	47
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheten att ta del av kulturaktiviteter ökar.	51	Ökar	Ökar	Ökar
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheterna till motion och fysiska aktiviteter ökar.	76	Ökar	Ökar	79
Flickors andel (%) av idrottsföreningarnas totala deltagartillfällen ökar till 45 % år 2022.	37	Ökar	Ökar	45

5:2 Botkyrkaborna har god hälsa med minskade skillnader

Målsatta mått (procent)	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som röker dagligen minskar (16 – 84 år)	16 (2014)		Minskar	13
Andelen (%) Botkyrkabor som snusar dagligen minskar (16 – 84 år)	9 (2014)		Minskar	7
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever en god självskattad hälsa ska jämfört med föregående år öka i alla stadsdelar, främst i de med sämst upplevd hälsa.	0,74 (60%/81%)	Ökar	Ökar	0,77

Målområde 6

Medborgarprocess: Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

Den nya Botkyrkastaden växer fram. Botkyrka är som en del av Storstockholm i snabb utveckling – miljonprogrammets stadsdelar förnyas och många nya bostäder byggs. Den nya Botkyrkastaden är den moderna, gröna staden där flickor och pojkar, kvinnor och män oavsett bakgrund möts och känner sig hemma, kulturen tar plats och naturen är tillgänglig.

Våra stadsdelar ska präglas av mångfald, varierad bebyggelse och blandade funktioner – här ryms bostäder, samhällsservice, kulturliv, näringsliv och många Botkyrkabor. Vi tror att blandning ger liv och rörelse och skapar möten, som bygger tillit och sammanhållning i och mellan våra stadsdelar. Vi vill skapa mer kreativa och trivsamma utemiljöer med konst och kvalitet i våra offentliga rum.

Vi vill se mer jämlika stadsdelar i ett jämlikt Botkyrka som är tillgängliga för alla. Utemiljön där många bor ska ha extra hög kvalitet och i alla stadsdelar bygger vi för livets olika skeden, med ett varierat bostadsbestånd med blandade upplåtelseformer.

Vi ska skydda, vårda och tillgängliggöra våra naturområden. Vi ska ha smart stadsplanering, bland annat genom att förtäta i kollektivtrafiknära områden, tillgängliggöra tätortsnära natur och vara rädd om jordbruksmarken. Vi ska också nyttja och värna ekosystemtjänster bättre, så att vi fortsatt har rent vatten och frisk luft.

I Botkyrka ska det vara lätt att leva klimatsmart. Vi vill både minska Botkyrkas klimatpåverkan och ha bra beredskap för de klimatförändringar som kommer. Därför ska vi bygga klimatsmarta bostäder i klimatsmarta lägen. Botkyrkaborna ska ha nära till kollektivtrafik och goda möjligheter att färdas till fots och på cykel.

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att det är tryggt att bo och leva i sin kommundel ökar.	51	53	56	66
Andelen (%) Botkyrkabor som kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde ökar.	54	Ökar	Ökar	66

6:2 Fler och mer varierade bostäder för ökad jämlikhet inom och mellan våra stadsdelar

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Från 2016 till utgången av 2020 ska antalet färdigställda nya bostäder vara minst 4000.	1 151*			+4000 (2020)
Andelen (%) av den minst förekommande upplåtelseformen ökar i varje stadsdel.	10** (2016)	Ökar	Ökar	Ökar

* Viss eftersläpning i inrapportering kan förekomma. ** I tabellen redovisas andelen av nyproduktion som är den minst förekommande per stadsdel.

6:3 Botkyrka har säkrat tillgången till rent vatten

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Av Botkyrkas 16 ytvattenförekomster ska 9 stycken ha uppnått god ekologisk status år 2021.	6	Ökar	Ökar	9 (2021)

Målområde 7

Effektiv organisation

Botkyrkaborna har rätt att förvänta sig att den kommunala verksamheten bedrivs effektivt och med medborgarens fokus så att vi på både kort och lång sikt uppnår bästa möjliga kvalitet med hänsyn till dagens och morgondagens resurser. Alla ska få ett vänligt, respektfullt och sakkunnigt bemötande i sina kontakter med kommunens anställda. Ingen ska särbehandlas eller diskrimineras.

Organisation och metoder, grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet, ska kontinuerligt kunna anpassas till samhällsutvecklingen och förändrade uppgifter. Vår organisation ska vara lärande och innovativ. Den ska främja samspelet mellan olika verksamheter. Kommunens anställda i allmänhet och cheferna i synnerhet ska spegla befolkningssammansättningen.

Vi ska knyta till oss och behålla kompetent personal. Kommunen ska vara en föredömlig arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö, som tar tillvara de anställdas engagemang, kompetens och kreativitet och som lutar på medarbetarnas förmåga att tillsammans förbättra verksamheterna. Det ska finnas goda möjligheter att utvecklas inom den kommunala organisationen. Alla anställda som önskar det ska erbjudas heltidsanställning. Syftet är att tillsvidareanställning på heltid är det normala vid nyanställning och att redan anställda medarbetare uppmuntras att arbeta heltid i högre utsträckning än i dag. Heltidsarbete ökar det ekonomiska oberoendet och det positiva effekter för yrkenas attraktivitet, framtida kompetensförsörjning och jämställdhet.

För att behålla handlingsfriheten och säkra verksamhetens kvalitet och omfattning är det nödvändigt att kommunens ekonomi är stabil,

under kontroll och långsiktigt balanserad. Resurser ska fördelas efter behov. Genom framförhållning, tidiga insatser och förebyggande arbete undviker vi framtida kostnadsökningar, motverkar social utsatthet och värnar vår gemensamma miljö. En väl planerad försörjning med ändamålsenliga lokaler är centralt för en effektiv resursanvändning.

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) minskar.	19	15	Minskar	12
Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) minskar.	17	13	Minskar	10
Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ökar (%) kvinnor/ män.	92/96	92/96	Ökar	97/97
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ökar (index).	79	81	Ökar	84

7:2 Botkyrka kommun har en god lokalthushållning

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Inga målsatta mått finns för 2019. Nytt mått kommer att utredas.				

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral

Målsatta mått	Utfall 2016	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2021
Den kommunala organisationens klimatavtryck vid inköp minskar (co2/kg) i relation till transporterad godsmängd och transportuppdrag.	2,51 gram per kg	Minskar	Minskar	Minskar

Ekonomiska styrprinciper

Generellt

Nämnderna ska inom sitt verksamhetsområde se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de budgetramar och mål samt de aktiverande och normerande styrdokument som kommunfullmäktige har bestämt. Nämnderna ska också se till att det i övrigt bedrivs en god och effektiv verksamhet.

Nämnderna ska följa de anvisningar och de tidplaner för det kammungemensamma budget- och uppföljningsarbetet inklusive internkontrollarbetet som tas fram av kommunstyrelsen/kommunledningsförvaltningen.

Nämnderna ansvarar för att ta fram anvisningar och tidplan för nämndens egna budget- och uppföljningsarbete inklusive internkontrollarbetet.

Ekonomiskt ansvar

Nämnderna ska inom sitt ansvarsområde löpande hålla sig underrättad om såväl kostnader och intäkter som verksamhetens utveckling.

Inom medgiven budget väljer nämnden själv medel att nå fastställda verksamhetsmål. Inom budgeten äger därmed nämnden rätt att omfördela medel. Detta gäller inte särskilt riktade insatser som kommunfullmäktige beslutat om. Dessa får endast användas för avsett ändamål.

Ändringar som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell art i förhållande till mål och inriktningar ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I det senare fallet ska det av nämndens begäran framgå de ekonomiska konsekvenserna

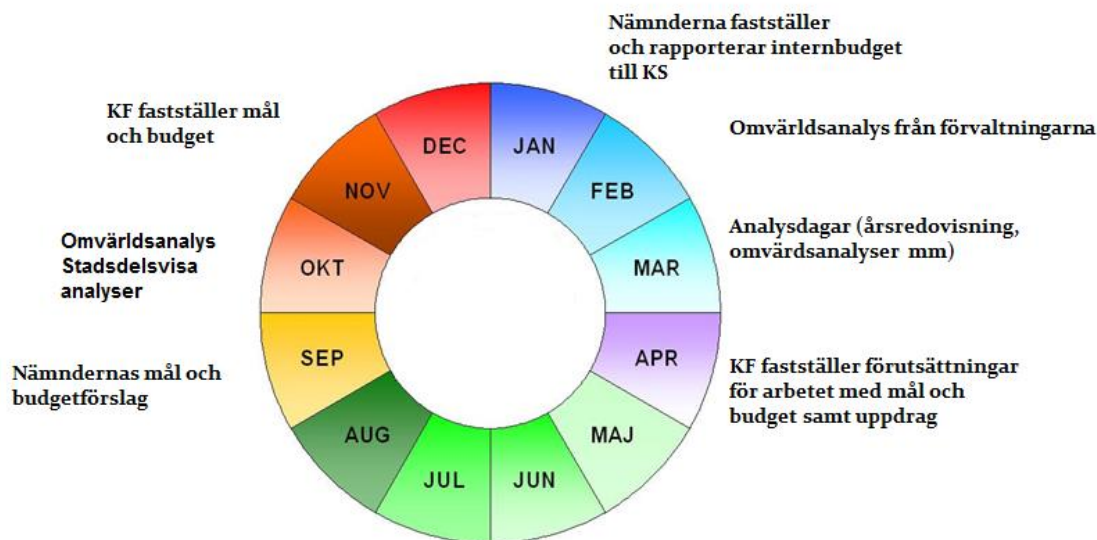
och hur dessa ska finansieras på kort och lång sikt.

Vid befarad budgetavvikelse ska nämnderna snarast vidta de åtgärder som krävs för att undvika att budgeten överskrids. Vid konflikt mellan mål och resurser sätter resurserna gränsen för måluppfyllelsen. Nämnden får således inte överskrida sin ekonomiska ram avseende drift eller medgiven ram för respektive investeringsprojekt. Medför lagstiftning att resurserna överskrids ska detta omgående anmälas till kommunstyrelsen. Innan anmälan ska nämnden noggrant ha prövat möjligheterna till omprioriteringar, besparingar och/eller ökade intäkter. Detta gäller både för drift som investering. Vid anmälan om risk för budgetöverskridande av investeringsprojekt ska redogörelsen även lämnas för konsekvenserna för den årliga driften av färdigställt projekt.

Kommunfullmäktige/kommunstyrelsen kan under året bevilja nämnd tilläggsanslag i de fall en riktad avsättning gjorts till KF/KS förfogande i avvaktan på ytterligare underlag/beslut. I övrigt medges tilläggsanslag endast i undantagsfall och då om det finns särskilda skäl. Anslag för exploateringsverksamheten kan lämnas i särskilda beslut under året.

Intäkter utöver budget, som har ett direkt samband med verksamheten, får efter beslut i respektive nämnd användas till ökade kostnader. När det gäller intäkter utöver vad som är budgeterat och som inte beror på nämndens eller förvaltningens påverkan, till exempel ändrade statsbidragsregler ska kommunstyrelsen lämna sitt godkännande innan dessa får användas.

Mål och budget med flerårsplan

Budgetprocessen

Omvärldsanalys

Som underlag för kommande planeringsarbete tar tjänstemän på kommunledningsförvaltningen fram en kommunövergripande omvärldsanalys och stadsdelsvisa analyser under hösten. Förvaltningarna tar fram verksamhets-specifika omvärldsanalyser som är strukturerade utifrån medborgarprocesserna. Omvärldsanalysen ska bevaka och beskriva omvärlden för att kunna analysera hur den påverkar verksamheterna. De verksamhets-specifika omvärldsanalyserna ska redovisas i respektive nämnd.

Analysdagar

Analys av verksamhetsresultat, ekonomi och diverse statistikuppgifter som har följts upp under det gångna året redovisas under två analysdagar. Under dagarna redovisas också de faktorer i omvärldsanalyserna som kommer att påverka verksamheterna åren framåt. Analysdagarna kan ses som en upptakt inför kommande budgetarbete. Analysdagarna ligger i början av mars varje år. Till analysdagarna bjuds både politiker och tjänstemän in.

Summering och slutsatser

Det som framkommer under analysdagarna sammanställs av tjänstemän och ett underlag

överlämnas till budgetberedningen och övriga gruppleddare i mitten av mars för vidare politisk beredning. Slutsatser från analysdagarna kan leda till reviderade mål och målsatta mått samt specifika uppdrag till en eller flera nämnder som ska återredovisas i nämndernas yttrande till kommande Mål och budget med flerårsplan. Vid behov kan analysdagarna kompletteras med dialog mellan nämnder och budgetberedningen.

Måldokument och uppdrag

Kommunstyrelsen och kommunfullmäktige beslutar om måldokument, uppdrag och eventuella tekniska justeringar av nämndernas preliminära budgetramar under april månad.

Efter beslut i kommunstyrelsen skickar kommunledningsförvaltningen ut budgetanvisningar till nämnderna.

Nämndernas yttrande till Mål och budget

Nämnderna arbetar med yttrande till Mål och budget med flerårsplan från mitten av april till början av september. Nämnderna redovisar nämndmål och målsatta mått som visar vad nämnden ska göra för att leva upp till kommunfullmäktiges mål.

I nämndernas yttrande ska en analys av de preliminära budgetramarna för nästa kalenderår samt för de tre nästkommande åren ingå. Även eventuella politiska ambitionsförändringar från

nämnderna ska ingå. Om en förändring innebär kostnadsökningar ska nämnden i första hand hantera kostnadsökningen genom omprioriteringar inom befintlig budgetram.

Nämnderna analyserar också investeringsplanen och redovisar eventuella förändringar. Berörda verksamhetsförvaltningar och tekniska förvaltningen ska gemensamt göra avstämning av investeringar som avser verksamhetslokaler.

Nämndernas yttrande till mål och budget lämnas till kommunstyrelsens budgetberedning i början av september och ska vara beslutade i respektive nämnd.

Dialog kommunledningsförvaltningen och förvaltningarna

Under senare delen av juni träffar kommunledningsförvaltningen, avdelningen planera och följa upp, respektive förvaltning för att gå igenom förslag till nämndmål och målsatta mått.

I slutet av augusti träffar dessutom ekonomichef och controllers på kommunledningsförvaltningen berörda förvaltningschefer och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för en genomgång av nämndernas ekonomiska läge och budgetförslag.

Kommunstyrelsens budgetberedning

Under perioden september till oktober arbetar budgetberedningen fram ett förslag till resultatbudget, budgetramar för nästa kalenderår samt preliminära budgetramar för de tre nästkommande åren för respektive nämnd. Beredningen tar också fram förslag till en flerårig investeringsplan.

Tjänstemannaunderlag inför budgetberedning kommer att tilldelas både majoriteten och oppositionen. Tjänstemän ska även vara oppositionen behjälplig med sakupplysningar vid framtagande av deras budgetförslag.

Under beredningsperioden bjuder budgetberedningen in nämndordförande, förvaltningschef och förvaltningarnas ekonomichefer eller motsvarande för genomgång av respektive nämnds yttrande till Mål och budget.

Beslut kommunstyrelsen och kommunfullmäktige

Kommunstyrelsen beslutar om förslag till skattesats, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av oktober.

Kommunfullmäktige fastställer skattesatsen, mål, drift- och investeringsbudget med plan för kommande tre åren i slutet av november.

Rapportering av Mål och internbudget

I slutet av januari det aktuella budgetåret rapporterar nämnderna till kommunstyrelsen hur man har fördelat den av kommunfullmäktige tilldelade budgetramen på olika verksamheter. Nämndernas Mål och internbudget innehåller även nämndens mål och målsatta mått, uppdrag, volymer, nyckeltal, årsarbetare och anställda med mera. Dokumentet beslutas av respektive nämnd. Ovanstående uppgifter följas sedan upp i delårsrapporter och årsredovisningar mot både budget och utfall för tidigare år.

Nämndernas internbudgetar

Nämnderna fastställer årligen en detaljerad internbudget och inom given budgetram formulerar mål och målsatta mått för att bidra till kommunfullmäktiges mål. För att möjliggöra uppföljning av det ekonomiska ansvaret är det nödvändigt att nämndens internbudget är ansvarsindelad. Internbudgeten läggs därmed på sådan nivå att den är till stöd vid uppföljnings- och prognosarbete.

Internränta

Kommunens beräknade internränta för 2019 är 1,75 procent. Kostnader för internränta redovisas på berörda nämnder medan intäkter för internränta redovisas på finansförvaltningen.

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter som inte beslutas av nämnden själv, ska huvudsakligen beslutas i samband med att kommunfullmäktige i november fattar beslut om Mål och budget med flerårsplan.

Uppföljning under året

Nämnderna ska utöver egna interna prognoser lämna rapporter till kommunstyrelse i den omfattning och vid de tidpunkter som kommunstyrelsen bestämmer.

För 2019 ska nämnderna lämna två delårsrapporter innehållande ekonomiskt utfall för perioden, prognos för helåret, nyckeltal/mått och måluppfyllelse. Dessutom ska nämnderna lämna ekonomisk uppföljning per sista mars, sista juni och sista oktober med prognos för helåret.

Rapporteringen till kommunstyrelsen fritar inte nämnd från skyldigheten att vidta åtgärder så att avvikelser mot mål och budget inte sker.

Vid årets slut lämnar nämnderna årsredovisningar/verksamhetsberättelser för sina verksamheter. I årsredovisningen redovisas resultatet av verksamheten i förhållande till uppställda mål och målsatta mått. Av nämndens redovisning framgår både hur kvantitativa och kvalitativa mål uppnåtts.

I årsredovisningen görs jämförelse med såväl budget som med föregående räkenskapsår.

Slutredovisning av investeringar

Alla investeringsprojekt som uppgår till eller överstiger 20 miljoner kronor slutredovisas till fullmäktige, övriga slutredovisas i nämnd.

Investeringar som pågår under flera år budgeteras och följs upp dels mot en totalbudget och dels mot året. Årligen återkommande investeringar ska avslutas i samband med nämndernas årsredovisningar och kommer att ombudgeteras endast om det föreligger särskilda skäl.

Nämnderna ska i årsredovisningen lämna en sammanställning över samtliga investeringsprojekt som avslutats under året.

Följdinvesteringar

I samband med investeringsprojekt kan behov finnas av följdinvesteringar. Det kan till exempel vara att en gata, cykelväg eller VA måste dras om. Ett annat exempel kan vara om en

verksamhet finns i skollokaler som ska byggas om som medför att verksamheten måste flytta. Den nämnd som är ansvarig enligt reglementet för anläggningen som behöver investeras i är den som ska lyfta investeringsprojektet i Mål och budget. Ansvarig för den ursprungliga investeringen som medför följdinvestering ska i god tid innan föra dialog med de som kan bli berörda.

Intern kontroll

Intern kontroll handlar om att ha ordning och reda. Internkontrollen ska säkerställa att det som ska göras blir gjort, görs rätt och sker på ett säkert sätt.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom sina respektive verksamhetsområden.

Varje nämnd har en skyldighet att styra och löpande följa upp den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområden. Nämnden ska som grund för sin styrning göra dokumenterade risk- och väsentlighetsbedömningar samt anta en särskild plan för hur arbetet med den interna kontrollen ska bedrivas. Resultatet av uppföljningen ska, med utgångspunkt från antagen plan, beslutas av nämnden.

Kommunstyrelsen ska med utgångspunkt från egen granskning och nämndernas uppföljningsrapporter utvärdera kommunens samlade system för intern kontroll, och i de fall förbättringar behövs, se till att sådana åtgärder genomförs av berörd nämnd. Rapporteringen ska beslutas av kommunstyrelsen i samband med beslut om årsredovisningen.

Befolkningsprognos 2018 - 2022

Tabell 1 Befolkningsprognos 2018 - 2022

Ålder	2017	2018	2019	2020	2021	2022
0	1 225	1 100	1 207	1 239	1 271	1 299
1–5	6 447	6 442	6 371	6 384	6 439	6 540
6	1 241	1 323	1 320	1 343	1 329	1 317
7–12	7 499	7 624	7 742	7 897	7 960	8 029
13–15	3 506	3 587	3 615	3 662	3 789	3 870
16–18	3 394	3 437	3 530	3 624	3 706	3 740
19–64	55 941	56 464	57 402	58 217	58 978	59 860
65–79	10 029	10 087	10 131	10 280	10 405	10 458
80–89	2 259	2 381	2 464	2 543	2 638	2 782
90–	384	412	406	421	442	451
Totalt	91 925	92 857	94 188	95 610	96 957	98 345

Under 2017 ökade antalet invånare i Botkyrka med 1 250 personer, vilket motsvarar knappt 1,4 procent. Det är en lika stor ökning i antal personer som föregående år.

I tabellen ovan redovisas kommunens befolkningsprognos 2018 – 2022. Prognosen är framtagen hösten 2018. I prognosen beräknas antalet invånare öka med 932 invånare 2018 jämfört med 2017, vilket innebär en lägre tillväxt än föregående år.

Under 2019 bedöms ökningen ligga på drygt 1 300 personer och åren 2020 - 2022 prognostiseras invånarantalet öka med knappt 1 400 årligen. Mellan åren 2018 och 2019 är det främst åldrarna 0 och 80 – 89 som ökar.

Kommunens resursfördelningsmodell för tilldelning av ekonomiska ramar till nämnderna kopplas till befolkningsprognosen. Förändringen av folkmängden i olika åldersgrupper medför en upp- eller nedräkning av den ekonomiska ramen för berörd nämnd.

Ekonomiska förutsättningar, driftramar och ekonomiskt resultat

Perioden 2019 - 2022 innebär sammantaget svårare ekonomiska förutsättningar. Under 2019 finns inget utrymme att hantera andra kostnads- och behovsökningar än de som följer av befolkningsutvecklingen. Pris- och löneökningar kompenseras utifrån Sveriges kommuner och landstings (SKL) modell, prisindex i kommunal verksamhet (PKV). Alla nämnder har för 2019 krav på effektiviseringar på 2,2 procent. De så kallade välfärdsmiljarderna ger en intäktsökning för kommunen med cirka 70 miljoner kronor. Åren 2020 - 2022 är tuffare och med nuvarande förutsättningar kommer det att krävas fortsatta effektiviseringar under dessa år.

Samhällsekonomin och kommunernas förutsättningar

Stark konjunktur både i världen och i Sverige

Konjunkturen i Sverige är mycket stark, BNP beräknas öka med närmare 2,7 procent i år och nästan lika mycket nästa år. Läget i världen är samtidigt osäkert och utvecklingen kan ta olika riktningar. Brexit, USA:s handelspolitik, konflikthärdar i Mellanöstern, Asien och Afrika påverkar den geopolitiska och ekonomiska situationen i världen. Sverige har haft många år med stark ekonomisk tillväxt och ligger före EU i konjunkturcykeln. I Sverige är högkonjunkturen påtaglig, och arbetskraftsbristen stor, främst inom offentlig sektor. Bristen på arbetskraft är en starkt begränsande faktor för fortsatt stark tillväxt. Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) räknar med att skatteintäkterna i kommuner kommer att öka betydligt långsammare de kommande åren än de har gjort under de gångna åren.

Efter några års snabb tillväxt råder högkonjunktur i svensk ekonomi. SKL:s bedömning är att konjunkturen stärks ytterligare det närmaste året. Främst är det den inhemska efterfrågan via växande investeringar och ökad privat konsumtion som driver tillväxten. Det medför en BNP-tillväxt på runt 3 procent i år och nästa år. Därefter bedöms att ekonomin åter går till ett konjunktorellt normalläge och att tillväxttalen blir betydligt lägre efter 2018. Det innebär också att sysselsättningsutvecklingen och skatteunderlagets reala tillväxt blir svagare mot slutet av perioden. Det beror dels på återgången till ett konjunktorellt normalläge och dels på att ökningen av antalet personer i arbetskraften avtar.

Tabell 2 Ekonomiska nyckeltal 2018 - 2022

SKL sep-2018, procentuell förändring

	2018	2019	2020	2021	2022
BNP	2,7	1,6	1,6	1,7	1,7
Sysselsättning, timmar	2,0	0,3	-0,3	0,2	0,2
Arbetslöshet, %	6,4	6,5	6,5	6,5	6,5
Timlöner	3,2	3,2	3,4	3,5	3,5
Konsumentpriser, kpiif	2,2	2,3	2,2	2,0	2,0

I förhållande till konjunkturläget är bedömningarna av löneökningarna 2018 och 2019 relativt låga. Löne- och prisökningstakten beräknas dock successivt öka under perioden.

Framtidens välfärdsutmaningar

Välfärden har stora investerings- och rekryteringsbehov. De stora befolkningskullarna under 1940-talet gör att andelen äldre nu ökar. Genom höga födelsetal och invandring ökar dessutom andelen barn och unga. Infrastrukturen byggdes till stor del under 1960–1980-talen och står nu inför betydande restaurerings- och nybyggnadsbehov. 1990-talets ekonomiska kriser innebar låga skatteintäkter till kommuner och landsting, samtidigt som behoven ökade. Utrymmet för investeringar och underhåll minimerades och har därefter inte kommit upp till nödvändig nivå förrän på 2010-talet, efter finanskrisen. I kombination med ett stort mottagande av asylsökande, framförallt under 2015, bidrar detta till att de demografiskt betingade behoven och investeringsbehoven nu och under några år framöver kommer att vara mycket höga.

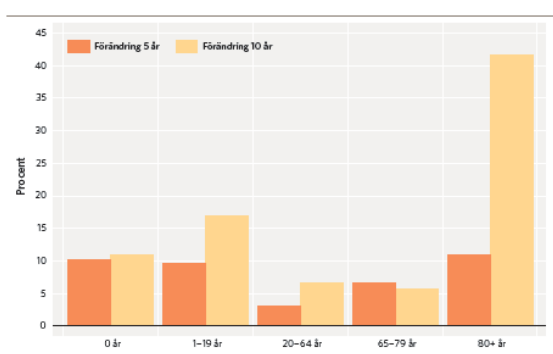
Investeringarna i kommuner, landsting och regioner har ökat och kom mer att ta ett allt större utrymme av resurserna. Behovet av att bygga förskolor, skolor och VA-system är mot den här bakgrunden stort, liksom att öka effektiviteten i nyttjandet av redan befintliga lokaler, exempel-

vis genom ny teknik. Bland annat behöver kommunerna i Sverige bygga en bra bit över 1000 skolor och förskolor fram till 2021. Det är en ökning av det totala beståndet med mer än 10 procent. I och med konkurrensen om arbetskraft drar byggprocesserna allt längre ut på tiden och kostnaderna har ökat.

Stora rekryteringsutmaningar

Det höga demografiska trycket kommer främst från att antalet barn, unga och äldre ökar snabbt, samtidigt som andelen i arbetsför ålder ökar betydligt långsammare. Inom kommunerna syns det främst när det gäller bristen på pedagogisk personal, samhällsbyggnadstekniks personal och socialsekreterare. Totalt sett kommer rekryteringsutmaningen att växa.

Diagram 1 • Procentuell utveckling för olika åldersgrupper på fem och tio års sikt

Hur klarar kommunerna utmaningen

De strukturella utmaningar som kommunsektorn står inför är större än dem vi har sett under den senaste 50-årsperioden. Allt talar för att välfärden behöver organiseras på ett nytt sätt och med andra ansvar för kommuner. Men de kommande fem åren ser nya former för offentlig sektor mer ut att bli ett diskussionsämne än ett område för faktiska reformer. Generellt sett är det ekonomiska läget trots allt relativt bra och experterna har länge, kanske allt för länge, varnat för kommande problem.

Samtidigt verkar det sannolikt att vi står inför ytterligare en mandatperiod med oklara majoritetsförhållanden i riksdagen och därmed en svag grund för större reformer. Kommunerna får klara sin situation med nya eller omformade statsbidrag, rullande effektiviseringsarbete och omprövningar av verksamhet.

Skatteintäkter och generella statsbidrag

”Välfärdsmiljarderna”

I samband med Budgetpropositionen för 2017 beslutade riksdagen om ett tillskott till kommunsektorn om 10 miljarder kronor från och med 2017 för att kommuner och landsting ska ha långsiktiga planeringsförutsättningar. Pengarna till kommunsektorn fördelas dels via det kommunalekonomiska utjämningsanslaget, det vill säga i kronor per invånare, dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tas till antal asylsökande och nyanlända. Botkyrkas andel av dessa är för 2019 70,2 miljoner kronor. Även om beräkningsgrunden ändras något mellan åren räknar vi med en intäkt i samma storleksordning även kommande år.

Långsammare skatteunderlagstillväxt

År 2019 beräknas skatteunderlaget öka långsammare än det i genomsnitt har gjort sedan år 2000. Därefter tilltar takten något igen. År 2018 är det underliggande skatteunderlagets ökning 0,6 procentenheter större än den faktiska ökningen. Det beror på att skatteintäkterna minskar till följd av regeringens förslag om höjt grundavdrag för personer som fyllt 65 år. Kommunsektorn kompenseras genom en höjning av det generella statsbidraget.

Tabell 3 Skatteunderlagsprognos 2018 - 2022

SKL okt-2019

	2018	2019	2020	2021	2022
Prognos, oktober	3,6	3,4	3,3	3,8	3,9
Prognos, april	3,6	3,2	3,1	3,7	
Real utveckl, oktober	1,6	0,6	0,2	0,8	0,9

Av tabellen ovan framgår också den reala utvecklingen av skatteunderlaget i procent, det vill säga med hänsyn tagen till pris- och löneökningar. Den reala ökningen av skatteunderlaget beräknas bli väsentligt lägre från och med 2019 när skatteunderlagets ökningstakt minskar samtidigt som de årliga pris- och löneökningarna blir högre. På grund av den höga befolkningstillväxten minskar skatteunderlaget räknat per invånare åren 2018 - 2021. Förändringen i prognos för 2019 mellan april och september beror på SKL:s revidering av timlöner.

År 2019 beräknas kommunens skatteintäkter uppgå till knappt 3,7 miljarder kronor. Till det ska också läggas 142 miljoner i kommunal fastighetsavgift, som i praktiken är en statlig skatt där intäkterna fördelas till kommunerna.

Den kommunala utjämningen

Nästa år beräknas kommunens sammantagna intäkter från den kommunala utjämningens olika delar uppgå till 1,5 miljarder. Merparten kommer från inkomstutjämningen, 1 143 miljoner 2019. Det förklaras av kommunens låga skattekraft (skatteunderlag per invånare) som uppgår till cirka 87 procent av riksgenomsnittet. I inkomstutjämningen garanteras alla kommuner ett skatteunderlag på 115 procent av riksgenomsnittet. Mellanskillnaden ersätts något förenklat till 95 procent.

Tabell 4 Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning 2019 - 2022

Miljoner kronor	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	3 699,9	3 824,7	3 973,0	4 159,7
Slutavräkningar				
Summa skatteintäkter	3 699,9	3 824,7	3 973,0	4 159,7
Inkomstutjämningsbidrag	1 142,9	1 201,1	1 275,9	1 334,8
Kostnadsutjämningsbidrag	202,5	215,3	188,0	182,0
Befolkningseftersläpning	0,0	0,0	15,8	11,0
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler	38,9	23,4	0,0	0,0
Regleringsbidrag-/avgift	40,7	65,1	58,8	29,9
Bidrag för LSS-utjämning	51,4	52,2	53,0	53,7
Kommunal fastighetsavgift	142,3	142,3	142,3	142,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 618,7	1 699,4	1 733,8	1 753,7
Summa skatteintäkter inkl generella statsbidrag och utjämning	5 318,6	5 524,1	5 706,8	5 913,4

Kommunen kompenseras också för en, jämfört med genomsnittskommunen, ogynnsam struktur i såväl kostnadsutjämningen som i den särskilda utjämningen för LSS-verksamhet. Sammantaget uppgår dessa ersättningar till 253,9 miljoner kronor.

Utdebitering

Utdebiteringen för 2019 föreslås uppgå till oförändrat 20 kronor 15 öre. Även Stockholms läns landsting har oförändrad skattesats för 2019.

Från 2016 är begravningsavgiften gemensam för alla församlingar där Svenska kyrkan sköter begravningsverksamheten. Avgiften beslutas av Kammarkollegiet senast den 1 december. Utifrån 2018 års avgift blir skattesatserna för invånarna i Botkyrka 2019 följande:

Tabell 5 Skattesatserna 2019

	Botkyrka församling	Grödinge församling
Botkyrka kommun	20:15	20:15
Landstinget	12:08	12:08
Summa	32:23	32:23
Begravningsavgift	0:242	0:242
Summa	32:47	32:47

Botkyrkas ekonomi

Svagare ekonomiskt resultat i kommunen de senaste åren

Botkyrka har redovisat positiva ekonomiska resultat de senaste 24 åren, men marginalerna har minskat de senaste åren. Efter flera år med resultat som var bättre än genomsnittet för alla kommuner har resultaten sedan 2014 varit lägre än kommungenomsnittet, räknat i kronor per invånare. Även för 2019 beräknas resultatet bli relativt lågt beräknat enligt balanskravet.

En effekt av de svagare resultaten är att intäkterna inte räcker till kommunens investeringar. En annan är att det inte finns några reserver om de ekonomiska förutsättningarna försämras. Då krävs i stället snabbare effektiviseringar och sänkta kostnader.

Fortfarande en stabil ekonomi

Jämfört med många andra kommuner har Botkyrka ett relativt stort eget kapital och en låg skuldsättning. Soliditeten (eget kapital dividerat med tillgångarna) är väsentligt högre än såväl riks- som länsgenomsnitt, vilket gör kommunen mindre sårbar för tillfälliga ekonomiska svackor. Tillväxten för skatteunderlaget de närmaste åren beräknas ligga runt 3 procent, men faller sedan tillbaka. Trots högkonjunktur och ökande statsbidrag får vi räkna med en svårare ekonomisk situation de kommande åren.

Ett enkelt mått på kommunens ekonomiska ställning är skuldsättningen. Vid utgången av augusti 2018 uppgick kommunens upplåning till 938 miljoner kronor, exklusive den upplåning som vidareutlånas till de kommunala bolagen. Jämfört med augusti 2017 är det en ökning med endast 3 miljoner kronor. Kommunens bedömning är att under årets sista månader kommer skuldsättningen att öka med cirka 300 miljoner kronor.

Investeringsbehoven är den stora ekonomiska utmaningen

Kommunernas sammantagna kostnader för investeringar har ökat under en längre tid. Enligt planerna ser investeringarna ut att fortsätta att öka.

Även Botkyrkas investeringar har under den senaste femårsperioden varit högre än tidigare, även om det varierar mellan åren. Men det som nu ligger framför oss är investeringar av en helt annan storleksordning. I investeringsplanen för åren 2019 - 2022 uppgår investeringsramarna i genomsnitt till drygt 1 000 miljoner kronor per år. Kombinationen av att vara en växande kommun och en historik med en exceptionell utbyggnadstakt i början av 1970-talet innebär ett investeringstryck som inte längre kan skjutas på framtiden.

Som framgår av resultatbudgeten på sidan 29 innebär investeringsplanen ökade kostnader för avskrivningar och räntor under planperioden. Det innebär också att en eventuell framtida återgång till mer normala räntenivåer skulle få betydande negativa effekter på kommunens ekonomi.

Nämndernas ramar och ekonomiskt resultat 2019 - 2022

Budget 2019

Pris- och löneökningar samt resursfördelningsmodellen

Grunden för kommunens kompensation till nämnderna för pris- och löneökningar är SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV).

Tabell 6 Prisindex för kommunal verksamhet (PKV)

	2018	2019	2020	2021	2022
Arbetskraftskostnader*	2,5	3,0	3,5	3,5	3,5
Övrig förbrukning	2,3	2,6	2,7	2,7	2,7
Prisförändring	2,4	2,9	3,2	3,3	3,3

*Inklusive förändringar i arbetsgivaravgifter och kvalitetsjustering.

SKL:s sammanvägda prisindex för kommunal verksamhet beräknas med löpande och fasta priser. Den tar därmed i beaktande volymförändringar och prisförändringar av arbetskraft inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter.

- Arbetskraftskostnaden räknas upp med 3,3 procent.
- Övrig förbrukning som domineras av personalinsatser, främst köp av verksamhet, räknas upp med 2,6 procent.
- Hyrorna höjs med 1,15 procent. Nämnderna kompenseras med motsvarande uppräkning av sina hyreskostnader.
- Verksamhetens intäkter räknas upp med 2,6 procent.
- Internräntan uppgår till 1,75 procent.
- Den preliminära arbetsgivaravgiften uppgår 39,15 procent

För planeringsperioden 2020 - 2022 är priser och löner fullt uppräknade efter SKL:s prognos.

Nämndernas sammantagna volymuppräknning, enligt kommunens resursfördelningsmodell, uppgår till 64,8 miljoner kronor 2019.

Ekonomiskt resultat 2019

Det budgeterade balanskravsresultatet uppgår till 30,1 miljoner kronor 2019, motsvarande 0,6 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Det är något högre än det budgeterade resultatet för år 2018. Det är ett resultat där marginalerna är mycket små och där det därför inte finns utrymme för större budgetavvikelser för nämnder eller till exempel avsevärt lägre skatteintäkter än budgeterat. I det budgeterade resultatet ingår ett effektiviseringskrav på 2,2 procent.

Botkyrka har sedan försäljningen av kommunens eldistributionsbolag 1999 haft en särskild

avsättning till framtida pensionskostnader. Sedan 2015 har effekten av ökade pensionskostnader mildrats genom att medel disponerats från avsättningen. I balanskravsresultatet kan kommunen tillgodogöra sig det belopp som disponeras från avsättningen. Budgetförslaget innebär att 35 miljoner kronor disponeras från kommunens pensionsavsättning 2019.

Driftramar och ekonomiskt resultat 2020 - 2022

Som beskrivits ovan är de ekonomiska förutsättningarna väsentligt svårare för planeringsperioden 2020 - 2022 än för år 2019. Dels avtar skatteunderlagstillväxten samtidigt som befolkningstillväxten i riket är hög. För kommunens del tillkommer effekterna av mycket omfattande investeringsplaner.

I resultaträkningen syns detta i ökade avskrivningskostnader och försämrat finansnetto. I driftredovisningen syns det främst som oförändrade medel till KF/KS:s förfogande för att kompensera främst socialnämnden och utbildnings-

nämnden för ökade kostnader för ensamkommande barn och unga samt hyror när befintliga förskolor och skolor rustas upp eller ersätts med nya lokaler.

Det kommer att krävas betydande effektiviseringar för att klara de närmaste årens ekonomiska utmaning. Mot den bakgrunden lämnas ett uppdrag till nämnderna att effektiviseringar motsvarande 2 procent av nämndernas ramar årligen. Beloppen framgår i respektive nämndavsnitt. Redovisning görs i samband med nämndernas yttrande på Mål och Budget.

Av resultatbudget 2019 - 2022 framgår att resultatet 2020 ökar mellan åren, från 30,1 till 69,5 miljoner kronor om effektiviseringarna på 2 procent årligen genomförs. Utan effektiviseringar skulle resultatet försämrats till -85,9 miljoner 2019 och ytterligare -120 miljoner 2020. Det vill säga utifrån nuvarande förutsättningar krävs stora och kontinuerliga effektiviseringar under hela planperioden.

Tabell 7 Justeringar i driftramar 2019

Miljoner kronor	Budget 2018	Justeringar Volymer*	Lön-/ pris uppräknings	Effektiviseringar	Övriga verksamhetsförändringar	Effekter komponent avskrivning	Omfördelningar mellan nämnder	Summa
Kommunstyrelsen	-308,8	-2,3	-8,3	7,3	-17,6	-0,8	5,7	-324,8
Interna poster (internränta)	57,0						-57,0	0,0
KS/KF förfogande	-56,3				-10,6		9,5	-57,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-158,9	-1,2	-3,1	3,4	-1,6		8,4	-153,0
Exploateringsverksamheten	51,0				-3,4			47,6
Tekniska nämnden	-0,5				-0,1			-0,6
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-17,9	-0,1	-0,5	0,4	0,5		-0,2	-17,8
Kultur- och fritidsnämnden	-251,2	-2,6	-6,0	5,7	-12,5	-1,6	14,3	-254,0
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-256,7	-4,3	-7,4	6,1	-5,6	-0,8	1,8	-266,9
Utbildningsnämnden	-2 510,0	-31,5	-67,3	57,3	-13,6	-9,9	24,8	-2 550,2
Socialnämnden	-615,3	-6,1	-17,0	10,5	-5,9	-0,2	9,6	-624,4
Vård- och omsorgsnämnden	-1 109,5	-16,7	-30,6	25,5	15,9	-1,5	-16,7	-1 133,6
Revision	-4,4		-0,1					-4,5
Summa	-5 181,6	-64,8	-140,3	116,2	-54,5	-14,8	0,0	-5 339,8

* Enligt generell resursfördelningsmodell – befolkningsprognos från oktober 2018.

Investeringar och kommunens låneskuld

Investeringsplanen

Investeringsplanen för åren 2019 - 2022 innehåller investeringar på sammanlagt 5,3 miljarder kronor för redan beslutade och pågående projekt samt förslag på nya projekt. I de angivna beloppen ingår inte investeringar inom VA-verksamheten eftersom verksamheten är intäktsfinansierad och ökade kapitalkostnader täcks av VA-avgifter. Investeringarna för VA-investeringarna uppgår till cirka 370 miljoner kronor för 2019 - 2022.

Tabell 8 Investeringsplan 2019 - 2022

Miljoner kronor

2019	2020	2021	2022
1 093	1 261	1 582	1 388

Investeringarna 2019 beräknas sammantaget uppgå till 1 093 miljoner kronor. Det är en historiskt hög investeringsnivå för Botkyrka kommun. Utöver de ekonomiska konsekvenserna finns det anledning att överväga om det överhuvudtaget är praktiskt möjligt för kommunen att genomföra investeringar av en sådan omfattning. Det finns en risk att vissa projekt kommer att senareläggas till följd av att till exempel bygglov överklagas eller att man stöter på annat oförutsett. Om detta sker i många projekt kommer inte budgeten för 2019 att upparbetas. Det går inte i detta läge att förutse vilka projekt som kan bli berörda. Många större investeringsprojekt är i skedet precis före produktion och när väl dessa kommer igång kommer stora volymer att upparbetas. De tio största investeringsprojekten utgör cirka 40 procent av den totala investeringsvolymen 2019 - 2022. Investeringsramarna för åren 2020 - 2022 bör uppfattas som en plan och kommer justeras till kommande budget.

En tyngdpunkt i investeringsplanen ligger på förskolor och skolor. Samtidigt som ett stort antal förskolor och skolor är i behov av upprustning behövs tillskott för att klara ökningen av antalet barn och elever. I samband med förnyelse och nybyggnad av skollokaler behöver även lokaler för sport och fritid byggas.

Antalet äldre ökar i kommunen vilket medför behov av att bygga ut vård- och omsorgsboenden. Även flera gruppboenden för omsorgsverksamheten planeras.

Med tyngdpunkt i slutet av planeringsperioden innehåller investeringsplanen uppförande av ett nytt kommunhus i Tumba.

Den höga investeringsnivån medför en ökad belastning på kommunens resultat i form av ökade avskrivningar och räntekostnader.

Kraftigt ökad upplåning

I vilken takt investeringarna i planen faktiskt blir genomförda bestämmer utvecklingen av kommunens upplåning. Det har tidigare visat sig svårt att bedöma årets upplåningsbehov som ofta har överskattats i tidigare Mål och budget.

Mot bakgrund av att planen delvis bör betraktas som preliminär har upplåningen beräknats på en lägre investeringstakt än i investeringsplanen. Bedömningen är ändå att upplåningen ökar kraftigt. Låneskulden för kommunens egna investeringar beräknas öka från nuvarande cirka 935 miljoner kronor till 1200 - 1500 miljoner vid utgången av 2018. Vid utgången av perioden år 2022 kan upplåningen uppskattas uppgå till närmare 3,0 - 3,5 miljarder kronor.

God ekonomisk hushållning och finansiella mål för 2019

Det har sedan lång tid tillbaka funnits regler som innebär att kommuner ska hushålla med sina resurser. I kommunallagen uttrycks detta som att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs av andra juridiska personer. God ekonomisk hushållning kan beskrivas som att varje generation ska finansiera den verksamhet som de beslutar om och tar del av. Finansieringen ska inte skjutas på framtiden.

God ekonomisk hushållning

Balanskravet är ett i lag reglerat minimikrav som innebär att kommunens intäkter varje år måste balansera kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det balanseras med motsvarande överskott under de närmast följande tre åren.

God ekonomisk hushållning innebär att det ekonomiska resultatet normalt ska vara positivt på en nivå som innebär att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. God ekonomisk hushållning kan därför också innebära olika resultatnivåer i olika kommuner. En resultatnivå på 2 procent av skatter och statsbidrag brukar användas som ett riktmärke för god ekonomisk hushållning.

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i Botkyrka kommun som beslutades av kommunfullmäktige i samband med Ettårsplanen för 2014 innebär att kommunen i ett längre perspektiv, till exempel under en femårsperiod, bör uppnå följande:

- Ett genomsnittligt balanskravsresultat på mellan 2 till 3 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- En genomsnittlig självfinansieringsgrad av investeringar på minst 75 procent.

Finansiella mål för 2019

Som beskrivits under avsnittet ekonomiska förutsättningar är kommunens budgeterade ekonomiska resultat relativt lågt samtidigt som investeringsbehoven är mycket stora. Resultat och självfinansieringsgrad enligt kommunens långsiktiga riktlinjer för god ekonomisk hushållning uppnås därför inte i budgeten för 2019.

Mot denna bakgrund föreslås följande finansiella mål för 2019:

- Kommunens balanskravsresultat ska uppgå till 0,6 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.
- Självfinansieringsgraden av kommunens investeringar ska minst uppgå till 20 procent.

Låne- och borgensram 2019

I samband med Mål och budget fastställs varje år låne- och borgensram för det kommande året.

Låneramar

Kommunens egna behov

Mot bakgrund av investeringsplanen uppskattas låneskulden för kommunens egna investeringar komma att uppgå till 1 600 - 1 800 miljoner kronor vid utgången av år 2019. Utvecklingen är dock mycket svårbedömd. Mot den bakgrunden föreslås upplåningsramen för kommunens egna behov till 1 800 miljoner kronor år 2019.

Botkyrkabyggen

År 2018 uppgår låneramen för Botkyrkabyggen till 2 200 miljoner kronor. I oktober månad 2018 uppgick vidareutlåningen till 1 829 miljoner kronor. Under 2019 kommer reinvesteringar som kräver ökad upplåning att genomföras, bland annat upprustning av befintligt bestånd. Totalt behov av ökad upplåning uppgår till cirka 100 miljoner kronor. Därför föreslås en låneram på 2 300 miljoner kronor för 2019.

Botkyrka stadsnät

År 2018 uppgår låneramen för Botkyrka Stadsnät till 260 miljoner kronor. I oktober månad uppgick vidareutlåningen till 230 miljoner. Bolaget räknar med investeringar på 25 miljoner kronor 2019. För 2019 föreslås en oförändrad låneram på 260 miljoner kronor.

Söderenergi

I oktober månad uppgick vidareutlåningen till 403 miljoner kronor. Ägarkommunerna har enats om ett gemensamt totalt åtagande (låne- och borgensram) på 2 900 miljoner kronor för 2019. Botkyrkas andel av det blir 841 miljoner kronor, varav 365 miljoner avser borgen. Låneramen för 2019 föreslås därför till 476 miljoner kronor.

Totala låneramar

Sammantaget föreslås en låneram på 4 843 miljoner kronor för år 2019. Det är 382 miljoner kronor högre än för 2018. Det ökade behovet av lånefinansiering beror i huvudsak på kommunens och Botkyrkabyggens planerade investeringar i fastigheter. I den föreslagna låneramen ingår även lån till Upplev Botkyrka AB med 15 miljoner och Hågelbyparken AB med 10 miljoner kronor.

Borgensram och riskbedömning för 2019

Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer ska kommunen i samband med Mål och budget fastställa borgensram samt göra en riskbedömning av befintliga borgensåtaganden.

Vid höstens delårsbokslut 2018 uppgick kommunens borgensåtagande till 1 195,2 miljoner kronor. Av beloppet avser 20,4 miljoner kronor bostadsrättsföreningar för industriändamål och 34,3 miljoner kronor ideella föreningar medan merparten 1 171 miljoner kronor gäller för kommunala bolag varav Södertörns Energi AB uppgår till 517,5 miljoner kronor men kommunen har ett solidariskt borgensåtagande för hela lånebeloppet på 1 035 miljoner kronor tillsammans med Huddinge kommun. Dessutom har kommunen ett solidariskt borgensåtagande avseende Kommuninvests utlåning till andra medlemskommuner samtidigt som kommunen åtnjuter en solidarisk borgen från alla medlemskommuner för den egna upplåningen.

För Södertörns Energi AB föreslås en borgensram på brutto 1 035 miljoner kronor (netto 517,5 miljoner). För Söderenergi AB föreslås en borgensram på 365 miljoner kronor. För Södertörns fjärrvärme AB till 43,5 miljoner kronor och för SRV Återvinning AB till 60 miljoner kronor. För bostadsrättsföreningar och ideella föreningar föreslås en borgensram på 22 respektive 40 miljoner kronor för 2019.

För Sydvästra Stockholmsregionens VA-verksaktiebolag (Syvab) föreslås att borgensramen sätts till 432 miljoner, En höjning med 319 miljoner kronor jämfört med 2018. Anledningen är att Syvab står inför stora investeringar i sin anläggning Himmerfjärdsverket utifrån nya tuffare miljökrav. Verket är en högteknologisk anläggning som klarar dagens krav på effektiv rening, men för att klara kommande hårdare krav planeras en omfattande ombyggnad av anläggningen. Dessa investeringar beräknas uppgå till 1 181 miljoner kronor, varav Botkyrkas andel för den nu aktuella investeringsvolymen är 319 miljoner kronor (27 %). För Syvab totalt ökar

borgensåtagandet med 1181 miljoner kronor till totalt 1641 miljoner kronor.

För kommunens borgensåtaganden gentemot kommunens egna bolag och delägda bolag bedömer vi riskerna som fortsatt mycket små. Av

det totala borgensåtagandet är mer än 95 procent riktade mot egna eller delägda bolag. De största riskerna finns liksom tidigare i kommunens borgensåtaganden gentemot de ideella föreningarna. Många av dessa har en svag ekonomi och är beroende av förhållandevis osäkra inkomstkällor.

Uppdrag

Nämnderna ska i särskilt ärende rapportera uppdragen till kommunstyrelsens budgetberedning i samband med nämndens yttrande till Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021 - 2023.

Effektiviseringar

1. I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Nämnderna får i uppdrag att ta fram och genomföra effektiviseringsåtgärder så att given budgetram hålls. Nämndernas förslag ska utgå ifrån "Kommunfullmäktiges förut-sättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag" som redovisas på sidan 118.
2. Kommunstyrelsen får tillsammans med nämnderna i uppdrag att med start under 2019 genomföra de kommungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO).

Fler vuxna i skolan

Utbildningsnämnden får i uppdrag att utreda vilka yrkesroller som bäst ska kompletteras i skolan för att avlasta lärarna, var de bäst ska kompletteras och vilka ekonomiska konsekvenser det får.

Skolan är av högsta prioritet för kommunen. Det är där vi säkrar att alla barn rustas för framtiden. Läraren har den viktigaste uppgiften i skolan. Men lärarna har ofta svårt att hinna med sitt uppdrag då det är många elever man ska stötta, mycket administration och ibland även stök som måste hanteras utanför det pedagogiska uppdraget.

Ordning och reda i skolan

Utbildningsnämnden får i uppdrag att ta fram policy, regler och metoder som Botkyrkas lärare ska ha som stöd för att skapa ordning och reda i klassrummet.

Lärare får ibland ägna mycket tid till att skapa en ordning som gör att det råder studiero. I Botkyrkas skolor ska läraren ha de mandat den be-

höver för att skapa ordning och reda, ett exempel skulle kunna vara att det i klassrummen ska råda mobilförbud, eller annan regel som ger den studiero som eleverna vill ha.

Bostäder för att bryta segregation

Samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att i samverkan med kommunstyrelsen ta fram en plan som möjliggör byggandet av 8000 nya hem till år 2024.

Bostäder ska byggas i alla stadsdelar och komplettera den bostadssammansättning som finns i respektive stadsdel. Det ska vara enkelt att hitta en bostad som passar sin livssituation, i hela Botkyrka. Bostadsbyggandet ska också förenkla för ungdomar att kunna flytta hemifrån och därmed förstärka uppdraget om en bostadsgaranti för unga. Bostadsbyggandet ska också göra att fler Botkyrkabor ska kunna hitta en bostad som passar sitt liv när det går bra för en och ens inkomst ökar.

Flytta-hemifrån-garanti

Kommunstyrelsen får i samråd med Botkyrka-byggen i uppdrag att ta fram en flytta-hemifrån-garanti.

Flytta-hemifrån-garantin ska göra det möjligt för Botkyrkaungdomar att flytta hemifrån och börja sitt vuxna liv. Idén är att man ska involveras av garantin om man är folkbokförd i Botkyrka, är mellan 18 och 25 år och står i Botkyrkabyggens bostadskö när man fyller 18. Genom att öronmärka bostäder i Botkyrkabyggens bestånd ska garantin kunna uppfyllas.

Uppdrag serviceboende för LSS målgrupper

Samhällsbyggnadsnämnden får tillsammans med tekniska nämnden och vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att ta fram arbetsrutiner och arbetssätt för hur Botkyrka kommun ska jobba för att etablera nya servicebostäder.

I vård- och omsorgsnämndens boendeplan 2018 - 2026 framgår det att behovet av serviceboende för LSS-målgrupper ökar. Inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning planeras idag nybyggnationer av gruppboenden i högre utsträckning än serviceboenden.

För att få till stånd serviceboende är flera nämnder involverade. Samhällsbyggnadsnämnden som ansvarig för exploatering, planarbete och nybyggnation. Tekniska nämnden utifrån uppdrag att tillgodose lokalförsörjning i kommunen och vara hyresvärd för kommunens olika verksamhetslokaler och vård- och omsorgsnämnden utifrån beställarroll för att tillgodose medborgarnas behov. Men idag finns det ingen framtagna rutin eller arbetssätt för att få tillstånd servicebostäder. Och därmed finns det heller inga planer på att bygga nya servicebostäder inom LSS.

Tullinge station

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tydlig plan och strategi på hur Botkyrka kommun ska kunna påskynda landstingets arbete med att förnya Tullinge station som är viktig för den utveckling som kommunen förbereder för hela centrala Tullinge.

Utbyggd kollektivtrafik för miljöns skull

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tydlig plan och strategi på hur Botkyrka kommun ska kunna påverka landstinget i utformningen av kollektivtrafiken i kommunen.

Botkyrka kommun ska ha en tydlig bild över var som kollektivtrafiken behöver kompletteras och förstärkas.

2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda hur kollektivtrafiken kan utvecklas på Grödingelandet.

Påbörja arbetet med ny fullmäktigesal

Tekniska nämnden får i samverkan med kommunstyrelsen i uppdrag att parallellt med att ett nytt kommunhus byggs utreda en ny lokalisering av kommunfullmäktigesammanträden.

Kompetens i svenska språket

För att kunna tillgodose en god kvalitet i välfärden för Botkyrka måste kommunikation, mellan verksamhet och medborgare fungera.

1. Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en kommunövergripande språkutbildning för medledare utifrån kommunens ställda språkrav.
2. Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda möjligheten för kommunen att organisera arbetsplatsförlagd språkutbildning.
3. Kommunstyrelsen får i uppdrag att se över möjligheten till språkstest för nyanställda.

Familjecentraler

Socialnämnden får i uppdrag att påbörja en dialog med landstinget om att införa familjecentraler i Botkyrka, samt utreda hur de ska införas.

Familjecentraler där mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänstens förebyggande verksamhet samlas under ett och samma tak är ett exempel på hur man kan nå familjer i ett tidigt skede och erbjuda stöd. Att ett samarbete mellan kommunen och landstinget i dessa frågor kommer igång är mycket viktigt och gynnsamt.

Närodlat och närproducerat

Kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en strategi för att Botkyrka kommun i största mån ska kunna köpa närodlat och närproducerade livsmedel till sina verksamheter.

Botkyrka är en kommun med som både har mycket närodlat samt närproducerade livsmedel. Det ska kommunen utnyttja.

Naturreservat

Miljö- och hälsoskyddsnämnden får i uppdrag att utreda inrättandet av ett naturreservat vid Norsborgs strandskog, med arbetsnamnet "Mälarskogen", från Slagstabadet till Norsborgs vattenverk längs med vattnet.

Syftet med att inrätta ett naturreservat är att bevara viktig stadsnära natur med höga natur- och rekreationsvärden i ett vattenskyddsområde där strandskydd saknas och för att förstärka det gröna sambandet.

Resultatbudget 2019 – 2022

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Nämnder exklusive avskrivningar	-5 238,6	-5 064,9	-5 208,2	-5 335,8	-5 468,6
Interna och gemensamma poster	338,9	26,8	38,0	52,1	66,6
Avskrivningar	-264,0	-274,9	-298,6	-314,1	-332,2
Verksamhetens nettokostnader	-5 163,7	-5 313,0	-5 468,8	-5 597,8	-5 734,2
Skatteintäkter	3 574,7	3 699,9	3 824,7	3 973,0	4 159,7
Generella statsbidragsintäkter mm	1 583,3	1 618,7	1 699,4	1 733,8	1 753,7
Finansiella intäkter	83,0	77,4	84,9	98,5	98,5
Finansiella kostnader	-87,0	-87,9	-105,7	-128,0	-130,0
Resultat före extraordinära poster	-9,7	-4,9	34,5	79,5	147,7
Pensionskostnader från avsättning	32,0	35,0	35,0	35,0	35,0
Balanskravsresultat	22,3	30,1	69,5	114,5	182,7

Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning 2019 - 2022

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	3 590,9	3 699,9	3 824,7	3 973,0	4 159,7
Slutavräkningar	-16,2				
Summa skatteintäkter	3 574,7	3 699,9	3 824,7	3 973,0	4 159,7
Inkomstutjämningsbidrag	1 103,0	1 142,9	1 201,1	1 275,9	1 334,8
Kostnadsutjämningsbidrag	222,2	202,5	215,3	188,0	182,0
Befolkningseftersläpning	7,4	0,0	0,0	15,8	11,0
Tillskott statsbidrag flyktingvariabler	53,7	38,9	23,4	0,0	0,0
Regleringsbidrag-/ avgift	13,8	40,7	65,1	58,8	29,9
Bidrag för LSS-utjämning	43,9	51,4	52,2	53,0	53,7
Kommunal fastighetsavgift	139,3	142,3	142,3	142,3	142,3
Summa generella statsbidrag och utjämning	1 583,3	1 618,7	1 699,4	1 733,8	1 753,7
Summa skatteintäkter inklusive generella statsbidrag och utjämning	5 158,0	5 318,6	5 524,1	5 706,8	5 913,4

Nämndernas budgetramar 2019 - 2022

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Kommunstyrelsen	-308,8	-324,8	-321,9	-325,1	-327,6
- KF/KS förfogande	-56,3	-57,5	-98,5	-94,5	-91,5
Samhällsbyggnadsnämnden	-158,9	-153,0	-155,8	-158,4	-160,1
-Exploateringsverksamheten	51,0	47,6	47,6	47,6	47,6
Tekniska nämnden	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Miljö och hälsoskyddsnämnden	-17,9	-17,8	-18,3	-18,7	-19,1
Kultur- och fritidsnämnden	-251,2	-254,0	-260,6	-269,0	-287,9
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-256,7	-266,9	-275,6	-284,7	-292,0
Utbildningsnämnden	-2 510,0	-2 550,2	-2 608,2	-2 675,9	-2 740,6
Socialnämnden	-615,3	-624,4	-640,7	-656,5	-673,1
Vård- och omsorgsnämnden	-1 109,5	-1 133,6	-1 169,7	-1 209,4	-1 251,0
Revision	-4,4	-4,5	-4,6	-4,8	-4,9
Summa	-5 238,6	-5 339,8	-5 506,8	-5 649,9	-5 800,8
Avdrag avskrivningar	264	274,9	298,6	314,1	332,2
Verksamhetens driftkostnader efter avskrivningar, netto	-4 974,6	-5 064,9	-5 208,2	-5 335,8	-5 468,6

Sammanfattning investeringsplan 2019 - 2022

Miljoner kronor	Totalt för perioden	2019	2020	2021	2022
Skattefinansierad verksamhet					
Kommunstyrelsen	-56,4	-18,8	-13,6	-13,2	-10,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-410,9	-134,0	-99,4	-85,1	-92,4
Tekniska nämnden	-4 616,1	-855,6	-1 110,6	-1 431,9	-1 218,0
Kultur- och fritidsnämnden	-57,1	-30,3	-3,0	-5,6	-18,2
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-18,8	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Utbildningsnämnden	-116,9	-32,9	-22,2	-26,6	-35,2
Socialnämnden	-19,0	-7,0	-4,0	-4,0	-4,0
Vård- och omsorgsnämnden	-28,7	-9,9	-3,2	-11,2	-4,4
Utgifter	-5 337,8	-1 103,5	-1 262,1	-1 583,5	-1 388,7
Inkomster	13,9	10,4	1,4	1,2	0,9
Summa nettoutgift	-5 323,9	-1 093,1	-1 260,7	-1 582,3	-1 387,8
Taxefinansierad verksamhet					
Utgifter	-395,5	-161,9	-121,7	-65,4	-46,5
Inkomster	23,4	1,0	10,0	12,4	0,0
Summa nettoutgift					
Tekniska nämnden – VA-verksamheten	-372,1	-160,9	-111,7	-53,0	-46,5

Interna och gemensamma poster 2019 - 2022

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Internränta	395,0	85,5	99,3	108,9	117,7
Pensionsutbetalningar	-79,1	-97,0	-100,0	-103,0	-106,0
Fastighetsskatt	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5	-1,5
Försäkringar	-3,6				
Ersättning, fastighet	2,9				
Reavinst Samariten	-	7,2	7,2	7,2	7,2
Tomträttsavgälder	-	18,0	18,0	18,0	18,0
Överskott arbetsgivaravgift	164,2	186,3	199,4	213,4	227,4
Pensionskostnad	-184,0	-211,7	-224,4	-230,9	-236,2
Schablonbidrag	45,0	40,0	40,0	40,0	40,0
Summa	338,9	26,8	38,0	52,1	66,6

Finansiella poster 2019 - 2022

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Finansiella intäkter					
Aktieutdelning	6,0	6,0	6,0	6,0	6,0
Borgensavgifter	17,0	19,0	20,0	21,0	21,0
Ränteintäkter	60,0	52,4	58,9	71,5	71,5
Summa finansiella intäkter	83,0	77,4	84,9	98,5	98,5
Finansiella kostnader					
Ränta lån kommun	-75,0	-21,0	-33,3	-48,5	-47,1
Ränta lån övrig koncern	-	-53,9	-58,4	-64,5	-65,9
Räntor pensionsavsättningar	-12,0	-13,0	-14,0	-15,0	-17,0
Summa finansiella kostnader	-87,0	-87,9	-105,7	-128,0	-130,0
Summa finansnetto	-4,0	-10,5	-20,8	-29,5	-31,5

Kommunstyrelsen

Ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens högsta verkställande organ – den bereder ärenden till kommunfullmäktige och föreslår beslut. Det är kommunstyrelsen som leder, samordnar och följer upp kommunens övergripande processer och styrning av verksamheter samt ekonomin.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-308,8	-324,8	-321,9	-325,1	-327,6
Investeringar fram till 2022, netto	-12,8	-18,8	-13,6	-13,2	-10,8
Varav:					
Investeringsutgifter	-12,8	-18,8	-13,6	-13,2	-10,8
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Väsentliga områden

Kommunstyrelsens Mål och budget 2019 och plan för 2020–2022 tar sin utgångspunkt i 2018 års analysdagar. De fokusområden som identifierades som väsentliga för kommunstyrelsen är fortsatt väsentliga under 2019. Utveckling av verksamhet och arbetssätt gör vi genom procesorientering. Under 2018 har en utgångspunkt varit att stärka förmågan att analysera och följa upp platsens utveckling bland annat genom att etablera en strategisk grupp för platsutveckling. Under 2019 kommer arbetet fortsatt att utveckla koordineringen mellan styr- och ledningsprocesserna strategiskt utveckla Botkyrka som plats och strategiskt utveckla kommunen som organisation. Det är avgörande för att organisationen ska kunna möta platsens behov med medborgarens fokus, det vill säga Botkyrkabornas behov, förutsättningar och rättigheter, genom en effektiv organisation. Detta arbete kommer att fortsätta under 2019. Kommunstyrelsens ansvarsområden kring styrning, ledning och stöd kommer fortsatt ha utgångspunkt i dessa områden.

- Ordning och reda
- Medborgarens fokus
- Medledarskap

Öka nöjdheten med kommunens stödprocesser

Ordning och reda, bland annat genom väl fungerande systemstöd, är grundläggande för att uppnå en effektiv organisation med nöjda mottagare. År 2019 ska nöjdhetsgraden hos såväl mottagare som beställare öka. Mätmetoderna för att följa upp nöjdhetsgraden ska utvecklas för att stärka förutsättningarna till ständiga förbättringar. Mätningen ska också kompletteras med mått som mäter effektiviteten i organisationen. I första hand kommer detta utvecklas för prioriterade processer såsom digitalisering samt för att följa upp nyttan av våra verksamhetssystem.

Under de kommande åren ska också flera kommunövergripande systemstöd upphandlas och implementeras. Systemens funktionalitet och tillgänglighet är avgörande för att våra styr- och ledningsprocesser och stödprocesser ska fungera väl.

Möta dagens krav på digitaliserade arbetssätt

Kommunens utveckling till att möta dagens krav på digitaliserade arbetssätt går för långsamt. Under de kommande åren behöver detta arbete ha ett starkare fokus. Under 2018 har en strategi för digitalisering tagits fram och en di-

gitaliseringsfond har inrättats i kommunen. Arbetet inom processen behöver fortsatt utvecklas och stärkas. Mått och målsatta mått för processen ska tas fram för att styra organisationen mot att underlätta för medborgarna att nyttja digitaliseringens möjligheter, oavsett vilka de är eller vilka förutsättningar de har.

Kompetensförsörjning

En effektiv organisation kräver rätt kompetens. Liksom andra kommuner har Botkyrka kommun en utmaning i att både behålla och attrahera rätt kompetens. Botkyrka kommuns medledares olika perspektiv, kunskaper, erfarenheter, språk samt kreativitet ska användas och värdesättas på arbetsplatsen varje dag. Under de kommande åren är det av avgörande betydelse att stärka kompetensförsörjning och arbetsgivarvarumärket Botkyrka kommun.

Arbetet med att minska sjukskrivningar generellt sett kommer att fortgå kommande år bland annat genom inrättande av en hälsoluss. Systemverktyg har införts som möjliggör en förbättrad, kontinuerlig och ordnad uppföljning i samverkan mellan chefer och HR-funktion. För att öka frisknärvaron är det också viktigt att arbeta med och reagera på tidiga signaler på ohälsa parallellt med utbildningsinsatser för chefer.

Utveckla medborgarprocessen medskapande

Medborgarprocessen möjliggöra Botkyrka borgarnas medskapande av samhället har etablerats under 2018. Medskapande sker också i alla övriga medborgarprocesser som grund för att utveckla processerna med medborgarens fokus. Processen Medskapande fokuserar däremot främst på verksamheter och aktiviteter där syftet med processen är medskapande i sig, exempelvis satsningar inför valet. Både valdeltagandet och upplevelsen av att kunna påverka skiljer sig mellan stadsdelarna. Inför 2019 har en rad insatser för att utveckla närdemokratin och Botkyrka borgarnas delaktighet, oavsett vilka de är eller vilka förutsättningar de har, i den lokala demokratin skapats. Medskapandeprocessen inkluderar också förutsättningar för delaktighet och inflytande såsom att Botkyrka borgarna ska vara välinformerade, få stöd i att utföra sina ärenden och sköta sin vardagskontakt med kommunen.

Medborgarcenter är en viktig arena för kommunens möte med medborgarna. Flera medborgarprocesser är beroende av väl fungerande kanaler för medborgarservice. Ett nytt systemstöd ska bidra till att Botkyrka borgarna får svar på sina frågor i enlighet med kontaktlöftet. Systemet, tillsammans med utveckling av nytt dokumenthanteringssystem ska bidra till att utveckla snabbare hantering av synpunkter och tydlig uppföljning av dessa.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrka borgarnas medskapande av samhället

1:1 Botkyrka borgarna är mer delaktiga i den lokala demokratin (KF)

Kommunstyrelsens mål 1:1a

Kommunstyrelsen stärker Botkyrka borgarnas delaktighet i den lokala demokratin genom demokrati- och dialoginsatser.

Målsatta mått	Utfall 2014	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet deltagare vid dialogkommissionens möten ökar.	-	-	650	800
Botkyrka borgarnas deltagande i valet till kommunfullmäktige 2022 ökar mer än riksgenomsnittet (%).	70,9	73		75
Det genomsnittliga valdeltagandet i de tio valdistrikt med lägst valdeltagande vid valet 2018 ökar i valet 2022 (%).	50,7	53		55
Valdeltagandet i gruppen endast röstberättigade till kommun- och landstingsval ökar i valet 2018 och 2022 (%).	28	ökar		ökar
Botkyrka borgarnas deltagande i valet till Europaparlamentet 2019 ökar mer än riksgenomsnittet.	44,8		ökar	

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Kommunstyrelsens mål 1:2a

Kommunstyrelsen ger god service och möjliggör för Botkyrkaborna att kunna påverka kommunala frågor som intresserar dem.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) medborgare som vid telefonkontakt med medborgarcenter har fått svar på sin fråga ökar.	64	70	78	95
Andel (%) frågor där medborgare får svar på frågan vid första kontakten ökar.			65	75
Andelen (%) besökare på medborgarcenter som fick den service de önskade ökar.		55	65	85
Andelen (%) synpunkter som besvaras av kommunstyrelsens verksamheter inom 10 dagar ökar.			50	90
Andelen (%) synpunkter som besvaras av kommunens samtliga verksamheter inom 10 dagar ökar.			50	90
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information ökar.	42	47	49	55
Andelen (%) Botkyrkabor som får återkoppling på sin kontakt inom två arbetsdagar ökar till över 85 procent år 2022.	63	50	70	85
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med kommunens anställda ökar till över 85 procent år 2022.	54	65	70	85
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem ökar.	34	38	40	55
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att de är nöjda med möjligheterna att lösa sitt ärende direkt via hemsidan/digital tjänst ökar.			25	ökar

Målområde 3

Medborgarprocess:

Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande (KF)

Kommunstyrelsens mål 3:1a

Kommunstyrelsen bidrar till Botkyrkabornas möjlighet att få förutsättningar till egen försörjning.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet personer som är långt ifrån arbetsmarknaden som kommunstyrelsen erbjuder möjlighet till arbetslivserfarenhet ökar.	2	6	8	8
Antal Botkyrkabor som erhållit en anställning genom kommunens köp av tjänster från bolaget Tillväxt Botkyrka AB ökar.	-	133	200	200

Kommunstyrelsens mål 3:1b

Kommunstyrelsen tar social hänsyn i upphandling för att möjliggöra inträde i arbetslivet

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal arbetsplatser som kommunen kravställt i upphandlingar (inkluderar traineeplatser, lärlingsplatser eller krav på anställningar) ökar.	17	16	20	35
Antalet genomförda upphandlingar där dialogkrav ställts på arbetstillfällen (inkluderar traineeplatser, lärlingsplatser eller krav på anställningar) ökar.	16	15	20	25

Målområde 6

Medborgarprocess:
Skapa en god och trygg livsmiljö för
Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Kommunstyrelsens mål 6:1a

Kommunens trygghets- och folkhälsofrämjande arbete samt områdesutveckling ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att det är tryggt att bo och leva i sin kommun-del ska öka.	51	53	56	66
Andelen (%) Botkyrkabor som kan rekommendera en vän att flytta till sitt bostadsområde ska öka.	54	ökar	ökar	66
Graden av upplevda ordningsproblem minskar och närmar sig genomsnittet för länet.	38(28)	37	37	35
- Flickor i Botkyrka (Länet)	35(28)	35	35	33
- Pojkar i Botkyrka (Länet)				
Graden av positiv informell social kontroll ökar och närmar sig genomsnittet för länet.	63(67)	63	63	65
- Flickor i Botkyrka (Länet)	58(65)	59	59	61
- Pojkar i Botkyrka (Länet)				
Andelen ungdomar som instämmer i påståendet om att det finns personer som säljer narkotika i bostadsområdet minskar och närmar sig genomsnittet för länet	23(15)	22	22	20
- Flickor i Botkyrka (Länet)	23(15)	24	24	22
- Pojkar i Botkyrka (Länet)				

6:2 Fler och mer varierade bostäder för ökad jämlikhet inom och mellan våra stadsdelar

Kommunstyrelsens mål 6:2a

Kommunstyrelsens samhällsplanering ger mer varierad bostadssammansättning inom kommunens olika stadsdelar

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Förändringar (%) av bostadsbeståndet som bidrar till ökad variation i bostadssammansättningen ökar.	8	-	ökar	ökar

Måttet visar hur en förändring i bostadsbeståndet bidrar till mer variation gällande såväl upplåtelseform som storlek. 8 procent av förändringarna 2017 bidrog till ökad variation.

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Kommunstyrelsens mål 7:1a

Kommunstyrelsen attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Kommunstyrelsens personalomsättning (antal nyanställda i % av antalet anställda) ska minska.	16	15	14	12
Kommunstyrelsens personalomsättning (antal avslutade i % av antalet anställda) ska minska.	19	13	12	10
Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män.	93/98	92/96	93/98	98/98
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	74	81	81	84

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral

Kommunstyrelsens mål 7:3a

Kommunstyrelsens medarbetare reser mer klimatsmart

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) resor i tjänsten som görs klimatsmart ökar.				

Kommunstyrelsens mål 7:3b

Klimatavtryck vid inköp enligt upphandlade avtal reduceras med 5 % i förhållande till uppmätt volym föregående år

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Den kommunala organisationens klimatavtryck vid inköp minskar (co2/kg) i relation till transporterad godsmängd och transportuppdrag.	2,51 g/kg	minskar	minskar	minskar

Kommunstyrelsens budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-306 705	-308 780	-324 809	-321 897	-325 089
Volymförändringar		-2 275	-2 446	-2 313	-2 386
Löne- och prisuppräknig		-8 319	-9 476	-9 836	-10 203
Övriga prioriteringar					
Tillfällig budgetförstärkning för Valnämnden 2018 tas bort 2019		2 970			
Tillfälliga medel 2018 för demokratiarbete inför riksdags- och kommunalval tas bort 2019		1 430			
Introduktion av nya ledamöter och avtackning av avgående fullmäktige		-1 000	1 000		
Tillfällig budgetförstärkning till Valnämnd för val till EU-parlamentet 2019		-2 970	2 970		
Tillfällig budgetförstärkning 2019 för demokratiarbete inför valet i EU-parlamentet		-730	730		
Upphandling och implementering av kommungemensamma verksamhets-system		-5 710	2 910	2 020	2 900
Förstärkning säkerhetsfunktion, tjänsteperson och kommunikatör i beredskap (KS/2017/785)	-1 800				
Fastställande av antal mandat i KF och politiska sekreterare (KS/2018:32)	-95	-2 886			
Utökning av antalet ledamöter och ersättare i kommunstyrelsen (KS/2018:383)		-190			
Medel för reviderade gruppleदारvorden enligt beslut i kommunfullmäktige oktober 2018		-890			
Dialogkommissionen (4 stadsdelar per år á 1 miljon kronor per stadsdel för genomförande av förslag, KF §143 2018-06-19)		-4 000			
Avtal närradioföreningen (KS/2017:314)	-180				
Medel för projektledning med mera inför att ett nytt kommunhus ska byggas.		-2 500			
Lokalbank		-600			

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Södertörns Brandförsvarsförbund - uppräknig enligt överenskommelse (1,5% tillfälligt 2019)		-503	503		
Effekter av införande av komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar		-800			
Omfördelning mellan nämnder					
Fritt inträde Hågelby, medel omfördelas från KF/KS förfogande		-250			
Ökad hyra Hågelby, medel omfördelas från KF/ KS förfogande		-87			
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		-161			
Omföring av budget för Tillväxt Botkyrka (KS/2017:683) från KF/KS förfogande		-5 000			
Omföring av bidrag för Hallunda Folketshus till kultur- och fritidsnämnden		3 820			
Reglering av budget avseende ansvar och funktion för trygghets- och säkerhetsarbetet från socialnämnden och tekniska nämnden till kommunstyrelsen (KS/2018:180)		-3 087			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		1 822			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder.		-8 465			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		858			
Budget för kommungemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		17 150			
Kommunstyrelsens andel av gemensamma verksamhetssystem		-950			
Effektiviseringsåtgärder		7 294	6 721	6 937	7 145
Summa Justeringar	-2 075	-16 029	2 912	-3 192	-2 544
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-308 780	-324 809	-321 897	-325 089	-327 633

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Kommunstyrelsens budget uppgår för **2019** till 324,8 miljoner kronor. Det är en ökning med 16 miljoner kronor jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får kommunstyrelsen 2,3 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 8,3 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

För att genomföra det allmänna valet 2018 avsattes 3,0 miljoner kronor till valnämnden och 1,4 miljoner kronor avsattes för demokratiinsatser i samband med valet. Dessa medel återförs 2019.

För avtackning av avgående kommunfullmäktige samt introduktionsinsatser riktade till den nya mandatperiodens ledamöter avsätts 1,0 miljon kronor.

För att genomföra val till EU-parlamentet avsätts 3,0 miljoner kronor till valnämnden. Dessutom tillförs 700 000 kronor för demokratiinsatser i samband med valet.

Under perioden 2018 till 2022 behöver kommunen upphandla och implementera flera systemstöd. De flesta av systemen angår alla verksamheter i hela organisationen, men det är kommunledningsförvaltningen som ansvarar för upphandling och implementering. De systemstöd som avses är ärende- och dokumenthanterings-system, e-arkiv, personalsystem och affärssystem inklusive inköpssystem. Kommunstyrelsens ram utökas med ytterligare 5,7 miljoner kronor. Sammantaget finns 12,4 miljoner kronor för ändamålet.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i februari 2018 om ändring av antalet mandat i kommunfullmäktige från 61 till 75 ledamöter samt utökning av resurser i form av politiska sekreterare (KS/2018:32) utökas ramen med 2,9 miljoner kronor.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 om utökning av antalet ledamöter i kommunstyrelsen (KS/2018:383) utökas ramen med 190 000 kronor.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i oktober 2018 om arvoden och ersättningar till förtroendevalda (KS/2018:178) utökas ramen med 890 000 kronor.

I juni 2018 (KS/2017:96) beslutade kommunfullmäktige att införa en ny beredning under kommunstyrelsen kallad Dialogkommissionen. För kommissionens arbete avsätts 4 miljoner kronor med främsta syfte att realisera förslag och synpunkter från allmänheten. Medlen fördelas på fyra stadsdelar per år.

För att möjliggöra nya och effektiva arbetsmiljöer och arbetssätt i det nya kommunhuset avsätts 2,5 miljoner kronor per år under fyra år för projektledningen.

Från och med 2019 startar tekniska nämnden en lokalbank för att skapa förutsättningar för verksamheterna att arbeta med effektivare lokalutnyttjande. Verksamheterna ska utifrån några av kommunfullmäktige fastställda kriterier kunna ställa av hela eller delar av en lokal och då få en sänkt internhyra. Lokalbanken kommer inte att vara helt självfinansierad och initialt bedöms kostnaden uppgå till cirka 14 miljoner kronor. Nämnderna finansierar 50 procent genom omfördelning inom nämndernas egna ramar och 50 procent finansieras genom tillskott till nämndernas ramar. Kommunstyrelsens budgetram ökas med 600 000 kronor.

Brandförsvarsförbundet har gjort en framställan till berörda kommuner om utökad ersättning. Dels rör det en årlig uppräkningsprocent och dels ett tillfälligt påslag på 1,5 procent för 2019. Det tillfälliga tillskottet ska användas för att se över nuvarande arbetsformer mellan förbundet och kommunerna, genomföra en analys och konsekvensbeskrivning för hur en kostnadseffektiv och trygg verksamhet ska utformas inför kommande år samt göra en genomlysning av nuvarande kostnads- och fördelningsmodell. Den årliga uppräkningsprocenten täcks av den generella prisuppräkningsprocent som kommunstyrelsen får. Ramen utökas med 503 000 kronor för den tillfälliga ersättningen.

Kommunen har infört komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar vilket ger en högre kostnad för avskrivningar på 14,7 miljoner kronor. Nämnderna kompenseras för den högre kostnaden och för kommunstyrelsen handlar det om 800 000 miljoner kronor.

Omfördelning mellan kommunstyrelsen och övriga nämnder

I maj 2018 (KS/2018:298) beslutade kommunstyrelsen att kompensera Hågelbyparken AB för att erbjuda fri entré och parkering vid nationaldags- och midsommarfirandet i Hågelbyparken 2018. Åtgärden permanentas och för 2019 utökas bidraget till bolaget genom att 250 000 kronor överförs till kommunstyrelsen från anslaget för KF/KS förfogande.

Till följd av de investeringar som genomförts i Hågelbyparken under 2018 ökar bolagets hyra till kommunen med 87 000 kronor. Beloppet överförs till kommunstyrelsen från anslaget för KF/KS förfogande.

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor. Totalt ökas kommunstyrelsens ram med 161 000 kronor.

I Mål och budget 2018 avsattes till anslaget för KF/KS förfogande 5 miljoner kronor för Tillväxt Botkyrka med syfte att genom ökad tillväxt och entreprenörskap skapa 1 000 arbetstillfällen inom fem år. För 2019 övers medlen från anslaget för KF/KS förfogande.

Ansvaret för bidragsgivning till Hallunda Folkets Hus övergår från och med 2019 från kommunstyrelsen till kultur- och fritidsnämnden. Kommunstyrelsens ram reduceras med 3,8 miljoner kronor.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 (KS/2018:180) om att flytta ansvar och funktion för trygghets- och säkerhetsarbetet från socialnämnden och tekniska nämnden till kommunstyrelsen görs en ramjustering, vilket innebär att kommunstyrelsens ram utökas med 3,1 miljoner kronor netto.

Internräntan sänks från 3 till 1,75 procent. Nämndes budgetram sänks med 1,8 miljoner kronor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för faktisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan nämnderna är kostnadsneutral. För kommunstyrelsens del innebär regleringen en ökad ram med 8,5 miljoner kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislistan. FLIT kommer att beställas och betalas per timme av nämnderna. För kommunstyrelsens del innebär det en minskad ram med 858 000 kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För att det ska bli kostnadsneutralt omfördelas 17,2 miljoner kronor från kommunstyrelsen. I likhet med övriga nämnder kompenseras kommunstyrelsen för ökade kostnader inom sitt verksamhetsområde, vilket innebär en ramökning med 950 000 kronor.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 7,3 miljoner kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För **2020** minskas ramen med 2,9 miljoner kronor. För volymförändringar avsätts 2,4 miljoner och för löne- och prisuppräknning avsätts 9,5 miljoner. Avsatta medel med 3,7 miljoner för 2019 års val till EU-parlamentet och demokratiinsatser samt den miljon som avsattes för introduktion och avtackning av fullmäktige återförs. Dessutom återförs 2,9 miljoner av tillförda resurser för upphandling och införande av systemstöden. Den tillfälliga ersättningen 2019 på 503 000 miljoner kronor till Brandförsvärsförbundet återförs. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 6,7 miljoner.

För **2021** ökar ramen med 3,2 miljoner kronor. I ramen görs en utökning för volymförändringar med 2,3 miljoner och löne- och prisuppräknning med 9,8 miljoner. Av tillförda medel för upphandling och införande av systemstöden återförs ytterligare 2,0 miljoner. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 6,9 miljoner.

För **2022** utökas ramen med 2,5 miljoner kronor varav 2,4 miljoner avser volymförändringar 10,2 miljoner avser löne- och prisuppräknning. Ytterligare 2,9 miljoner kronor av avsatta medel för upphandling och införande av systemstöden återförs. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 7,1 miljoner.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kammungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter

avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår kommunstyrelsens investeringsprojekt i investeringsplan 2019 - 2022 till 56,4 miljoner kronor för inventarier, utrustningar och systemstöd. De specifika investeringsprojekten i planen redovisas på sidan 104.

Bygginvesteringar redovisas under tekniska nämnden och uppgår till 679,6 miljoner kronor för kommunstyrelsen där det nya kommunhuset är den största investeringen. En sammanställning på dessa projekt finns på sidan 107 – 109.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens förfogande

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-65 020	-56 295	-57 480	-98 480	-94 480
Justering av anslag	8 725	-1 185	-41 000	4 000	3 000
Summa Justeringar	8 725	-1 185	-41 000	4 000	3 000
Budget 2017 med plan 2018 - 2020	-56 295	-57 480	-98 480	-94 480	-91 480

Anslaget för kommunfullmäktige och kommunstyrelsens (KF7KS) förfogande avser täcka kostnader som uppstår under året och som vid budgetens upprättande inte är kända. Tilläggsanslag ska endast i undantagsfall medges och då om det finns särskilda skäl.

I anslaget ingår också vissa kostnader som kommer att uppstå hos några nämnder under året men där kostnadsnivån i nuläget inte kan fastslås.

Ärenden som är av principiell karaktär och/eller medför att kostnadsnivån ökar över tid ska beslutas av kommunfullmäktige. Övriga ärenden samt de ärenden som är ”öronmärkta” i anslaget KF/KS förfogande beslutas av kommunstyrelsen.

Utbildningsnämnden och vård- och omsorgsnämnden kan i särskilda ärenden avropa medel för ökade lokalkostnader som uppstår i samband att det sker om- och nybyggnationer i befintliga verksamhetslokaler. För 2019 har 12,3 miljoner kronor avsatts och för 2020 ytterligare 5,3 miljoner och för 2021 och 2022 har ytterligare 0,2 respektive 12,8 miljoner avsatts.

Enligt kommunfullmäktiges beslut om den generella resursfördelningsmodellen ska kommunledningen tillsammans med utbildningsförvaltningen varje år göra en avstämning av faktiskt antal barn i förskolan och antal elever i grund- och gymnasieskolan i förhållande till befolkningsprognosen som används i modellen. Om antalet är fler eller färre ska en ekonomisk

reglering mot utbildningsnämnden göras i samband med årsredovisningen. I anslaget för KF/KS förfogande finns 5 miljoner kronor avsatt per år för detta.

Från och med den 1 juli 2017 började nya ersättningsregler för gruppen ensamkommande barn och unga att gälla. Det innebär att Migrationsverket ersätter kommunerna med ett lägre belopp per dygn både för personer under 18 år och för personer över 18 år som har permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd oavsett vård- och boendeform. Ingen ersättning kommer att utgå för de som är över 18 år och är i asylprocessen. Undantagna är de med stora vårdbehov. För de kan kommunerna ansöka om statlig ersättning motsvarande faktisk kostnad. I anslaget för KF/KS förfogande har 17 miljoner avsatts för dessa kostnader och som socialnämnden under året i särskilt ärende kan avropa.

I anslaget till KF/KS förfogande finns 6 miljoner kronor årligen avsatt för särskilda lönesattingar utöver ordinarie lönerevision. Personalutskottet beslutar om fördelning.

För att möjliggöra och underlätta arbetet med att säkra tillgången till rent vatten avsätts 500 000 kronor årligen. Samhällsbyggnadsnämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden kan i särskilda ärenden avropa medel.

I anslaget finns 933 000 kronor avsatt för 2019 och 2020 samt delårseffekt 2021 avseende fri wifi på allmän plats.

Samhällsbyggnadsnämnden

Ansvarsområde

Samhällsbyggnadsnämnden verksamhet omfattar skötsel och underhåll av gator, parker och mark. I nämndens ansvar ingår även fysisk planering, exploateringsverksamhet, bygglov, kart- och nätverksamhet samt bidrag till bostadsanpassning.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-158,9	-153,0	-155,8	-158,4	-160,1
Exploatering, netto	51,0	47,6	47,6	47,6	47,6
Investeringar fram till 2022, netto	-110,4	-134,0	-99,4	-85,1	-92,4
Varav:					
Investeringsutgifter	-116,7	-136,4	-100,8	-86,3	-93,3
Investeringsinkomster	6,3	2,4	1,4	1,2	0,9

Väsentliga områden

Bostadsbyggande

I bostadsförsörjningsprogrammet som antogs av kommunfullmäktige i mars 2016 lades målet fast att möjliggöra 1 000 nya bostäder om året fram till 2020 – en fyrdubbling av tidigare byggtakt. Bostadsbyggnads målet innebär att kommunen framöver behöver arbeta med detaljplaneprogram och förstudier som utreder planeringsförutsättningar i tidiga skeden.

Utökat åtagande samt eftersatt underhåll av konstbyggnader, gator och parker

Kommunens gator, konstbyggnader (bro-/tunnelkonstruktioner) och parker har generellt ett eftersatt underhåll. Inventering och statusbedömning av konstbyggnader och gatunätet i kommunen har nu i stort genomförts. Av olika skäl såsom ökad belastning, undermålig drift och underhåll, dåliga återställningar efter schakt och eskalerande underhåll kan vi efter inventering konstatera behov av ett omtag. I stort sett alla konstbyggnader och många gator har passerat en ålder om 40 år, vilket nu kräver underhållsåtgärder.

Digitalisering

Det finns ett tydligt uppdrag från regeringen att digitalisera samhällsbyggnadsprocessen, där ambitionen är att landets kommuner ska ta fram digitala detaljplaner och översiktsplaner enligt

en standard senast juli 2021. Med ordet digitalisering menas automatisering, effektivisering, verksamhetsutveckling med mera och inte endast steget från papper till digitalt.

Kommunens samtliga 620 detaljplaner ska under de tre närmaste åren digitaliseras. Digitalisering är ett omfattande arbete som kräver såväl genomgång av befintliga dokument, inskanning av alla handlingar samt en övergång till ett lämpligt verksamhetssystem. Inledningsvis innebär detta en relativt kostsam investering, men är ett förbättringsarbete som på sikt kommer att återbetala sig.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens må 1:2a
Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet användare av felanmälan-appen ökar	1 522	1 700	1 700	2 000

Målområde 3

Medborgarprocess: Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:2 Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens mål 3:2a
Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv

Målsatta mått	Utfall 2016	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Arean kommunägd detaljplanerad verksamhetsmark ökar (ackumulerad summa ha)	0	7	7	78
Företagsområden som har ingått i förvaltningsövergripande projektet "Attraktiva verksamhetsområden" ökar (ackumulerat antal områden, klart 2020)	4	6	8	11
Nöjd kundindex (NKI) avseende bygglov för företagare ökar	64	60	65	68

Målområde 4

Medborgarprocess: Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens mål 4:1a
Samhällsbyggnadsnämnden skapar tillgänglighet i stadsmiljöer och förutsättningar för att åstadkomma platser för äldreboenden, LSS-boenden och särskilda boenden

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) tillgänglighetsanpassade busshållplatser ökar.	62	62	66	72
Andelen (%) tillgänglighetsanpassade övergångsställen ökar.	34	62	64	70

Bygglövsprocessen är helt digital 2021 (%)	0	0	33	100
Bostadsanpassningsprocessen kartläggs under 2019, för att vara helt digital 2022 (%)	0	0	10	100

Målområde 6

Medborgarprocess: Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens mål 6:1a
Samhällsbyggnadsnämnden skapar trygga och hållbara bebyggda miljöer i alla stadsdelar

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet deltagare i städskampanjer ökar.	6288	7300	7400	7700
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med parker och lekparken ökar.	65	70	71	73

Samhällsbyggnadsnämndens mål 6:1b
Samhällsbyggnadsnämnden värnar den tätortsnära naturen, parker och rekreativområden.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med tillgången till naturområden ökar.	84	87	87	88
Ekosystemtjänster identifieras och redovisas i samtliga nya detaljplaner som tas fram (%).	0	80	80	90

6:2 Fler och mer varierade bostäder för ökad jämlikhet inom och mellan våra stadsdelar (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens mål 6:2a
Samhällsbyggnadsnämnden skapar förutsättningar för fler bostäder i blandad bebyggelse för ökad jämlikhet inom och mellan våra stadsdelar.

Målsatta mått (procent)	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Från 2016 till utgången av 2020 ska antalet bostäder i antagna detaljplaner vara minst 4000.	395	2500	3200	-
Nöjd kundindex (NKI) avseende bygglov för privatpersoner ökar.	70	60	61	65
Antal exploateringsavtal som leder till mer blandade boendeformer i de olika kommundelarna (ackumulerat antal)	0	0	2	5

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens mål 7:1a
Samhällsbyggnadsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som levererar med hög kvalitet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.				
Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.				
Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män.	94,5	94,4	94,6	95,0
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	78	81	78	81

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Samhällsbyggnadsnämndens mål 7:3a
Den kommunala organisationen är klimatneutral.

Målsatta mått (procent)	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2021
Andel (%) av samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteresor som görs till fots, med cykel eller med kollektivtrafik ökar.	-	30	30	38

Samhällsbyggnadsnämnden budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-158 932	-158 932	-153 000	-155 762	-158 386
Volymförändringar		-1 170	-1 259	-1 191	-1 228
Löne- och prisuppräknig		-3 129	-3 638	-3 788	-3 942
Övriga prioriteringar					
Ökade kapitalkostnader för reinvesteringar		-900	-1 100	-1 000	
Under mandatperioden 2018 - 2022 ska nämnden ha 13 ledamöter och 13 ersättare (KS/2018:383)		-70			
Medel för ökad serverkostnad		-600			
Omfördelning mellan nämnder					
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		7 445			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder		1 489			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		-232			
Budget för kommungemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		-351			
Effektiviseringsåtgärder		3 427	3 235	3 355	3 458
Summa Justeringar	0	5 932	-2 762	-2 624	-1 712
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-158 932	-153 000	-155 762	-158 386	-160 098

Exploateringsverksamhet

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	51 000	51 000	47 600	47 600	47 600
Ökade/minskade exploateringsintäkter		-3 400			
Summa Justeringar	0	-3 400	0	0	0
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	51 000	47 600	47 600	47 600	47 600

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Samhällsbyggnadsnämndens budget för 2019 uppgår till 153,0 miljoner. Det är minskning med 5,9 miljoner jämfört med 2018. Budgeten för exploateringsverksamheten innebär en nettointäkt med 47,6 miljoner, en minskning med 3,4 miljoner jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får samhällsbyggnadsnämnden 1,2 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 3,1 miljoner för pris- och löneökningar.

Budgeten justeras med 900 000 kronor för ökade kapitalkostnader som en följd av genomförda reinvesteringar.

Under mandatperioden 2018 - 2022 utökas antalet ledamöter och ersättare i samhällsbyggnadsnämnden. Budgeten utökas med 70 000 kronor.

Samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden har fått ökade kostnader för servrar. Samhällsbyggnadsnämnden kompenseras med 50 procent av kostnadsökningen för båda nämnderna. Det innebär en ramjustering om 600 000 kronor. Kommunstyrelsens IT-enhet står för resterande 50 procent.

Omfördelning mellan nämnder

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Internräntan sänks 2019 från 3 till 1,75 procent. Nämndes budgetram sänks med anledning av detta med 7,4 miljoner kronor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för faktisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan

nämnderna är kostnadsneutral. För samhällsbyggnadsnämnden innebär regleringen en minskad ram med 1,5 miljoner kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislstan. FLIT kommer att beställas och betalas per timme av nämnderna. För samhällsbyggnadsnämndens del innebär det en ökad ram med 232 000 kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För att förändringen ska bli kostnadsneutral för nämnden omfördelas 351 000 kronor från kommunstyrelsen.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 3,4 miljoner kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För **2020** utökas ramen med 2,8 miljoner kronor varav 1,3 miljoner avser volymförändringar, 3,6 miljoner avser löne- och prisuppräknningar och 1,1 miljoner kronor avser ökade kapitalkostnader. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder med två procent motsvarande 3,2 miljoner kronor.

För **2021** utökas ramen med 2,6 miljoner kronor varav 1,2 miljoner avser volymförändringar, 3,8 miljoner avser löne- och prisökningar samt 1,0 miljoner avser ökade kapitalkostnader. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 3,4 miljoner kronor.

För **2022** utökas ramen med 1,7 miljoner kronor varav 1,2 miljoner och avser volymförändringar och 3,9 miljoner avser löne- och prisökningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 3,5 miljoner kronor.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kammungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår samhällsbyggnadsnämndens nya investeringsprojekt i investeringsplan 2019 - 2022 till 410,9 miljoner kronor. Under perioden bedömer nämnden få cirka 5,0 miljoner i investeringsbidrag. De specifika investeringsprojekten i planen redovisas på sidorna 105 – 106.

I planen för 2019 - 2022 ligger flera större parkprojekt. Malmtorpsparken, Storstretsparken, Tornbergsparken, Violparken, Banslättsparken och Poul Bjerres park kommer alla genomgå upprustningar under perioden. Dessa parkprojekt har högre prognoser till följd av att tidigare prognoser har uppdaterats till dagens prisnivå-

Under kommande period kommer renoveringar av gångtunnlar i norra Botkyrka genomföras, vilket beräknas uppgå till 10 miljoner kronor per år. Andra större årliga projekt är strategiska markförvärv samt reinvesteringar i gata och park.

Anläggning av dagvattenparker i norra Botkyrka kommer påbörjas under perioden och beräknas vara färdigt 2022. Målet är en förbättrad vattenkvalitet i Albysjön och Mälaren för att skydda framtida dricksvattenproduktion.

De största nya projekten jämfört med budget 2018 är upprustning av ett antal gång- och cykelvägsbroar samt utgifter för ett beläggningsprogram för gator och vägar.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Tekniska nämnden

Ansvarsområde

Tekniska nämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning samt skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp. Även teknik, transporter och städning är nämndens ansvar. Verksamheterna finansieras helt genom avgifter, hyresintäkter och ersättning för utförda tjänster.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Skattefinansierad verksamhet					
Investeringar fram till 2022, netto	-441,5	-855,6	-1 110,6	-1 431,9	-1 218,0
Varav:					
Investeringsutgifter	-441,5	-855,6	-1 110,6	-1 431,9	-1 218,0
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
VA-verksamhet					
Investeringar fram till 2022, netto	-142,3	-160,9	-111,7	-53,0	-46,5
Varav:					
Investeringsutgifter	-142,3	-161,9	-121,7	-65,4	-46,5
Investeringsinkomster	0,0	1,0	10,0	12,4	0,0

Väsentliga områden

Tekniska nämnden behåller de tre mest väsentliga utvecklingsområdena

Nämndens tre väsentligaste områden som arbetades fram av nämndens förtroendevalda inför 2018 behålls och med vissa preciseringar inom varje område i form av måttagna mål. Nämndens utvecklingsområden inför 2018 är följande.

- Lokalförsörjning och vård av kommunens fastigheter.
- Minska påverkan på klimat och miljö i kommunal organisation, i företag och i hushåll.
- Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens.

Lokalförsörjning – och vård av kommunens fastigheter

Kommunens verksamheter behöver lokaler som fungerar för verksamheterna. Det är sedan tidigare noterat att kommunens lokalbestånd som

byggdes under 1960 och 1970-talet är ålderstiget och i stort behov av förnyelse. Fler kommunala verksamheter menar att renovering inte räcker då lokalernas utformning inte möter dagens behov av tillgänglighet, pedagogik, gestaltning och säkerhet. Vidare ökar Botkyrkas unga och seniora befolkning. Detta innebär fortsatt fokus på att fler lokaler produceras för unga samt seniora. Detta kan ske genom egen produktion och genom att kommunen hyr av andra. Inför byggnation och upprustning av lokalerna är det viktigt att verksamhetsdrivande nämnder tar fram program som klargör väsentliga funktioner för framtiden. Programmen ska även omfatta kloka val av tillgänglighet, klimat- och miljösmarta material, logistik och städbarhet. Kommunens satsning på tillgänglighet och offentlig konst vid all byggnation i alla miljöer ska fortsätta.

Lokalförsörjningsprocessen

Verksamhetsnämnderna ska dokumentera sina behov av lokaler. Denna information är en viktig del i kommunens lokalförsörjningsprocess. Den första framtagna lokalresursplanen över

Botkyrkabornas samlade behov av välfärdslokaler är inte komplett och behöver utvecklas i ett längre tidsperspektiv.

En del i styrning mot god lokaleffektivitet är internhyra som hanteras i en ny internhyresmodell från och med 2019. I samband med detta tas även regler för hanteringen av en lokalbank fram.

Minska påverkan på klimat och miljö

Ytterligare steg för att åstadkomma en klimatneutral kommunal organisation senast 2020 behöver nu tas. Ett steg på denna riktning ska ske genom att alla nya förskolelokaler har en deklARATION som visar att miljön är fri från gifter. Kommunen behöver ta ett tydligare ägaransvar. Detta innebär bland annat att det ska finnas riktlinjer för all egen byggnation, så att miljö- och klimatpåverkan minskar. Ett verktyg för att beräkna och redovisa byggproduktionsfasens hela inverkan på klimatet har använts och ska utvecklas vidare.

Ytterligare steg behöver också tas för att påverka människors arbetsresor och som ett led i detta behöver kommunen främja användandet av fossilfria bränslen. Målet är att Botkyrka ska bli helt fossilbränslefritt. Förnyelsebar energi ska fortsätta utvecklas så att förbrukningen av el i kommunens byggnader fortsätter att minska.

Förutom tidigare upphandlade eldrivna arbetsfordon har digitala körjournaler upphandlats och införts successivt. Detta kommer att förbättra och förenkla uppföljning och styrning av den interna bilpoolens beläggningsgrad samt ge underlag för tankningshistorik med mera.

Grunden för gott klimatbeteende startar i tidig ålder genom samverkan med förskoleklasser så att unga Botkyrkabor ges möjlighet att besöka reningsverket för avloppsvatten, Himmelfjärdsverket, och våra dagvattenparker.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden samarbetar för miljömålen; levande sjöar och vattendrag, grundvatten av god kvalitet, ingen övergödning, ett rikt växt- och djurliv, en god bebyggd miljö och begränsad klimatpåverkan. Natur- och vattenprogrammen "Botkyrkas blå och gröna värden" är ett exempel på nämndernas samverkan. Ett annat är nämndernas arbete för att minska orsaken till föroreningar i vatten och sjöar. Det är en stor utmaning att ta hand om

vatten vid skyfall och som enligt klimatprognoser kommer att öka. Planer och beredskap ska tas fram för mark som riskerar att svämma över och som idag inte kan ledas bort.

Vattenprogrammet som beslutades av kommunfullmäktige 2017 syftar till att uppnå EU:s direktiv om miljö kvalitetsnormer för vatten. Nämndernas gemensamma handlingsprogram som omfattar både natur, vatten och aktiviteter tas upp inför respektive nämnd för beslut.

I övriga verksamheten kan nämnas städverksamhetens utvecklingsarbete. Exempelvis ska användningen av kemikalier, plaster och vattenförbrukning minskas vilket bidrar till en positiv påverkan av klimatet.

Effektiv organisation med ökad kvalitet och rätt kompetens

Tidigare arbete med att utveckla nämndens tjänstemannaorganisation fortsätter med att prioritera kompetenshöjning och värdegrundarbete. Kollegor som har kompetens, vilja och passion för sitt yrke är viktiga förutsättningar för verksamhetens framgång, på både kort och lång sikt. Det stärker kommunen och förvaltningen som arbetsgivare.

Resultatet i medarbetarenkäten visar att arbetstrivseln är relativt högt liksom medlarnas och chefernas engagemang. Enkäten pekar på att det finns utmaningar inom den psykosociala arbetsmiljön. Framst är det mellanchefernas situation som fortsatt behöver stärkas och utvecklas. Resultatet visar att det finns ett stort behov av att utveckla rutiner och dela information med varandra inom förvaltningen.

Förvaltningen fortsätter med proaktiva satsningar och aktiviteter som främjar hög frisknärvaro.

Rätten till att arbeta heltid för alla som önskar ska vara självklar. Liksom att det ska vara möjligt att förena arbetsliv med föräldraskap. Förvaltningen ska också arbeta proaktivt för de Botkyrkabor som behöver ferie- eller arbetspraktik.

De finansiella effektiviseringskraven inom de närmaste åren motsvaras av 1 procent av omsättningen. Detta ställer krav på åtgärder som skapar god ordning och underlättar vid priorite-

ring och uppföljning av verksamheternas effekter. Metodutveckling pågår inom städservice, ergonomi, teknik, IT, digitalisering och underhållsplanering av lokaler.

Samverkan ska fortsätta utvecklas inom förvaltningens olika verksamheter och tillsammans med andra kommunala verksamheter. Ledstjärnan vid all utveckling och samverkan är alltid – för Botkyrkaborns och Botkyrkas bästa.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:

Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Tekniska nämndens mål 1:2a

Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Uppfyllnad av kontaktlöftet ökar (%).	-	-	80	90

Målområde 4

Medborgarprocess:

Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv (KF)

Tekniska nämndens mål 4:1a

Tekniska nämnden verkar för att tillgängligheten ökar i den fysiska miljön i de lokaler kommunen bedriver verksamhet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antalet verksamheter som är tillgänglighetsinventerade, ackumulerat (totalt 253 verksamheter).	25	15	60	120
Antal verksamheter som har åtgärdats för tillgänglighet, ackumulerat.		32	52	112

Målområde 6

Medborgarprocess:

Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Tekniska nämndens mål 6:1a

Tekniska nämnden verkar för konst i verksamheternas inom- och utomhusmiljöer.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Uppfyllelse av uppdraget för konstnärlig utsmyckning inom byggprojekt, (%).	-	100	100	100

Tekniska nämndens mål 6:1b

Tekniska nämnden levererar verksamhetslokaler enligt plan.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) levererade förskoleplatser ställt mot planerade.	79	-	100	100
Andel (%) levererade vård- och omsorgsbonden ställt mot planerade.	50	-	100	100
Andel (%) levererade LSS-bostäder ställt mot planerade.	-	-	100	100

Tekniska nämndens mål 6:1c

Tekniska nämnden verkar för goda och likvärdiga utemiljöer.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) genomförda åtgärder enligt vattenprogrammet Botkyrkas blå värden ökar.	-	-	75	100

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Tekniska nämndens mål 7:1a

Tekniska förvaltningen är en attraktiv organisation som levererar med hög kvalitet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.				
Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.				
Frisknärvaron för tekniska nämndens medarbetare ökar (%) kvinnor/män.	94,3	95	95	95
Tekniska nämndens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	78	81	85	85

Tekniska nämndens mål 7:1b

Vi har ledare som är kompetenta och engagerade.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Hållbart medarbetarengagemang inom chefsnivåerna ska vara 10 enheter högre än medledargruppena.	100	100	100	100
Andelen (%) chefer som har gått de beslutade chefsutbildningarna ökar.	-	85	100	100
Upplevelsen av att ha en bra dialog om hela arbetssituationen på medarbetarsamtal ökar (%).	78	78	85	85

Tekniska nämndens mål 7:1c

Tekniska förvaltningen utbyter information och kunskaper med varandra.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Upplevelsen att arbetsplatsträffar är en bra kanal för förvaltningsövergripande frågor ökar (%).	70	70	70	85
Upplevelsen att Botwebb är en bra kanal för förvaltningsövergripande frågor ökar (%).	63	65	65	75

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Tekniska nämndens mål 7:3a

Den kommunala organisationen är klimatneutral.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Solceller, installerade (kW) (exklusive solfångare) ökar.	296	275	546	1296
Förbrukad energi i fastigheter (KWh/m ² /år) minskar.	215	243	244	229
Antal byggprojekt med livscykelanalys vid projektstart ökar.	-	2	4	10
Andelen (%) inköpt drivmedel i form av bensin minskar.	27	26	13	7
Sålt vatten (debiterad vattenmängd) /levererat vatten (inköpt + egenproducerat) ökar (%).	81	86	83	86
Förbrukning av städ-kemikalier minskar (%) (utfall 2017, 527 tkr).			2	2
Minskade volymer pappersutskrifter, kopiator plan 6 (%).			5	5

Tekniska nämnden budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-514	-600	-600	-600	-600
Övriga prioriteringar					
Medel för ökade nämndkostnader		-86			
Summa Justeringar	0	-86	0	0	0
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-514	-600	-600	-600	-600

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Tekniska nämndens budget för **2019 - 2022** uppgår till 600 000 kronor per år. Anslaget avser kostnader för politisk verksamhet och har höjts med 86 000 kronor från och med 2019. Övriga verksamheter förutsätts vara intäktsfinansierade med VA avgifter, internhyror samt ersättningar för utförda tjänster.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 (KS/ 2018:180) flyttas ansvar och funktion för trygghets- och säkerhetsarbetet från socialnämnden och tekniska nämnden till kommunstyrelsen.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar för 2019 - 2022 ingår krav på effektiviseringsåtgärder. För tekniska nämnden innebär det att priserna för interna tjänster och varor inte får höjas med mer än 1,15 procent. Det är nämnden som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att ekonomin är i balans.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kammungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår tekniska nämndens investeringsprojekt i investeringsplan 2019 – 2022 till 4 616,1 miljoner kronor (exklusive VA-verksamheten) varav 4 194,9 miljoner kronor utgör bygginvesteringar. Alla bygginvesteringar redovisas under tekniska nämnden. Mer information om bygginvesteringarna finns under respektive verksamhetsnämnd. Fördelningen mellan de olika verksamhetsnämnderna för bygginvesteringar 2019 – 2022 är enligt nedanstående:

Miljoner kronor	
Kommunstyrelsen	-679,6
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-122,7
Kultur- och fritidsnämnden	-416,6
Socialnämnden	-150,1
Vård- och omsorgsnämnden	-356,1
Tekniska nämnden	-145,1
Utbildningsnämnden	-2 324,5
Summa bygginvesteringar	-4 194,9

Utöver bygginvesteringarna består tekniska nämndens övervägande del under perioden 2019 - 2022 av årliga ventilationsombyggnader, reinvesteringar och förvärv av bostadsrätter. Dessa uppgår totalt till 320 miljoner kronor.

Samtliga övriga investeringar uppgår till 421,2 miljoner kronor.

En specifikation av samtliga bygginvesteringar samt övriga investeringar på tekniska nämnden redovisas på sidorna 107 – 109.

Investeringsprojekt för VA-verksamheten uppgår 2019 - 2022 till 372,1 miljoner kronor. De

specifika investeringsprojekten i planen 2019 - 2022 redovisas på sidan 115.

De största projekten inom VA verksamheten avser förnyelse av VA-ledningar samt VA-utbyggnad i Grödinge söder om Eldtomta.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvarsområde

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvar för tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar. Nämnden ska också skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, bidra till att de nationella och regionala miljökvalitetsmålen uppfylls samt övervaka och förbättra miljötilståndet i kommunen.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-17,8	-17,8	-18,3	-18,7	-19,1

Väsentliga områden

Väsentliga områden utifrån omvärldsanalys, reglemente och uppdrag

Nämnden vill ge trygghet till Botkyrkas medborgare och utföra den lagstadgade tillsynen för att skydda medborgarnas hälsa och livsmiljö. Under 2017 och 2018 har revisioner gjorts i Botkyrka av staten på vår tillsyn enligt livsmedelslagen och tobakslagen. Staten skärper nu kraven på kommunerna. Lagstiftningen ändras och ger nämnden mer uppgifter och kraven ökar.

Kommunens Klimatstrategi uppdaterades under 2018. Utmaningar i målen är nu en klimatneutral kommun som organisation år 2025, fossilbränslefri kommun år 2030 och klimatneutral kommun som plats år 2045. Utsläpp från den ökande trafiken är en utmaning. Den tunga trafiken ökar mest, även om kommunen bidrar till en halvering av tung trafik i den egna verksamheten genom projektet Samordnade varutransporter och därmed en halvering av växthusgaser och luftföroreningar.

Nämnden prioriterar fortsatt det nationella miljömålet ”en giftfri miljö”. Giftfri förskola och skola prioriteras av nämnden. Nämnden har fått ett uppdrag att ta fram en plan för mikro- och makroplaster. Planen kommer att ingå som en del i ett kemikalieprogram.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden, samhällsbyggnadsnämnden och tekniska nämnden samarbetar efter åtgärdsprogram utifrån de båda programmen Botkyrkas blå värden och Botkyrkas gröna värden. Vattenkvalitet och eko-

systemtjänster lyfts särskilt. Åtgärdsprogrammen innehåller många åtgärder om vatten och natur.

Arbetet med ny avfallsplan 2020 - 2030 för kommunen pågår. Under våren 2019 ska ett genomförandeprogram tas fram. Mål om nedskräpning ska nu ingå i planen och kommunen och SRV återvinning bör utöka samarbetet i dessa frågor.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har en stor kontaktyta mot kommunens företag, föreningar och medborgare. Både genom tillsyn, fältbussens verksamhet, åtgärdsprogrammen i Botkyrkas blå och gröna värden och genom olika klimat- och energisatsningar. Det vill nämnden fortsätta med och det med medborgarens fokus.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 1:2a
Nämndens verksamheter präglas av god service, bra bemötande och hög tillgänglighet i alla kontakter

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) av medborgarsynpunkter som hanteras av dialogkommissionen som rör	80	80	100	100

miljö- och hälsoskyddsnämnden besvaras inom tre månader.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 1:2b Medborgare, föreningar, och organisationer har goda möjligheter att ta del av och delta i kommunens miljöarbete.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal föreningar, frivilliga organisationer och andra organisationer inom kommunen som plats som nämnden haft samarbete med i miljöfrågor.	16	16	17	19

Målområde 2

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden (KF)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 2:1a Fältbussen bidrar till ökat naturintresse och ökade naturkunskaper.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) lärare som anser att dagen med Fältbussen kompletterar och berikar undervisningen i NO.	100	100	100	100
Antal 5-klasser med Fältbussen/totalt erbjudna antal klasser (%).	98	100	100	100
Övriga dagar (ej 5-klassare) med Fältbussen.	25	29	30	31
Andel (%) elever som är nöjda med dagen med Fältbussen.	-	-	70	82

Målområde 3

Medborgarprocess:
Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:2 Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv (KF)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 3:2a Miljö- och hälsoskyddsnämnden deltar i samarbetsprojekt för att öka attraktiviteten i kommunens företagsområden.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Företagsområden som har ingått i det förvaltningsövergripande projektet Attraktiva verksamhetsområden ökar (ackumulerat summa ha).	4	4	7	78

Målområde 6

Medborgarprocess:
Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 6:1a MHN samarbetar med andra för att uppfylla målen i kommunens naturprogram " Botkyrkas gröna värden" och vattenprogram "Botkyrkas blå värden".

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) av de skyddsvärda ängs- och hagmarker som kommunen har rådighet över och som hävdats under året.	100	100	100	100
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med tillgången till naturområden ökar.	84	87	-	89
De klassade sjöarna i Botkyrka (totalt 9 st.) uppnår god ekologisk status (%).	6	6	6	7

Förändringar av vattenstatus från vattenprogrammet läggs in i miljöbarometern (%).	100	100	100	100
Andel (%) nya detaljplaner som redovisar värdet av ekosystemtjänster.	-	100	100	100
Antal deltagare i städ-kampanjer ökar.	6288	7300	7400	7650
Årligen mäta nedskräpningen i stadsdelar/områden (ackumulerat antal).	-	2	3	6
Tillgängliggöra ett naturreservat/naturområde per år. (ackumulerat antal).	-	1	2	5
De klassade vattendragen i Botkyrka (totalt 3 st.) uppnår god ekologisk status.	0	0	2	3
Miljö kvalitetsnormer för luft i form av kvävedioxid ska klaras (%).			100	100
Utföra en aktivitet per år om hållbart resande som riktar sig till Botkyrkaborna.	-	1	1	1

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 6:1b
Öka tryggheten för Botkyrkaborna genom en hög kvalitet på tillsynen inom nämndens ansvarsområden. Tillsynen bidrar till att uppfylla de nationella miljömålen.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Nöjdhetsindex, NKI (%)	78	80	80	80
Andel (%) av den planerade tillsynen som utförts, tillsynsplanen enligt miljöbalken.	-	100	100	100
Andel (%) av den planerade tillsynen som utförts, kontrollplanen enligt livsmedelslagen.	-	100	100	100

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 6:1c
En giffri miljö för Botkyrkaborna.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel kampanjer som huvudsakligen syftar till en giffri miljö (ackumulerat antal).	-	2	3	6
Samordna åtgärdsförslag för mikro- och makroplaster. Antalet åtgärder ökar.	-	-	2	5

Målområde 7

Effektiv organisation

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Miljö- och hälsoskyddsnämndens mål 7:3a
Samordna det operativa klimatarbetet i kommunen.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel av miljöenhetens tjänsteresor som görs till fots, med cykel eller med kollektivtrafik.	59	55	58	65
Andel (%) kommuninvånare som reser med kollektivtrafik till och från arbetet ökar.	42	43	44	47
Delta i framtidsytande projekt kopplat till klimatstrategin (antal projekt).	4	4	4	4

Miljö- och hälsoskyddsnämnden budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-17 851	-17 851	-17 846	-18 256	-18 682
Volymförändringar		-129	-156	-162	-177
Löne- och prisuppräknig		-529	-635	-661	-688
Övriga prioriteringar					
Ecos konvertering - tillfälliga medel 2018		500			
Omfördelning mellan nämnder					
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Fördelning av kostnader för gemensamma verksamhetssystem		-261			
Effektiviseringsåtgärder		401	381	397	415
Summa Justeringar	0	5	-410	-426	-450
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-17 851	-17 846	-18 256	-18 682	-19 132

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Miljö- och hälsoskyddsnämndens budget för 2019 uppgår till 17,9 miljoner. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får miljö- och hälsoskyddsnämnden 129 000 kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 529 000 kronor för pris- och löneökningar.

De tillfälliga medlen från 2018 för verksamhetssystemet Ecos avgår med 500 000 kronor.

Omfördelning mellan nämnder

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnden. För att förändringen ska bli kostnadsneutral för nämnden omfördelas 261 000 kronor från kommunstyrelsen.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 401 000 kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 – 2022

För **2020** utökas ramen med 410 000 kronor varav 156 000 kronor avser volymförändringar och 635 000 kronor avser löne- och prisuppräknig. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 381 000 kronor.

För **2021** utökas ramen med 426 000 kronor varav 162 000 kronor avser volymförändringar och 661 000 kronor avser löne- och prisuppräknig.

ningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 397 000 kronor.

För **2022** utökas ramen med 450 000 kronor varav 177 000 kronor avser volymförändringar och 688 000 kronor avser löne- och prisuppräkningsåtgärder. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 415 000 kronor.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kammungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk

grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Kultur- och fritidsnämnden ska främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-251,2	-254,0	-260,6	-269,0	-287,9
Investeringar fram till 2022, netto	-24,0	-30,3	-3,0	-5,6	-18,2
Varav:					
Investeringsutgifter	-24,0	-38,3	-3,0	-5,6	-18,2
Investeringsinkomster	0,0	8,0	0,0	0,0	0,0

Väsentliga områden

Botkyrka har ett relativt sett omfattande utbud av kultur, idrotts- och fritidsaktiviteter. Verksamheterna har god spridning i stadsdelarna och når många besökare. Men även om det finns en infrastruktur och en grundorganisation så är deltagandet i aktiviteterna inte jämnt fördelat i kommunen. Det finns skillnader bland annat mellan stadsdelar och mellan kön. Exempel på detta kan ses i könsfördelningen bland föreningsaktiviteterna i idrottsföreningarna, i fördelningen av deltagare i kulturskolans verksamhet mellan stadsdelarna eller könsfördelningen bland besökarna i delar av den öppna fritidsverksamheten.

Fritiden utgör en stor del av unga människors liv. Där utvecklas viktiga relationer och barn och ungas identitet och självkänsla formas. Tillgång till bra fritidsaktiviteter är en skyddsfaktor för barn och unga. Forskning visar också att en fysiskt aktiv fritid tydligt hänger ihop med bättre hälsa och högre livskvalitet. Det är därför av stor vikt att kommunens verksamheter som riktar sig till barns fria tid når alla barn och unga i Botkyrka. Särskilt viktigt är det att skapa möjligheter till deltagande för målgrupper som är underrepresenterade.

Kvalitetssäkring av den öppna fritidsverksamheten

Öppen fritidsverksamhet är viktig eftersom den kan fungera som en arena som främjar en positiv utveckling och gynnsamma uppväxtvillkor samt stärka barn och ungas skyddsfaktorer.

Barn och unga som kommer från socioekonomiskt svaga förhållanden besöker dessutom i större utsträckning öppna fritidsverksamheter. Därför har kommunen ett stort ansvar att säkerställa kvalitet och likvärdighet i verksamheterna.

Nämnden har identifierat följande punkter som de viktigaste åtgärderna för långsiktig kvalitets- och säkerhetssäkring av de öppna fritidsverksamheterna:

- Förbättra personalsituationen
- Implementera reviderat Utvecklingsprogram
- Utredda förlängd avtalsperiod
- Utöka öppethållandet under sommar och andra lov
- Säkra långsiktig finansiering

Stärka det informella lärandet

Det är fortsatt viktigt att arbeta med att stärka det informella lärandet vad gäller språk- och läsfärdigheter och digitala färdigheter inklusive källkritisk förmåga. Fokus läggs på målgrupper med stora behov, till exempel av språkutvecklande verksamhet, men som kanske inte på egen hand hittar till bibliotekslokalerna. För varaktiga resultat är uppsökande verksamhet för små barn och deras vuxna prioriterat.

Ökade insatser för att skapa fler organiserade verksamheter i stadsdelar med en mindre grad organiserad verksamhet

Mycket arbete görs redan för att skapa fler organiserade fritids-, kultur- och föreningsverk-

samheter i stadsdelar med en mindre grad organiserad verksamhet, samt för att höja deltagandet inom dessa verksamheter.

Inom kommunens kultur- och fritidsverksamheter bedrivs i dag både organiserad verksamhet och verksamhet som kallas för spontan, eller öppen verksamhet. Spontan och öppen verksamhet innebär inte att verksamheten är helt oorganiserad utan kännetecknas av lite lägre trösklar och av att deltagarna inte behöver planera sin medverkan långt i förväg. Den spontana och öppna verksamheten har ett eget värde i sig eftersom den gör det lätt att aktivera sig på sin fritid, men den används också som en brygga in till de mer organiserade aktiviteterna. Att fortsätta med satsningar på verksamhet med låga trösklar är därför viktigt av flera anledningar, inte minst för att slussa barn och unga in i mer organiserad verksamhet.

Ytterligare insatser för att öka den organiserade fritids-, kultur- och föreningsverksamheten i stadsdelar med mindre verksamhet som föreslås är utökad stöd och avlastning för föreningar vad gäller administration. Bättre och fler ändamålsenliga lokaler för Kulturskolan behövs för att öka deltagandet, speciellt i de stadsdelarna med lågt deltagande. Ytterligare ett förslag är att utreda införandet av ett hyresfritt nyttjande för barn- och ungdomsverksamhet i de kommunala anläggningar som hyrs via kultur- och fritidsförvaltningen.

Planera in miljöer för kreativitet och fysisk aktivitet i tidiga skeden av stadsplaneringsprocessen

Botkyrka kommun förväntas öka befolkningen de kommande åren, främst bland unga och äldre, genom både förtätning av äldre stadsdelar samt genom utveckling av nya stadsdelar. Det är därför viktigt att planera in miljöer och mötesplatser för kreativitet och fysisk aktivitet i tidiga skeden av stadsplaneringsprocessen. Den ökande befolkningen i förvaltningens målgrupper, ställer också krav på ökad kommunal service, lokaler och verksamhet samtidigt som högkonjunkturen bedöms vika.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 1:2a
Botkyrkaborna upplever att de kan påverka frågor inom nämndens verksamhetsområden som intresserar dem.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) besökare som anser att de kan påverka verksamheten om de skulle vilja ökar.	68	70	71	75
Andel (%) besökare som upplever att de får ett bra bemötande av personalen ökar.	91	90	92	95

Målområde 2

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:2a
Ungas språk- och läsfärdigheter förbättras och läsandet ökar.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) unga som anger att de läser på sin fritid ökar.	-	.	47	50

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:2b
Genom Botkyrka Kulturella Allemansrätt får Botkyrkas barn och unga tillgång till kulturupplevelser i skola och förskola.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal förskolor och skolor (kommunala och privata) som utnyttjar erbjudanden från Botkyrkas kulturella allemansrätt ökar (totalt 103).	60	67	72	87

Kultur- och fritidsnämndens mål 2:2c
Botkyrkabornas egenmakten stärks genom att deras digitala färdigheter förbättras.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Minst 75 % av deltagarna i bibliotekens aktiviteter gällande digitala färdigheter anser att deras färdigheter förbättras efter avslutad aktivitet.	-	75	75	75

Målområde 3

Medborgarprocess:
Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 3:1a
Unga vuxna upplever att de får stöd i sitt vuxenblivande via kultur- och fritidsverksamheterna.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) besökare vid mötesplatserna för unga vuxna som upplever att de fått stöd till arbete, studier eller annan sysselsättning ökar.	82	-	83	86
Andel (%) flickor respektive pojkar bland besökarna vid mötesplatserna för unga vuxna är jämn (minst 40 % av vardera kön)	30	40	40	40

Könsfördelningen bland årsarbetare vid mötesplatserna för unga vuxna är jämn (minst 40 % av vardera kön)	-	40	40	40
--	---	----	----	----

Målområde 4

Medborgarprocess:
Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 4:1a
Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) Botkyrkabor, 65 år och äldre, som är nöjda med möjligheten att utöva fritidsintressen i Botkyrka ökar.	66	69	70	75
Andel (%) bidragsberättigade föreningar som bedriver verksamhet för personer med funktionsnedsättning ökar.			ny	

Kultur- och fritidsnämndens mål 4:1b
Kommunens möteslokaler för civilsamhället utrustas och tillgänglighetsanpassas så att de uppfyller kriterierna i Policy och riktlinjer för möteslokaler.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal möteslokaler som utrustas och tillgänglighetsanpassas årligen är minst 1, ackumulerat.	-	-	1	4

Målområde 5

Medborgarprocess:

Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 5:1a

Botkyrkaborna har goda möjligheter till en meningsfull fritid

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med de öppna mötesplatserna i kommunen (såsom bibliotek, föreningslokaler, fritidsgårdar, konsthall och besöksmål) ökar.	61	-	63	70
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheten att ta del av kulturaktiviteter ökar.		ny		
Andel (%) invånare som är positiva till biblioteksverksamheten i kommunen är minst 80 %.	70	80	80	80
Andelen (%) unga Botkyrkabor som upplever att de har goda möjligheter till en aktiv fritid är minst 85 %.		ny	85	85

Kultur- och fritidsnämndens mål 5:1b

Förutsättningarna för att aktivera sig fysiskt i Botkyrka är jämlika och likvärdiga.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheterna till motion och fysiska aktiviteter ökar, främst i stadsdelar med lägre nöjdhetsgrad.	76	75	77	80
Andel (%) flickor och pojkar bland deltagarna vid organiserade spontanaktiviteter är jämt fördelat (minst 40% av vardera kön).	34	-	40	40

Flickors andel (%) av idrottsföreningarnas totala deltagartillfällen ökar till 45 % år 2022.	37	38	40	45
--	----	----	----	----

Kultur- och fritidsnämndens mål 5:1c

Botkyrkaborna upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra egna idéer och initiativ.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) Botkyrkabor som upplever att Botkyrka är en plats där det är lätt att genomföra nya idéer och initiativ ökar.	33	-	35	40

Kultur- och fritidsnämndens mål 5:1d

Kvaliteten inom den öppna fritidsverksamheten ökar och är likvärdig inom hela kommunen.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) fritidsledare med minst fritidsledarutbildning eller motsvarande ökar.	48	40	50	70
Könsfördelningen bland besökarna vid fritidsgårdarna är jämn (minst 40% av vardera kön)	38	-	40	40

Kultur- och fritidsnämndens mål 5:1e

Förutsättningarna för att delta i kulturskolans verksamhet är likvärdig för barn och unga inom målgruppen.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) deltagare i kulturskolans verksamhet motsvarar målgruppens storlek i varje stadsdel.				
- Hallunda/Norsborg 22%*	9	ökar	ökar	ökar
- Alby 15%*	15	15	15	15
- Fittja 9%*	3	ökar	ökar	ökar
- Tumba/Grödinge/Vårsta 31%*	33	minskar	minskar	minskar
- Tullinge 23%*	39	minskar	minskar	minskar

*Siffrorna i vänster kolumnen anger hur stor del av den totala målgruppen för kulturskolan som finns i varje stadsdel.

Målområde 6

Medborgarprocess: Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 6:1a
Kultur- och fritidsnämndens mötesplatser upplevs som trygga, tillgängliga, inspirerande och välkomnande.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) besökare som anser att lokaler och anläggningar är trygga ökar.	92	90	93	95
Andel (%) besökare som känner sig trygga utanför nämndens lokaler och anläggningar ökar.	79	80	81	85

Kultur- och fritidsnämndens mål 6:1b
Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och rikt kulturliv säkerhetsställs i stadsbyggnadsprocessen.

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 7:1a
Kultur- och fritidsförvaltningen attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning på kultur- och fritidsförvaltningen (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.	20,4	mins- kar	mins- kar	mins- kar
Personalomsättning på kultur- och	7,6	mins- kar	mins- kar	mins- kar

fritidsförvaltningen (antal avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.				
Frisknärvaron för medarbetare på kultur- och fritidsförvaltningen ska öka (%) kvinnor/män.	96,1	ökar	ökar	ökar
Kultur- och fritidsförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	81	80	81	82

Kultur- och fritidsnämndens mål 7:1b
Bemanningen på förvaltningen ska spegla sammansättningen i befolkningen.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) bland de anställda med utländsk bakgrund ökar.	39	40	41	44
Andel (%) chefer med utländsk bakgrund ökar.	6	15	18	36

Kultur- och fritidsnämndens mål 7:1c
Botkyrkaborna ska ha större tillgång till nationella och regionala resurser genom att förvaltningen samverkar med andra offentliga aktörer.

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Kultur- och fritidsnämndens mål 7:3a
Energiförbrukningen i nämndens lokaler minskar.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Energiförbrukningen kWh per kvadratmeter i nämndens lokaler ska minska.	222	220	218	212

Kultur- och fritidsnämndens mål 7:3b
Konstgräsplanernas miljöpåverkan minskar

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Miljöåtgärder på konstgräsplaner görs på minst 4 anläggningar per år.	-	4	4	4

Kultur- och fritidsnämnden budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-251 238	-251 238	-253 968	-260 594	-268 952
Volymförändringar		-2 575	-2 630	-2 167	-2 263
Löne- och prisuppräknig		-5 975	-6 820	-7 093	-7 362
Övriga prioriteringar					
Ny fritidsklubb i Kassmyra/Broängen - helårseffekt		-1 300			
Lokaler för fritidsklubben Gulan					-811
Tillfälliga lokaler konsthallen		-350			-4 850
Rödstu Hage		-1 980			
Belysning mm motions- och elljusspår Lida, Brantbrink, Harbro - helårseffekt		-500			
Bibliotek och konsthall i Fittja. Helårseffekt		-540			
Medel för arbete med unga vuxna		-2 350			
Broängens sporthall, modernisering		-660	-1 300		
Nytt bibliotek i Tullinge					-5 350
Ny fritidsklubb Riksten		-3 200			
Björkhaga sporthall, nyetablering					-4 495
Kultur-, fritids- och idrottslokaler i Hallundaskolan				-4 818	
Fittja föreningshus, helårseffekt		-130			
Mötesplats Hogslaby och 4H			x	x	
Ridanläggning Skrefsta		-80	-885		
Alby bibliotek			-430		
Botkyrka cricketanläggning		-601			
Lokalbank		-700			
Effekter av införande av komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar		-1 600			
Bidrag till KomTek		-150			
Omfördelning mellan nämnder					
Omföring av bidrag för Hallunda Folketshus från kommunstyrelsen		-3 820			
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		5 681			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder		13 384			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		-247			

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Budget för kommundemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		-770			
Effektiviseringsåtgärder		5 710	5 439	5 720	6 223
Summa Justeringar	0	-2 730	-6 626	-8 358	-18 908
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-251 238	-253 968	-260 594	-268 952	-287 860

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Kultur- och fritidsnämndens budget för 2019 uppgår till 254,0 miljoner kronor. Det är en ökning med 2,7 miljoner kronor jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får kultur- och fritidsnämnden 2,6 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 6,0 miljoner för pris- och löneökningar.

Budgeten räknas upp för helårseffekter för

- Ny fritidsklubb i Kassmyra/Broängen 1,3 miljoner,
- Motionsspåren 500 000 kronor,
- Samlokalisering av Fittjas bibliotek och Botkyrka Konsthall 540 000 kronor,
- Fittja föreningshus 130 000 kronor.
- Cricketanläggning 601 000 kronor

På grund av försening av det nya biblioteket i Tumba behövs en förlängning av hyrestiden för de delar av Botkyrka konsthall som ska inrymmas i det nya biblioteket. Det gäller X:et-museet och förråd för kommunens konstsamling. Lokalhyran uppgår till 350 000 kronor. Nämndens budget justeras med motsvarande belopp.

För att utveckla arbetet med unga vuxna utökas nämndens budget med 2,4 miljoner. Se stycket ”Utveckling av kommunens arbete med unga vuxna” på sidan 67.

För ökade kostnader i samband med upprustningar av Rödstu Hage utökas ramen med 2,0 miljoner kronor.

Renovering och modernisering av Broängens sporthall påbörjades 2017 och beräknas vara klar 2019. För ökade driftkostnader under 2019 justeras budgeten med 660 000 kronor.

För en ny fritidsklubb i Riksten avsätts 3,2 miljoner kronor.

För ökade kostnader i samband med investering i ridanläggningen i Skrefsta avsätts 80 000 kronor 2019.

Från och med 2019 startar tekniska nämnden en lokalbank för att skapa förutsättningar för verksamheterna att arbeta med effektivare lokalutnyttjande. Verksamheterna ska utifrån några av kommunfullmäktige fastställda kriterier kunna ställa av hela eller delar av en lokal och då få en sänkt internhyra. Lokalbanken kommer inte att vara helt självfinansierad och initialt bedöms kostnaden uppgå till cirka 14 miljoner kronor. Nämnderna finansierar 50 procent genom omfördelning inom nämndernas egna ramar och 50 procent finansieras genom tillskott till nämndernas ramar. Kultur- och fritidsnämndens budgetram ökas med 700 000 kronor.

Kommunen har infört komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar vilket ger en högre kostnad för avskrivningar på 14,7 miljoner kronor. Nämnderna kompenseras för den högre kostnaden och för kultur- och fritidsnämnden handlar det om 1,6 miljoner kronor.

Verksamheten KomTek inom kulturskolan läggs ned i sin nuvarande form. KomTek kommer framöver att bedrivas i annan form och nämnden kompenseras med 150 000 kronor för att finansiera föreningsdrift.

Omfördelning mellan nämnder

Budgeten för bidrag till Hallunda Folkets Hus på 3,8 miljoner flyttas från Kommunstyrelsen till Kultur- och fritidsnämnden.

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Internräntan sänks från 3 till 1,75 procent. Nämndes budgetram sänks med anledning av detta 5,7 miljoner kronor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för faktisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan nämnderna är kostnadsneutral. För kultur- och fritidsnämnden innebär regleringen en minskad ram med 13,4 miljoner kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislistan. FLIT kommer att beställas och betalas per timme av nämnderna. För kultur- och fritidsnämndens del innebär det en ökad ram med 247 000 kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För förändringen ska bli kostnadsneutral för nämnden omfördelas 770 000 kronor från kommunstyrelsen.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 5,7 miljoner kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För **2020** utökas ramen med 6,6 miljoner kronor varav 2,6 miljoner avser volymförändringar och 6,8 miljoner avser löne- och pris-uppräknningar.

För helårseffekter för Broängens sporthall och ridanläggningen i Skrefsta avsätts 1,3 miljoner respektive 885 000 kronor.

Kultur- och fritidsförvaltningen för dialog med Botkyrkabyggen AB kring omlokalisering av Alby bibliotek till nybyggda lokaler centralt på Alby torg. Det är en del i arbetet att skapa ett mer attraktivt och tryggt centrum. Huset planeras att stå klart tidigast i årsskiftet 2019 - 2020. Budgeten räknas upp med 430 000 kronor för ökade kapitalkostnader i samband med investering i inventarier och utrustning.

I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 5,4 miljoner.

För **2021** utökas ramen med 8,4 miljoner kronor varav 2,2 miljoner avser volymförändringar och 7,1 miljoner avser löne- och pris-uppräknningar.

För ökade driftkostnader i samband med investeringar i kultur-, fritids-, och idrottslokaler i Hallundaskolan avsätts 4,8 miljoner kronor.

I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 5,7 miljoner.

För **2022** utökas ramen med 18,9 miljoner kronor varav 2,3 miljoner avser volymförändringar och 7,4 miljoner avser löne- och pris-uppräknningar.

Fritidsklubben Gulan planeras få nya lokaler alternativt ombyggda befintliga lokaler. Budgetramen räknas upp med 811 000 kronor för ökade lokalkostnader.

Budgeten räknas upp för helårseffekter för

- Tumba bibliotek 4,9 miljoner,
- Nytt bibliotek Tullinge 5,4 miljoner,
- Björkhaga sporthall 4,5 miljoner.

I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 6,2 miljoner kronor.

Utveckling av kommunens arbete med unga vuxna

Botkyrka har för avsikt att utveckla arbetet med unga vuxna. Utvecklingsområden som diskuteras är:

- Aktivitetsansvaret för ungdomar 16 - 19 år som inte studerar utökas med ett starkare och intensivare uppsökande arbete.

- Starta schemalagda aktiviteter för unga 16 - 19 år oavsett om de studerar eller inte.
- Arbeta effektivt med unga kriminella inom ramen för det våldspreventiva arbetet.
- Höja kvaliteten inom fritidsgårdsverksamheten.

För att kunna utveckla arbetet enligt ovan är avsikten att nuvarande mötesplatser för unga vuxna avvecklas i sin nuvarande form. Berörda nämnder kommer att få ärendet på remiss och beslutas av kommunfullmäktige under första kvartalet 2019. Under förutsättning att fullmäktige beslutar att kommunen ska utveckla arbetet med unga vuxna kommer fullmäktige även besluta om omfördelning av budget mellan kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kommungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ”Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att

utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår kultur- och fritidsnämndens investeringsprojekt i investeringsplan 2019 - 2022 till 57,1 miljoner kronor för inventarier och utrustningar. De specifika investeringsprojekten i planen redovisas på sidan 110.

Bygginvesteringar redovisas under tekniska nämnden och uppgår till 416,6 miljoner kronor för kultur- och fritidsnämndens räkning. Nedan redovisas några av de större projekten:

I Björkhaga planeras nybyggnation av en fullstor sporthall med plats för 300 åskådare på en fast läktare samt serveringsdel. Denna beräknas till cirka 69 miljoner kronor och ska färdigställas 2022. Sporthall och idrottsytor i Riksten kommer påbörjas under perioden och färdigställas 2022. En sporthall är planerad för 113 miljoner kronor i och med att en ny skola byggs i Hallunda.

I planen ingår även påbörjan av byggnation av ett nytt bibliotek i Tullinge med färdigställandedatum under 2023. Det finns idag inte någon beslutad placering för det nya biblioteket och därmed är kostnadskalkyl baserad på uppskattning. Byggkostnaderna uppskattas till 57 miljoner och inköp av inventarier till 5,2 miljoner.

Bygginvesteringarna redovisas på sidorna 107 – 109.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden

Ansvarsområde

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder, vuxenutbildning och högre utbildning, till exempel yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden ansvarar också för samhällsorientering och daglig verksamhet för vissa personer med funktionsnedsättning.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-256,7	-266,9	-275,6	-284,7	-292,0
Investeringar fram till 2022, netto	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Varav:					
Investeringsutgifter	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7	-4,7
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Väsentliga områden

De arbetslösas behov och förutsättningar är individuella och mångfacetterade och verkar i ett komplext samhälle. Kommunens förutsättningar att möta behoven påverkas bland annat av stor in- och utflyttning i kommunen, andelen utrikesfödda med kort studiebakgrund. Med bakgrund i detta samt omvärldsanalysen 2019–2022 prioriteras de områden som beskrivs i det följande.

Under 2019 kommer arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden att särskilt prioritera:

- Nyanlända med särskilt fokus på kvinnor inom ramen för DUA (Delegationen för unga och nyanlända till arbete)
- Unga 16 till 19 år som omfattas av KAA (Kommunala aktivitetsansvaret)
- Befintliga och tillkommande företag som genererar arbetstillfällen till Botkyrkabor

Rätt till utbildning ställer större krav

Trycket på SFI, grundläggande utbildning och gymnasial vuxenutbildning är fortsatt högt. I och med införandet av utbildningsplikt för nyanlända som ingår i Etableringsuppdraget och den rättighetslagstiftning som ger alla som söker rätt till utbildning inom Komvux på gymnasial nivå, måste Vuxenutbildning kunna ta emot en stor andel av de som söker utbildning.

För att komma ut i arbete krävs ett arbetsmarknadssammanhang och kunskap som motsvarar de krav som arbetsmarknaden ställer. Språk är en mycket viktig nyckel, men kompletterande utbildningsinsatser, validering, ett breddat kontaktnätverk är också viktiga delar för att tillgängliggöra arbetsmarknaden för de som står utanför den.

Den polariserade arbetsmarknaden måste brytas och fler ges möjlighet till arbete

Det finns stora behov av att ta tillvara på den kompetens som arbetssökande har, men också att kompetensutveckla utifrån arbetsmarknadens behov. Botkyrka kommun kommer att påverkas av det generella läget på arbetsmarknaden och behöver hantera utmaningarna med det utanförskap som frånvaron av arbete skapar. Särskilt utmanande är arbetet med utrikesfödda som utgör större delen av antalet arbetssökande i Botkyrka kommun och särskilt i de norra stadsdelarna. En särskilt utsatt grupp är utrikesfödda kvinnor.

Det är viktigt att stärka samverkan med idéburna organisationer för att öka sysselsättningsgraden. Detta bland annat genom aktiviteter som erbjuder en bredare variation av arbetsmöjligheter som bättre speglar de behov som arbetslösa Botkyrkabor har.

Även om ungdomsarbetslösheten sjunker kvarstår behovet av insatser för unga som varken arbetar eller studerar. Inom ramen för den kommunala ungdomsgarantin ser vi att det förebyggande arbetet främst för ungdomar i gymnasieålder ska prioriteras. På så sätt kan man säkerställa att ungdomar får stöd tillbaka till främst studier så tidigt som möjligt.

Etablering av företag

Nämndens fokus ligger på etablering av nya företag som innebär så många nya arbetstillfällen till Botkyrkaborna som möjligt. Nämndens avsikt är att förtydliga och stärka kopplingarna mellan arbetssökande och näringslivsutveckling.

Ett jämlikt Botkyrka kräver medvetet arbete

Strategin för ett jämlikt Botkyrka är antagen och ska implementeras i kommunen. En långsiktig aktivitetsplan för nämndens verksamheter tas fram och integreras. En av strategins jämlikhetsdimensioner är det interkulturella förhållningssättet som är särskilt viktigt för våra verksamheter som möter många olika Botkyrkabor. En annan är jämställdhetsaspekten som förutsätter kunskap om hur ojämställdheten kommer till uttryck i våra verksamheter och kräver medvetna insatser för att bryta de ojämställda mönster som finns.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:

Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:1a

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden bidrar till att Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Genomförda informationsinsatser kring EU-valet 2019.			5	

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 1:2a

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden bidrar till att Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) feriepraktikanter som upplever sin feriepraktik som meningsfull ökar.	-	70	ökar	ökar

Målområde 2

Medborgarprocess:

Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:1a

Nämnden bidrar till Botkyrkabornas tillgång till utbildning med hög kvalitet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Elevernas genomströmning i svenska för invandrare ökar.	-	-	ökar	ökar
Elevernas genomsnittliga värde i helhetsbedömningen av sin vuxenutbildning ökar.	4,3	-	ökar	ökar
Andel (%) elever som får godkänt i svenska som andraspråk ökar.		83	ökar	ökar
Beläggningsgraden på kommunens yrkeshögskoleutbildningar ökar.	-	-	ökar	ökar
Andel Botkyrkabor som söker till kommunens yrkeshögskoleutbildningar ökar.	-	-	ökar	ökar

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 2:2a

Nämnden bidrar till Botkyrkabornas goda förutsättningar för livslångt lärande.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel ungdomar inom det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) som går till nationellt gymnasieprogram ökar.	-	6	ökar	ökar
Andelen deltagare 20–24 år i arbetsmarknadsinsats som går vidare till studier ökar.	-	12	ökar	ökar
Andel studerande på yrkeshögskoleutbildning som tar examen ökar.	85	95	ökar	ökar
Andelen beviljade ansökningar till gymnasial vuxenutbildning ökar.	40	-	ökar	ökar

Målområde 3

Medborgarprocess:
Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:1a

Nämnden bidrar till att Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) deltagare 24 - 64 år i arbetsmarknadsinsats som går vidare till arbete ökar.	-	28	ökar	ökar
Andel (%) unga 16 - 24 år inom ramen för Ungdomsgarantin som	-	52	ökar	ökar

går vidare till arbete eller studier ökar.				
Andel (%) elever som går från yrkesinriktad vuxenutbildning till arbete ökar.	-	-	ökar	ökar
Andel (%) elever som startar eget företag efter utbildningen svenska för entreprenörer ökar.	-	30	ökar	ökar
Andel (%) yrkeshögskolestuderande som går vidare till eget företag eller arbete ökar.	-	92	ökar	ökar
Antal inflyttade företag i Botkyrka ökar.	301	-	ökar	ökar

3:2 Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 3:2a

Nämnden bidrar till att Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Botkyrkas ranking i Svenskt Näringslivs mätning förbättras.	145	130	förbättras	förbättras
NKI För företag ökar.	68	-	förbättras	förbättras
Antalet nystartade företag i Botkyrka ökar.	536	610	ökar	ökar
Antalet organisationer som har anslutit sig till den lokala överenskommelsen mellan Botkyrka kommun och idéburna organisationer ökar.	7	15	30	ökar

Målområde 4

Medborgarprocess:

Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 4:1a

Nämnden bidrar till att Botkyrkabor med behov av stöd har ett tryggt, meningsfullt och självständigt liv.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) aktuella genomförandeplaner ökar.	-	-	ökar	ökar
Andel (%) genomförandeplaner som är godkända av deltagaren ökar.	-	-	ökar	ökar
Andel (%) deltagare i daglig verksamhet som upplever en hög grad av delaktighet och inflytande ökar.	65	76	ökar	ökar

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 7:1a

Nämnden bidrar till att Botkyrka kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
---------------	-------------	----------	----------	----------

Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.		mins- kar	mins- kar	mins- kar
Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.		mins- kar	mins- kar	mins- kar
Frisknärvaron för medarbetare i förvaltningen ska öka (%).		ökar	ökar	ökar
Genomsnittliga nivån på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	77	74	ökar	ökar
Andel (%) medarbetare i daglig verksamhet med adekvat utbildning ökar	-	-	ökar	ökar
Kompetenshöjande insatser för att stärka den digitala kunskapsnivån ökar (antal).	-	-	10	ökar
Andel (%) medarbetare som har kompetens i jämlikhetsfrågor ökar.	75	80	ökar	ökar
Avtalstroheten ökar.	-	-	ökar	ökar

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens mål 7:3a

Nämnden bidrar till att kommunen är klimatneutral.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) ekologiska livsmedel som köps in ökar.	-	32	ökar	ökar

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget 2018 med plan 2019 - 2021

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-256 066	-256 716	-266 912	-275 616	-284 700
Volymförändringar		-4 341	-3 657	-3 361	-3 829
Löne- och prisuppräknig		-7 369	-8 937	-9 344	-9 756
Övriga prioriteringar					
Samarbete med idéburna organisationer (KS/2017:286)	-650		650		
Ökad hyra resurscentrum Alby gård		-204	-2 572	-2 349	
Utbildning egenförsörjning		-5 000			
Lokalbank		-350			
Effekter av införande av komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar		-800			
Effekter av budgetpropositionen					
"Rätt till Komvux"		-71	25	-72	
Omfördelning mellan nämnder					
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		2 891			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder		-84			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		323			
Budget för kommungemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		-1 317			
Effektiviseringsåtgärder		6 103	5 787	6 042	6 314
Summa Justeringar	-650	-10 196	-8 704	-9 084	-7 271
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-256 716	-266 912	-275 616	-284 700	-291 971

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budget för 2019 uppgår till 266,9 miljoner kronor. Det är en ökning med 10,2 miljoner kronor jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får nämnden 4,3 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 7,4 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Resurscentrum Näktergalen ska flytta till nya lokaler i Alby gård. Hyran för de nya lokalerna är högre än för de nuvarande. Nämndens budget utökas med anledning av detta med 204 000 kronor 2019.

För att kunna bevilja fler Botkyrkabor vuxenutbildning och finansiera den administration och kvalitetssäkring som krävs utökas budgeten med 5 miljoner kronor.

Från och med 2019 startar tekniska nämnden en lokalbank för att skapa förutsättningar för verksamheterna att arbeta med effektivare lokalutnyttjande. Verksamheterna ska utifrån några av kommunfullmäktige fastställda kriterier kunna ställa av hela eller delar av en lokal och då få en sänkt internhyra. Lokalbanken kommer inte att vara helt självfinansierad och initialt bedöms kostnaden uppgå till cirka 14 miljoner kronor. Nämnderna finansierar 50 procent genom omfördelning inom nämndernas egna ramar och 50 procent finansieras genom tillskott till nämndernas ramar. Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens budgetram ökas med 350 000 kronor.

Kommunen har infört komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar vilket ger en högre kostnad för avskrivningar på 14,7 miljoner kronor. Nämnderna kompenseras för den högre kostnaden och för arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden handlar det om 800 000 kronor.

Utifrån Budgetpropositionen 2017 sker en reglering för Rätt till Komvux. Nämndens budget utökas med 71 000 kronor.

Omfördelning mellan nämnder

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Internräntan sänks från 3 till 1,75 procent. Nämndes budgetram sänks med anledning av detta med 2,9 miljoner kronor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för faktisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan nämnderna är kostnadsneutral. För arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden innebär regleringen en ökad med 84 000 kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislistan. FLIT kommer att beställas och betalas per timme av nämnderna. För arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens del innebär det en minskad ram med 323 000 kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För att förändringen ska bli kostnadsneutral för nämnden omfördelas 1,3 miljoner kronor från kommunstyrelsen.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 6,1 miljoner kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För 2020 utökas ramen med 8,7 miljoner kronor varav 3,7 miljoner avser volymförändring och 8,9 miljoner avser löne- och prisuppräknings. De tillfälliga medlen avseende samarbete med idéburna organisationer avgår med 650 000. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån budgetpropositionen 2017. För den högre hyran i Alby gård utökas nämndens ram med 2,6 miljoner kronor. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 5,8 miljoner kronor.

För **2021** utökas ramen med 9,1 miljoner kronor varav 3,4 miljoner avser volymförändringar och 9,3 miljoner avser löne- och prisuppräknningar. För den högre hyran i Alby gård utökas nämndens ram med 2,3 miljoner kronor. Dessutom sker en mindre reglering av Rätt till Komvux utifrån budgetpropositionen 2017. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 6,0 miljoner kronor.

För **2022** utökas ramen med 7,3 miljoner kronor varav 3,8 miljoner avser volymförändringar och 9,8 miljoner avser löne- och prisuppräknningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 6,3 miljoner kronor.

Utveckling av kommunens arbete med unga vuxna

Botkyrka har för avsikt att utveckla arbetet med unga vuxna. Utvecklingsområden som diskuteras är:

- Aktivitetsansvaret för ungdomar 16 - 19 år som inte studerar utökas med ett starkare och intensivare uppsökande arbete.
- Starta schemalagda aktiviteter för unga 16 - 19 år oavsett om de studerar eller inte.
- Arbeta effektivt med unga kriminella inom ramen för det våldspreventiva arbetet.
- Höja kvaliteten inom fritidsgårdsverksamheten.

För att kunna utveckla arbetet enligt ovan är avsikten att nuvarande mötesplatser för unga vuxna avvecklas i sin nuvarande form. Berörda nämnder kommer att få ärendet på remiss och beslutas av kommunfullmäktige under första kvartalet 2019. Under förutsättning att fullmäktige beslutar att kommunen ska utveckla arbetet med unga vuxna kommer fullmäktige även besluta om omfördelning av budget mellan kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kommungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektivisering.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämndens investeringsprojekt i investeringsplanen 2019 - 2022 till 18,8 miljoner kronor för investeringar i inventarier och utrustning. De specifika investeringsprojekten i planen redovisas på sidan 111.

Bygginvesteringar som redovisas under tekniska nämnden uppgår till 122,7 miljoner kronor för arbetsmarknads- och vuxenutbildningen under 2019 - 2022. De största bygginvesteringarna är resurscenter i Alby gård samt på Alhagsvägen. Sammanställning av bygginvesteringarna redovisas på sidorna 107 – 109.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Utbildningsnämnden

Ansvarsområde

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola gymnasiet samt särskola på grundskole- och gymnasienivå.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-2 510,0	-2 550,2	-2 608,2	-2 675,9	-2 740,6
Investeringar fram till 2022, netto	-21,5	-32,9	-22,2	-26,6	-35,2
Varav:					
Investeringsutgifter	-21,5	-32,9	-22,2	-26,6	-35,2
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Väsentliga områden

Utveckling och kunskaper

Utbildningsnämnden ska bidra till barns och elevers livslånga lärande genom hög processkvalitet som leder till förbättrade resultat i Botkyrkas förskolor och skolor. För att åstadkomma detta ska verksamheten på alla nivåer baseras på vetenskap och beprövad erfarenhet. Lärmiljöerna i förskolan och skolan är viktiga för att stödja och utmana barn och elever i deras lärande och utveckling. Lärmiljöerna i Botkyrkas förskolor och skolor ska vara pedagogiskt genomtänkta där funktion, pedagogik och didaktik samspelar för barns och elevers möjlighet att nå sin fulla potential.

I Botkyrka är språket och nyanlända elevers lärande mycket viktiga strategiska frågor för förbättrade resultat. Flerspråkighet är berikande för alla barn och elever oavsett hur många språk man utvecklar under sin tid i förskolan och skolan. Ett språkutvecklande arbetssätt ska därför prioriteras.

Svenska språket och andra kommunikativa resurser är nödvändiga verktyg för det livslånga lärandet och det aktiva medborgarskapet. Botkyrkas barn och elever behöver också rustas med digital kompetens, målet är att göra dem "future ready". För att förverkliga ambitionen ska den digitala didaktiken utvecklas i organisationen.

Kompensatoriska uppdraget

Förskolan och skolan ska ge alla barn och elever en likvärdig utbildning. Enheternas uppdrag är att ge alla barn och elever möjlighet att nå sin fulla potential och kompensera för elevers olika förutsättningar.

Det är stor skillnad i resultaten mellan kommunens olika grundskolor och även mellan olika stadsdelar. Ett fullständigt betyg i årskurs 9 och gymnasieexamen är två av de starkaste skyddsfaktorerna för unga idag. Om skolan inte lyckas kompensera för elevernas olika bakgrund kommer klyftorna i samhället på sikt att öka och en växande andel unga ställs utanför arbetsmarknaden. Det är därför viktigt att utbildningsnämnden planerar verksamheten utifrån de lokala förutsättningarna. Förskolor och skolor ska ges bra förutsättningar att utveckla undervisningen så att barn och elever får tillgång till en mer likvärdig utbildning och behovet av extra anpassningar och särskilt stöd minskar.

Forskning visar att god hälsa är en viktig förutsättning för att klara skolan. Trots att folkhälsans utveckling i Sverige i flera avseenden är positiv, finns det undantag. Ett sådant är att den psykiska ohälsan bland unga ökar. För att ge elever de bästa förutsättningarna att lyckas i skolan är det nödvändigt att vidta ytterligare åtgärder för att öka barns och ungas välmående.

Trygghet och studiero

I Skolkommissionens slutbetänkande konstateras att det finns ett evidensbaserat samband mellan skolans miljö och elevers skolprestationer. Genom att arbeta med barns och elevers ömsidiga respekt och solidaritet lägger förskolan och skolan grunden för deras trygghet. Trygga barn och elever har avsevärt mycket bättre förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin egen utveckling.

Elevers upplevelse av hur trygga de är och vilken arbetsro som råder i undervisningssituationer skiljer sig åt mellan olika skolor. Likvärdigheten ska öka mellan enheterna och målsättningen är att alla elever ska ha lika goda förutsättningar oavsett i vilken skola de går.

Ledarskap

Forskning visar att skickligt ledarskap i förskola och skola är avgörande för barns och elevers skolframgång. Det är därför viktigt att hålla fokus på det pedagogiska ledarskapet och att ge Botkyrkas skolledare bra förutsättningar att lyckas i sitt uppdrag.

Strategisk kompetensförsörjning

Kompetensförsörjningen kommer under de kommande åren att vara en av de absolut största utmaningarna för utbildningssektorn. Befolkningsstillväxten och politiska reformer gör att behovet av behöriga förskollärare och lärare ökar. Den senaste tiden har Botkyrka, precis som de flesta kommuner i Sverige, upplevt en konkurrenssituation. En avgörande faktor för Botkyrka kommun är att Botkyrka kommun uppfattas som en attraktiv arbetsgivare så att de kompetenta medarbetarna väljer att stanna i Botkyrka och att skickliga medarbetare kan nyrekryteras. Det innebär att det ska finnas långsiktiga strategier för att säkra kompetensförsörjningen. Lönenivån för de anställda ska vara konkurrenskraftig, arbetsmiljön tillfredsställande och det ska finnas utbildningssatsningar samt karriärvägar.

Stöd och styrning

För att nå de nationella målen krävs en tydlig kommunikation i hela styrkedjan, vilken omfattar lärare - rektor - huvudmannens förvaltning - nämnd. Utbildningsnämnden har en utmaning i att utöver de nationella målen även följa upp den kommunala styrningen. Utbildningsnämnden ska under planperioden säkerställa att det systematiska kvalitetsarbetet fungerar i alla led

samt att kommunikationen i styrkedjan är tydlig. Som ett led i att förbättra det systematiska kvalitetsarbetet har utbildningsnämnden i Botkyrka inlett ett långsiktigt samarbete med Skolverket, ”Samverkan för bästa skola”. Brister i det systematiska kvalitetsarbetet riskerar att driva skolutvecklingen i fel riktning och få stora konsekvenser för elevernas kunskapsresultat. För att undvika att det enkelt mätbara är det som blir avgörande i styrningen av utbildningen behöver bättre mätmetoder utvecklas. Utbildningsnämnden ska därför hitta former för att mäta kvaliteten i undervisningen och progression hos barn och elever.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:

Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Utbildningsnämndens mål 1:2a

Barn, elever och vårdnadshavare i Botkyrka upplever delaktighet i viktiga frågor där de själva påverkas.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Vi elever kan påverka sådant som är viktigt för oss i skolan." ökar i grundskolan.	84	-	ökar	86
Andelen (%) elever som instämmer i påståendet (anger svarsalternativ 4 el 5) på elevenkätens påstående "Mina synpunkter tas till vara på ett bra sätt på min skola." ökar i gymnasieskolan.	48	-	ökar	50
Andelen (%) elever som instämmer i påståendet (anger svarsalternativ 4 el 5) på elevenkätens påstående "Mina synpunkter tas till vara	90	-	90	90

på ett bra sätt på min skola." är fortsatt hög i gymnasiesärskolans nationella program.

Andel (%) skolor som fyller sina platser i ungdomsfullmäktige ökar (22 grundskolor och 4 gymnasieskolor),	75	77	ökar	100
---	----	----	------	-----

Utbildningsnämndens mål 1:2b

På varje enhet är barn och elever delaktiga och har inflytande i utbildningen.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Lärarna i min skola tar hänsyn till elevernas åsikter." ökar i grundskolan.	86	-	ökar	ökar
Andelen (%) elever som svarar positivt (ja eller ibland) på elevenkätens påstående "Jag får vara med och påverka hur vi ska arbeta med olika skoluppgifter" är fortsatt hög i grundskolan.	95	-	95	95
Graden av upplevt elevinflytande i undervisningen ökar i gymnasieskolan (%).	38	-	ökar	40
Graden av upplevt elevinflytande i undervisningen ökar i gymnasiesärskolans nationella program (%).	84	-	ökar	85

Målområde 2

Medborgarprocess: Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden (KF)

Utbildningsnämndens mål 2:1a

Utbildningen i Botkyrka har ett systematiskt kvalitetsarbete som länkar samman alla led i styrkedjan.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) chefer som instämmer i påståendet "Min chef tydliggör på ett bra sätt kopplingen mellan mitt uppdrag och övergripande mål".	60	-	ökar	65
Andelen (%) medarbetare som instämmer i påståendet "Min chef tydliggör på ett bra sätt kopplingen mellan mitt uppdrag och övergripande mål".	70	-	ökar	75

Utbildningsnämndens mål 2:1b

Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Det genomsnittliga meritvärdet i åk 9 i Botkyrkas skolor ska öka i alla stadsdelar. (KF)	218	ökar	ökar	ökar
Andelen (%) Botkyrkabor med behörighet till gymnasieskolan efter avslutad grundskola ska öka i alla stadsdelar. (KF)				
Andelen (%) elever med behörighet till gymnasieskolan ökar i Botkyrkas skolor (kommunala).	81	-	ökar	ökar
Skilnaden i genomsnittlig meritpoäng i åk 9 mellan olika skolor minskar.	87	minskar	minskar	50
Skilnaden i genomsnittlig meritpoäng mellan flickor och pojkar i åk 9 minskar.	25	-	minskar	20
Andelen (%) elever som tagit examen från yrkesprogram inom 4 år ökar.	59	-	ökar	65
Andelen (%) elever som tagit examen	76	-	Ökar	80

från högskoleförberedande program inom 4 år ökar.				
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer ganska bra" eller "stämmer mycket bra") på ungdomsenkätens påstående "Jag trivs bra i skolan" ökar i åk 9.	85	ökar		88
- Flickor	81			85
- Pojkar	89			90
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer ganska bra" eller "stämmer mycket bra") på ungdomsenkätens påstående "Jag trivs bra i skolan" ökar i gymnasieskolan.	90	ökar		93
- Flickor	89			93
- Pojkar	91			93
Andelen (%) chefer som instämmer i påståendet "Jag hinner göra ett bra arbete på ordinarie arbetstid" i medarbetarenkäten ökar.	32	- ökar		45

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)

Utbildningsnämndens mål 2:2a

Alla barn och elever möter en god och varierad undervisning.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) vuxna Botkyrkabor som har högst förgymnasial utbildning alternativt folk-/grundskola ska minska (20-64 år)				
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Skolarbetet gör mig så nyfiken att jag får lust att lära mig mer." ökar grundskolan.	77	-	ökar	79
Andelen (%) elever som instämmer i påståendet (anger svarsalternativ 4 el 5)	52	-	ökar	54

på elevenkätens påstående "Det är variation på arbetssätten på mina lektioner." ökar i gymnasieskolan.				
Andelen (%) pedagogisk personal som instämmer helt eller till stor del i påståendet i medarbetarenkäten "På vår enhet märks det att barn/elever tycker att undervisningen är meningsfull (spännande/utmanande/lustfylld)" ökar.	72	78	ökar	80
Andelen (%) pedagogisk personal som instämmer helt eller till stor del i påståendet "På vår enhet finns förutsättningar för gemensamt arbete med undervisningsutveckling (återkoppling, forum, tid)" ökar.	58	65	ökar	70

Utbildningsnämndens mål 2:2b

I Botkyrkas förskolor och skolor upplever alla barn och elever trygghet och studiero.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag känner mig trygg i skolan" ökar i grundskolan.	93	-	ökar	95
Andelen (%) elever som svarar "nej" på påståendet "I min skola finns det elever som jag är rätt för" i grundskolan ökar.	67	-	ökar	80
Andelen (%) elever som svarar positivt ("stämmer bra" eller "stämmer ganska bra") på elevenkätens påstående "Jag kan arbeta i lugn och ro på lektionerna." ökar i grundskolan.	68	-	ökar	80
Andelen (%) elever som instämmer i påståendet (anger svarsalternativ 4 el 5) på elevenkätens på-	51	-	ökar	55

stående "Det är arbetsro på mina lektioner." ökar i gymnasieskolan.				
Andelen (%) elever som svarar "nej" på påståendet "I min skola finns det elever som jag är rätt för" ökar i gymnasiesärskolans individuella program.	68	-	ökar	80

Målområde 3

Medborgarprocess: Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande (KF)

Utbildningsnämndens mål 3:1a

Botkyrkas skolor har en studie- och yrkesvägledning som är integrerad i undervisningen så att eleverna får stöd och vägledning inför sina framtida utbildnings- och yrkesval.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Den upplevda kvaliteten gällande studie- och yrkesvägledningen* ökar i grundskolans elevenkät, index 0-100.	65	68	ökar	70
Andelen (%) positiva svar (svarsalternativ ja eller ibland) på påståendet "I min klass har vi pratat om olika yrken och om skolor efter grundskolan" är fortsatt hög i grundskolan.	91	85	91	91
Den upplevda kvaliteten gällande studie- och yrkesvägledningen* ökar i gymnasieskolans elevenkät, index.	45	45	ökar	47
Den upplevda kvaliteten gällande studie- och yrkesvägledningen ökar i gymnasiesärskolans nationella program, index 0-100.	84	-	ökar	90

3:2 Botkyrka präglas av entreprenörskap, växande företag och ett rikt näringsliv (KF)

Utbildningsnämndens mål 3:2a

Utbildningen i Botkyrka främjar entreprenörskap och innovationstänkande samt har ett nära samarbete med näringslivet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal elever i gymnasieskolan som erbjuds att arbeta med Ung Företagsamhet ökar.	74	100	ökar	150

Målområde 5

Medborgarprocess:

Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)

Utbildningsnämndens mål 5:1a

Utbildningen i Botkyrka främjar kontakter med kultur- och arbetsliv, föreningsliv samt andra verksamheter utanför skolan som berikar barn och elever.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal enheter som utnyttjar erbjudanden från Kulturella alliansrätten ökar (51 förskolor, 22 grundskolor, 4 gymnasieskolor).	56	61	ökar	77

Utbildningsnämndens mål 5:1b

Fritidshemmen i Botkyrka erbjuder en meningsfull fritid och stimulerar eleverna till att lära tillsammans.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Graden av upplevd nöjdhet med fritidshemmet ökar, index 0-100.	83	-	ökar	85

Målområde 6

Medborgarprocess: Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Utbildningsnämndens mål 6:1a
Botkyrkas alla stadsdelar har attraktiva förskolor och skolor.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) elever som går i grundskolan (inklusive andra huvudmän) i sin stadsdel ökar.				
- Hallunda/Norsborg	71	ökar	ökar	ökar
- Alby/Fittja	64	ökar	ökar	ökar
- Tullinge	88	ökar	ökar	ökar
- Tumba	87	ökar	ökar	ökar

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Utbildningsnämndens mål 7:1a
Botkyrkas förskolor och skolor är konkurrenskraftiga och har en hållbar personalförsörjning.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.	17	17	minskar	12
Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.	14	14	minskar	10
Frisknärvaron för medarbetare i utbildningsförvaltningen ska öka (%) kvinnor/män.	92/96	93/97	ökar	97/99
Utbildningsförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	80	81	ökar	84

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Utbildningsnämndens mål 7:3a
Förskolornas och skolornas klimatpåverkan minskar.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Utbildningsförvaltningens klimatavtryck vid inköp av livsmedel (co2/kg) minskar.	2,25	-	minskar	minskar
Andelen (%) ekologiska livsmedel som köps in av utbildningsförvaltningen ökar (per kg)				

Utbildningsnämndens budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-2 506 042	-2 510 042	-2 550 239	-2 608 158	-2 675 941
Volymförändringar		-31 467	-32 866	-41 925	-39 919
Löne- och prisuppräknig		-67 303	-78 681	-82 078	-85 826
Särskild lönesatsning 2018					
-barnskötare	-4 000				
Övriga prioriteringar					
Satsning på jämlik kompetensförsörjning på två grundskolor med stora kompensatoriska utmaningar		-7 300	-700	-600	1 800
Lokalbank		-3 900			
Effekter av införande av komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar		-9 900			
Medel för ökad serverkostnad		-360			
Reglering enligt finansieringsprincipen					
(statliga medel som fått även 2018)					
Skolstart vid sex års ålder		-770			
Nyanlända elever i grundskolan		-384			
Förslag från Skolkostnadsutredningen		-102			
Prao i årskurs 8 och 9		-285			
Läsa-skriva-räkna-garanti		-404			
Betygsättning i moderna språk		-96			
Omfördelning mellan nämnder					
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		32 142			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder		6 675			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		-6 304			
Budget för kommungemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		-7 754			
Effektiviseringsåtgärder		57 292	54 328	56 820	59 299
Summa Justeringar	-4 000	-40 197	-57 919	-67 783	-64 646
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-2 510 042	-2 550 239	-2 608 158	-2 675 941	-2 740 587

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Utbildningsnämndens budget uppgår för 2019 till 2 550,2 miljoner kronor. Det är en ökning med 40,2 miljoner kronor jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får utbildningsnämnden 31,5 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 67,3 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

För att arbeta för en mer jämlik kompetensförsörjning inom två grundskolor som har de största kompensatoriska utmaningarna får nämnden en utökad budgetram med 7,3 miljoner kronor. Medlen ska användas till prioriterade insatser så som införande av handledare och verksamhetsutvecklare, komplettering till lärarlegitimation för 22 lärare samt kompensations för den löneökning som lärarlegitimation medför.

Från och med 2019 startar tekniska nämnden en lokalbank för att skapa förutsättningar för verksamheterna att arbeta med effektivare lokalutnyttjande. Verksamheterna ska utifrån några av kommunfullmäktige fastställda kriterier kunna ställa av hela eller delar av en lokal och då få en sänkt internhyra. Lokalbanken kommer inte att vara helt självfinansierad och initialt bedöms kostnaden uppgå till cirka 14 miljoner kronor. Nämnderna finansierar 50 procent genom omfördelning inom nämndernas egna ramar och 50 procent finansieras genom tillskott till nämndernas ramar. Utbildningsnämndens budgetram ökas med 3,9 miljoner kronor.

Kommunen har infört komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar vilket ger en högre kostnad för avskrivningar på 14,7 miljoner kronor. Nämnderna kompenseras för den högre kostnaden och för utbildningsnämnden handlar det om 9,9 miljoner kronor.

Utbildningsnämnden har fått ökade kostnader för servrar. Nämnden kompenseras med 50 procent av kostnadsökningen, vilket innebär en ramjustering på 360 000 kronor. Kommunstyrelsens IT-enhet står för resterande 50 procent.

För nya åtaganden som läggs på kommunerna görs en ekonomisk reglering mellan staten och kommunerna enligt finansieringsprincipen i budgetpropositionen genom att det generella bidraget justeras. För 2019 höjs bidragen enligt följande:

- Utbildningsnämndens budget för 2018 räknades upp med 656 000 kronor för obligatorisk skolstart vid sex års ålder. Skolplikten inleds i förskoleklassen. Ramen räknas upp med ytterligare 770 000 kronor för 2019.
- För att öka nyanlända elevers möjligheter att nå behörighet i gymnasieskolans nationella program fick nämnden 281 000 kronor 2018. För 2019 räknas ramen upp med ytterligare 384 000 kronor.
- Utifrån skolkostnadsutredningens förslag ska kommunerna införa en öppen redovisning av kostnader och intäkter på skolniveån. För det fick nämnden 468 000 kronor 2018 och får ytterligare 102 000 kronor 2019.
- Prao ska införas för elever från och med årskurs 8 i grundskolan och årskurs 9 i specialskolan. För det fick nämnden 94 000 kronor 2018 och får 285 000 kronor 2019.
- För införande av en läsa-skriva-räkna-garanti fick nämnden 1,2 miljoner kronor 2018 och får ytterligare 404 000 kronor 2019.
- Nämnden fick en ramökning 2018 med 93 000 kronor för ökade kostnader i samband med att betyg ska sättas i moderna språk varje termin från och med årskurs 6. Budgeten ökas med ytterligare 96 000 kronor 2019.

Omföring mellan nämnder

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Internräntan sänks från 3 till 1,75 procent. Nämndes budgetram sänks med 32,1 miljoner kronor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för faktisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan

nämnderna är kostnadsneutral. För utbildningsnämnden del innebär regleringen en minskad ram med 6,7 miljoner kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislistan. FLIT kommer att beställas och betalas per timme av nämnderna. För utbildningsnämndens del innebär det en ökad ram med 6,3 miljoner kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För att det ska bli kostnadsneutralt för nämnden omfördelas 7,8 miljoner kronor från kommunstyrelsen.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 57,3 miljoner kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För **2020** utökas ramen med 57,9 miljoner kronor varav 32,9 miljoner avser volymförändringar och 78,7 miljoner avser löne- och prisuppräknings. Dessutom höjs ramen med 700 000 kronor för ökade kostnader för insatsen för jämlik kompetensförsörjning inom grundskolan som påbörjas 2019. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 54,3 miljoner kronor.

För **2021** utökas ramen med 67,8 miljoner kronor varav 41,9 miljoner avser volymförändringar och 82,1 miljoner avser löne- och prisuppräknings samt 600 000 kronor avser ökade kostnader för insatsen jämlik kompetensförsörjning inom grundskolan. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 56,8 miljoner kronor.

För **2022** utökas ramen med 64,6 miljoner kronor varav 39,9 miljoner avser volymförändringar och 85,8 miljoner avser löne- och prisuppräknings. Budgeten sänks med 1,8 miljoner kronor för tillfälliga utbildningsinsatser som genomförts under 2019 – 2021 som en viktig del för att uppnå en mer jämlik kompetensförsörjning vid två grundskolor. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 59,3 miljoner kronor.

Lokalkostnader

Ökade lokalkostnader som är en följd av investeringar i verksamhetslokaler 2019 - 2022 finns upptagna i anslaget för KF/KS förfogande. Nämnden får hos kommunstyrelsen i särskilda ärenden avropa medel när en verksamhetslokal är färdigställd och tas i anspråk.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kammungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår utbildningsnämndens investeringsprojekt i investeringsplanen 2019 - 2022 till 116,9 miljoner kronor för investeringar i inventarier och utrustning. De specifika investeringsprojekten redovisas på sidan 112.

Bygginvesteringar redovisas under tekniska nämnden. Under 2019 – 2022 uppgår dessa till 2 324,5 miljoner kronor. Det handlar om ny- och ombyggnationer av 7 skolor och 21 förskolor som pågår eller som påbörjas under planperioden. Därutöver finns medel upptaget för anpassningar av lokaler för träningssärskola samt köksombyggnader på ett antal skolor.

En sammanställning på bygginvesteringarna finns på sidorna 107 – 109.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Socialnämnden

Ansvarsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen och för insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar socialnämnden för de öppna förskolorna.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-615,3	-624,4	-640,7	-656,5	-673,1
Investeringar fram till 2022, netto	-4,0	-7,0	-4,0	-4,0	-4,0
Varav:					
Investeringsutgifter	-4,0	-7,0	-4,0	-4,0	-4,0
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Väsentliga områden

Socialnämndens väsentliga områden är *medborgare, processer, utveckling, medarbetare* samt *ekonomi*. De väsentliga områden som socialnämnden lyfter fram utgår från de utmaningar som tidigare omvärldsanalys pekar på och som avser socialnämndens kärnverksamhet, det vill säga den verksamhet som styrs av lagar och föreskrifter och som socialnämnden har i uppdrag att utföra enligt sitt reglemente. Mål, målsatta mått och uppdrag är formulerade för att hantera de identifierade utmaningarna. Dessa väsentliga områden sorteras in under kommunens målområden/processer ”Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” samt ”Effektiv organisation”.

Vidare finns formulerade mål, målsatta mått och uppdrag som anger hur socialnämnden bidrar till att nå kommunfullmäktiges utvecklingsmål inom samtliga medborgarprocesser.

Medborgare

Socialnämnden finns till för Botkyrkas medborgare som är i behov av skydd, stöd, vård och omsorg. Socialnämnden har ett särskilt ansvar för vissa grupper:

- Barn och unga, äldre, människor med funktionsnedsättning, personer med missbruk och beroende, personer som vårdar eller stödjer närstående, brottsoffer, skuldsatta personer

Utöver detta erbjuder socialnämnden skydd, stöd, vård och omsorg med ett helhetsperspektiv

till de medborgare som exempelvis är våldsutsatta eller ekonomiskt utsatta.

För att kunna ge detta skydd, stöd, vård och omsorg måste socialförvaltningen och dess medarbetare vara tillgängliga, medborgarna måste få en snabb och effektiv handläggning samt ett professionellt möte i kontakten med socialtjänsten. Ambitionen är att medborgarna ska få tydlig information och känna sig delaktiga. Socialförvaltningen eftersträvar även god samverkan med olika professionella aktörer - både internt och externt.

Processer

Socialnämndens processer ska kännetecknas av hög kvalitet. För att nå dit ska vi använda en evidensbaserad praktik där stöd, vård och omsorg erbjuds enligt bästa tillgängliga kunskap. Den professionelle väger samman sin expertis med bästa tillgängliga kunskap, den enskildes situation, erfarenheter och önskemål vid beslut om insatser. Detta kopplas till systematisk uppföljning i syfte att utveckla och förbättra verksamheten. Både rutiner och processer behöver vara tydliga och kända, målen relevanta och mätbara. Det måste finnas en struktur för uppföljning och analys för att formulera och genomföra åtgärder utifrån eventuella brister. Handläggningen ska vara rättssäker.

Utveckling

Verksamheten måste utvecklas för att gå i takt med en föränderlig omvärld och nya behov. Kri-

tiska framgångsfaktorer är verksamhetens förmåga till systematiskt kvalitetsarbete samt att tillvarata medarbetarnas idéer, låta sig inspireras av omvärlden och ha en idé om framtiden genom en strukturerad omvärldsbevakning samt skapa incitament för att stimulera utveckling.

Medarbetare

Medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet är en förutsättning för att erbjuda en verksamhet med god kvalitet till kommunens medborgare. Kritiska framgångsfaktorer är att ledningen är kommunikativ och tydlig, målen relevanta och uppdraget begripligt och tydligt, att det finns strategier för rekrytering och lönesättning samt god kompetensutveckling.

Ekonomi

En god ekonomisk hushållning inom givna ramar är en förutsättning för socialnämndens verksamhet. Det kräver ekonomisk medvetenhet hos alla medarbetare, samt långsiktiga strategier för det ekonomiska arbetet. Att förvaltningen gör rätt saker och använder rätt metoder samt att insatser avslutas i tid innebär också att de ekonomiska resurserna används effektivt.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:1 Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin (KF)

Socialnämndens mål 1:1a
Botkyrkaborna är mer delaktiga i den lokala demokratin.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Brukare med psykisk funktionsnedsättning och insatser i form av boende, boendestöd eller sysselsättning från socialförvaltningen erbjuds vid behov stöd för att kunna delta i allmänna val (%).	-	100	100	100

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Socialnämndens mål 1:2a
Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) brukare som anger att de kunnat påverka vilken typ av insats de får från socialtjänsten ökar.	-	74	75	78

Målområde 2

Medborgarprocess:
Möjliggöra Botkyrkabornas livslånga lärande

2:1 Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden (KF)

Socialnämndens mål 2:1a
Botkyrkaborna har tillgång till likvärdig och kompensatorisk utbildning med hög kvalitet som leder till goda kunskapsresultat och rustar dem för framtiden.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Antal barn som efter en period inom kommunens egen behandlande skola Trampolinen går vidare till ordinarie skola eller annan för eleven relevant skolform ökar.				

2:2 Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser (KF)

Socialnämndens mål 2:2a
Botkyrkaborna har goda förutsättningar för livslångt lärande som stärker egenmakten och skapar jämlika livschanser.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) personer med funktionsnedsättning som genom metoden IPS – Individual placement and support - går vidare till arbete eller studier ökar	-	65	67	73
Andel (%) barn med insatser från Team skolnärvaro som efter avslutad insats går vidare med högre närvaro i skolan jämfört med före insatsen ökar.	75	75	76	79

Målområde 3

Medborgarprocess: Möjliggöra arbete och företagande för Botkyrkaborna

3:1 Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande (KF)

Socialnämndens mål 3:1a
Botkyrkaborna kan försörja sig på eget arbete eller företagande.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutas p.g.a. arbete eller studier ökar.	26	29	30	33

Målområde 4

Medborgarprocess: Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv (KF)

Socialnämndens mål 4:1a
Botkyrkas medborgare i behov av skydd, stöd, vård och omsorg är nöjda med den verksamhet socialnämnden bedriver.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%), av alla som söker stöd från socialtjänstens individ och familjeomsorg, som sammantaget är ganska eller mycket nöjda med detta stöd, ökar.	-	84	85	88
Andel (%) brukare som uppger att det är lätt eller ganska lätt att komma i kontakt med socialtjänsten ökar.	-	75	78	87
Antal hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutas p.g.a. ersättning för arbetslöshet eller annat ersättning/bidrag ökar.	208	210	212	218
Andelen (%) brukare som uppger att socialsekreteraren visat förståelse för hans/hennes situation ökar.	-	87	88	91
Väntetiden (bedömningstid) för budget- och skuldrådgivning minskar.	28	4	4	4
God samverkan mellan olika huvudmän med brukaren i centrum - Antal samordnade individuella planer (SIP) ökar.	81	82	83	86
God samverkan mellan kommunens olika verksamheter, med medborgaren i centrum - Antal interna samordnade planer (ISIP) ökar.	-	ny		
Antalet Botkyrkabor som lever i hemlöshet minskar.	307	mins- kar	mins- kar	mins- kar
Antal vräkta hushåll (där socialtjänsten varit involverade) minskar.	5	2	1	0
Andel (%), av vuxna som beviljats insats från socialtjänstens individ- och familjeomsorg på grund av sin våldsutsatthet, som är nöjda med det stöd och skydd som de fått, ökar.	-	-	80	83

Andel, av föräldrar som beviljats insats från socialtjänstens individ och familjeomsorg på grund av sin våldsutsatthet, som upplever att deras barn har fått det stöd de behöver av socialtjänsten, ökar	-	-	80	83
Andel, av vuxna som beviljats insats från socialtjänstens individ och familjeomsorg på grund av sitt våldsutövande, som är nöjda med det stöd som de fått för att sluta med detta våldsutövande, ökar	-	-	80	83

Socialnämndens mål 4:1b

Socialnämnden bedriver en verksamhet som präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) ej återaktualiserade barn 0 – 12 år ett år efter avslutad utredning eller insats ökar.	74	94	95	98
Andel (%) ej återaktualiserade barn 13 – 20 år ett år efter avslutad utredning eller insats ökar.	63	84	85	88
Andel (%) ej återaktualiserade vuxna med missbruksproblem 21+ ett år efter avslutad utredning eller insats ökar.	79	63	80	83

Socialnämndens mål 4:1c

Socialnämnden erbjuder en verksamhet som ständigt utvecklas i takt med en föränderlig omvärld och nya behov hos Botkyrkas medborgare.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) e-ansökningar Ekonomiskt bistånd ökar.	8,3	25	50	65

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Socialnämndens mål 7:1a

Socialnämnden har medarbetare med rätt kompetens och erfarenhet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	75	80	81	84
Socialförvaltningens genomsnittliga nivå på Ledarskapsindex ur medarbetarundersökningen ska öka.	67	74	76	82
Personalomsättning - antal nyanställda till Socialförvaltningen från externt under året i % av antalet anställda minskar.	24	18	18	12
Personalomsättning, antal avslutade från Socialförvaltningen till externt under året i % av antalet anställda minskar.	17	15	15	12
Frisknärvaron för medarbetare vid socialförvaltningen i Botkyrka ska öka.	94,1	92,5	93	94,5

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Socialnämndens mål 7:3a

Den kommunala organisationen är klimatneutral.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andelen (%) inköpt drivmedel i form av bensin minskar.	27	26	25	22

Socialnämndens budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-613 607	-615 325	-624 440	-640 679	-656 511
Volymförändringar		-6 080	-6 777	-6 104	-6 645
Löne- och prisuppräkning		-16 988	-19 493	-20 287	-21 088
Särskild lönesatsning 2018					
-socialsekreterare	-1 718				
Övriga prioriteringar					
Våldsförebyggande arbete		-5 600			
Lokalbank		-300			
Effekter av införande av komponent-avskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar		-200			
Omfördelning mellan nämnder					
Omfördelning av medel till VON för LSS verksamhet (KF §141/2018)		880			
Reglering av budget avseende ansvar och funktion för trygghets- och säkerhetsarbetet från socialnämnden till kommunstyrelsen (KS/2018:180)		3 087			
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		566			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder		6 708			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		329			
Budget för kommungemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		-1 997			
Effektiviseringsåtgärder exklusive försörjningsstödsverksamhet		10 457	10 031	10 559	11 114
Summa Justeringar	-1 718	-9 115	-16 239	-15 832	-16 619
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-615 325	-624 440	-640 679	-656 511	-673 130

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Socialnämndens budget för **2019** uppgår till 624,4 miljoner kronor. Det är en ökning med 9,1 miljoner kronor jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får socialnämnden 6,1 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 17,0 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

I syfte att förstärka det våldsförebyggande arbetet utökas ramen med 5,6 miljoner kronor. Tillskottet avser främst användas till att förstärka arbetet med kriminella ungdomar tillsammans med polisen och skolan, ökat stöd för brottsut-satta samt förstärka ett systematiskt arbete med hot och hot om våld/kriminalitet riktat mot med-arbetare och brukare.

Från och med 2019 startar tekniska nämnden en lokalbank för att skapa förutsättningar för verksamheterna att arbeta med effektivare lokalut-nyttjande. Verksamheterna ska utifrån några av kommunfullmäktige fastställda kriterier kunna ställa av hela eller delar av en lokal och då få en sänkt internhyra. Lokalbanken kommer inte att vara helt självfinansierad och initialt bedöms kostnaden uppgå till cirka 14 miljoner kronor. Nämnderna finansierar 50 procent genom om-fördelning inom nämndernas egna ramar och 50 procent finansieras genom tillskott till nämnder-nas ramar. Socialnämndens budgetram ökas med 300 000 kronor.

Kommunen har infört komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar vilket ger en högre kostnad för avskrivningar på 14,7 miljo-ner kronor. Nämnderna kompenseras för den högre kostnaden och för socialnämnden handlar det om 200 000 kronor.

Omfördelning mellan nämnder

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 (KF/2018:368) om att samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden överförs 880 000 kronor från socialnämnden till vård- och om-sorgsnämnden.

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 (KS/2018:180) om att flytta ansvar och funktion för trygghets- och säkerhetsarbetet från socialnämnden och tekniska nämnden till kommunstyrelsen överförs 3,1 miljoner kronor från socialnämnden till kommunstyrelsen.

Från och med 2019 övergår ansvar och admi-nistration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Internräntan sänks från 3 till 1,75 procent. Nämndens budgetram sänks med 566 000 kro-nor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för fak-tisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan nämnderna är kostnadsneutral. För socialnäm-ndens del innebär regleringen en minskad ram med 6,7 miljoner kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislistan. FLIT kommer att beställas och be-talas per timme av nämnderna. För socialnäm-ndens del innebär det en minskad ram med 329 000 kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För att det ska bli kostnadsneutralt för nämnden omfördelas 2 miljoner kronor från kommunstyrelsen.

Effektivisering

I budgetramen för 2019 ingår krav på effekti-viseringar på 2,2 procent motsvarande 10,5 miljo-ner kronor. Vid framräkning av krav på effekti-viseringar exkluderas försörjningsstödsverk-samheten.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För **2020** utökas ramen med 16,2 miljoner kro-nor varav 6,8 miljoner avser volymförändringar och 19,5 miljoner avser löne- och prisuppräkn-ningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 10 miljoner kronor. Vid framräkning av krav på effektivise-ringar exkluderas försörjningsstödsverksam-heten.

För **2021** utökas ramen med 15,8 miljoner kro-nor varav 6,1 miljoner avser volymförändringar och 20,3 miljoner avser löne- och prisuppräkn-ningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 10,6 miljo-ner kronor. Vid framräkning av krav på effekti-viseringar exkluderas försörjningsstödsverk-samheten.

För **2022** utökas ramen med 16,6 miljoner kronor varav 6,6 miljoner avser volymförändringar och 21,1 miljoner avser löne- och prisuppräknings. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 11,1 miljoner kronor. Vid framräkning av krav på effektiviseringar exkluderas försörjningsstödsverksamheten.

Nya ersättningsnivåer för ensamkommande barn och unga

Från och med den 1 juli 2017 började nya ersättningsregler för gruppen ensamkommande barn och unga att gälla. Det innebär att Migrationsverket ersätter kommunerna med ett lägre belopp per dygn både för personer under 18 år och för personer över 18 år som har permanent eller tillfälligt uppehållstillstånd oavsett vård- och boendeform. Ingen ersättning kommer att utgå för de som är över 18 år och är i asylprocessen. Undantagna är de med stora vårdbehov. För de kan kommunerna bli ersatta motsvarande faktisk kostnad. I anslaget för KF/KS förfogande 2019 har 17 miljoner kronor avsatts för dessa kostnader och som socialnämnden under året i särskilt ärende kan avropa.

Utveckling av kommunens arbete med unga vuxna

Botkyrka har för avsikt att utveckla arbetet med unga vuxna. Utvecklingsområden som diskuteras är:

- Aktivitetsansvaret för ungdomar 16 - 19 år som inte studerar utökas med ett starkare och intensivare uppsökande arbete.
- Starta schemalagda aktiviteter för unga 16 - 19 år oavsett om de studerar eller inte.
- Arbeta effektivt med unga kriminella inom ramen för det våldspreventiva arbetet.
- Höja kvaliteten inom fritidsgårdsverksamheten.

För att kunna utveckla arbetet enligt ovan är avsikten att nuvarande mötesplatser för unga vuxna avvecklas i sin nuvarande form. Berörda nämnder kommer att få ärendet på remiss och beslutas av kommunfullmäktige under första kvartalet 2019. Under förutsättning att fullmäktige beslutar att kommunen ska utveckla arbetet med unga vuxna kommer fullmäktige även besluta om omfördelning av budget mellan kultur-

och fritidsnämnden, socialnämnden och arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgetramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgetram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kommungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår socialnämndens investeringsprojekt i investeringsplanen 2019 - 2022 till 19,0 miljoner kronor för investeringar i inventarier och utrustning. De specifika investeringsprojekten i planen redovisas på sidan 113.

Bygginvesteringar redovisas under tekniska nämnden och uppgår till 150,1 miljoner kronor 2019 – 2022 för socialnämnden. När det gäller bygginvesteringar avser det träningslägenheter för målgruppen vuxna med psykiska och fysiska funktionsnedsättningar samt nya ersättningslokaler till förvaltningens socialpsykiatriska enhet. Dessa projekt finns på sidorna 107 – 109.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Vård- och omsorgsnämnden

Ansvarsområde

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården, omsorg om äldre personer, insatser för personer med fysisk funktionsnedsättning med undantag av daglig verksamhet.

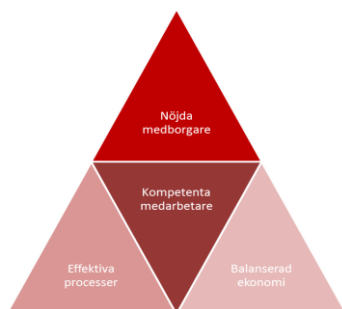
Myndighetsverksamheten fattar biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-1 109,5	-1 133,6	-1 169,7	-1 209,4	-1 251,0
Investeringar fram till 2022, netto	-22,7	-9,9	-3,2	-11,2	-4,4
Varav:					
Investeringsutgifter	-22,7	-9,9	-3,2	-11,2	-4,4
Investeringsinkomster	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Väsentliga områden

Vård- och omsorgsnämndens fyra väsentliga områden är *nöjda medborgare*, *kompetenta medledare*, *effektiva processer* och *balanserad ekonomi*. De fyra områdena är förutsättningar för att uppfylla nämndens uppdrag, förbättra resultaten, möta framtida utmaningar och uppnå den goda kvalitet som lagar och föreskrifter kräver. Med utgångspunkt i de väsentliga områdena och kommunfullmäktiges utvecklingsmål har vård- och omsorgsnämnden satt upp mål och målsatta mått för att styra och följa upp verksamheten.

Nöjda medborgare

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet ska skapa mesta möjliga värde för äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning som har behov av stöd och omsorg. Genom att ha medborgarens fokus, det vill säga utgå från medborgarens individuella behov och i ständig

dialog tillgodose medborgarens behov i enlighet med kommunens uppdrag, skapar vi värde för våra medborgare. Att medborgarna, de vi är till för, är nöjda med verksamheten är nämndens viktigaste mål.

Under de senaste åren har Botkyrkas medborgare varit mindre nöjda med vård och omsorg än medborgare i övriga länet. Samtidigt har Botkyrkas medborgare generellt upplevt att de har sämre hälsa än medborgarna i övriga länet. För att öka nöjdheten hos medborgarna krävs att vi gör grundliga analyser av resultat i brukarundersökningar och att vi skapar olika forum för att ha en ständig dialog. Vi behöver säkerställa att medborgarna får tydlig information, bra bemötande och en snabb och effektiv handläggning. Det är viktigt att vi ger medborgarna möjlighet till självbestämmande och att vi har en god samverkan med olika aktörer, både internt och externt. Viktigt är också att vi arbetar förebyggande för att främja god hälsa.

Kompetenta medledare

Vi vill skapa förutsättningar för medledarskap som innebär delat ansvar att leda mot våra mål. Varje medledare ska ha kompetens och engagemang att leda sitt arbete framåt samt ges förutsättningar och mandat att göra det. Våra medledare är vår viktigaste resurs för att skapa nöjda medborgare och en verksamhet av god kvalitet. Det är i mötet mellan medborgarna och medledare som kvalitet och värde skapas.

För att tillgodose medborgarens behov är det en förutsättning att våra medledare har rätt kompetens. Det är en utmaning i vår verksamhet som drivs dygnet runt och kräver mycket personal. Vi ser svårigheter att attrahera och behålla medledare med rätt kompetens – en utmaning som vi delar med hela länet. För att lyckas rekrytera behöver vi vara en attraktiv arbetsgivare med konkurrenskraftiga löner, kompetensutveckling, karriärvägar och erbjuda en bra arbetsmiljö. För att behålla våra medledare krävs att målen är relevanta och tydliga på alla nivåer.

Effektiva processer

För att vård- och omsorgsnämnden ska ge medborgarna tjänster av god kvalitet behöver vi ha effektiva processer. Processer som utgår från medborgarens behov, säkerställer kommunens uppdrag, lever upp till lagstiftning och levererar ett stöd som medborgarna är nöjda med på ett så resurseffektivt sätt som möjligt. Processorientering innebär att kartlägga och förbättra processer, men handlar minst lika mycket om kultur och värderingar. Den processorientering som pågår i kommunen är ett viktigt verktyg för att kunna erbjuda medborgarna effektiva processer. Av medborgarprocessen ”Att möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv” framgår hur vi med medborgarens fokus tillgodoser behov av stöd och vård.

För att skapa effektiva processer behöver vi identifiera medborgarens behov och krav från omvärlden, använda medledarnas kompetens, samt följa upp resultat och mäta effekter. Vi behöver fortsätta arbeta med vår organisationskultur för att säkerställa att vi alltid har medborgarens fokus. Under 2019 behöver vi fortsätta arbeta med att trygga behovet av boendeplatser i Botkyrka och att ge de medborgare som så önskar möjlighet att använda välfärdsteknik. Vi behöver säkerhetsställa att vi har en god systematisk uppföljning av verksamhet både i egen regi och i extern regi.

Balanserad ekonomi

En budget i balans är utgångspunkten för vård- och omsorgsnämndens verksamhet. De demografiska förändringarna med fler äldre och personer med funktionsnedsättning som lever längre, är ett faktum som vi har att förhålla oss till. Behoven ökar och resurserna kommer inte att tillföras i samma takt, då skatteunderlaget inte ökar i samma omfattning. Det ställer krav

på nya sätt att arbeta för att behålla och utveckla kvaliteten utifrån medborgarens fokus.

För att nå en budget i balans krävs att vi har resurseffektiva processer, vilket innebär att vi har ordning och reda, gör rätt saker och använder verksamma metoder. Vi behöver följa upp vår verksamhet systematiskt och analysera resultatet. Vi behöver samordna verksamhet inom och mellan våra olika processer, men även vara innovativa och ha mod att prova nya arbetsätt.

Mål och målsatta mått 2019

Målområde 1

Medborgarprocess: Möjliggöra Botkyrkabornas medskapande av samhället

1:2 Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem (KF)

Vård- och omsorgsnämndens mål 1:2a
Botkyrkaborna upplever att de kan påverka kommunala frågor som intresserar dem.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) personer inom gruppboende som är nöjda med självbestämmandet ökar.	73	83	75	85
Kvinnor	71			
Män	77			
Andel (%) personer inom hemtjänsten som är nöjda med självbestämmandet ökar.	71	75	73	80
Kvinnor	73			
Män	69			
Andel (%) personer inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med självbestämmandet ökar.	68	70	73	80
Kvinnor	69			
Män	65			
Andel (%) personer inom serviceboende som är nöjda med självbestämmandet ökar.	87	92	92	95
Kvinnor	86			
Män	88			

Andel (%) personer inom boendestöd som är nöjda med självbestämmandet ökar.	74	85	80	85
Kvinnor	56			
Män	88			
Andel (%) personer över 65 år inom Myn-dighet som är nöjda med självbestämman-det ökar.	63	70	67	75
Kvinnor	68			
Män	57			
Andel (%) personer inom personlig assi-stans som är nöjda med självbestämman-det ökar.	-	-	80	85
Kvinnor				
Män				
Andel (%) personer under 65 år inom Myn-dighet som är nöjda med självbestämman-det ökar.	50	-	60	75
Kvinnor	43			
Män	53			

Målområde 4

Medborgarprocess: Möta Botkyrkabornas behov av stöd för att leva ett självständigt liv

4:1 Botkyrkabor med behov av stöd har trygga, meningsfulla och självständiga liv (KF)

Vård- och omsorgsnämndens mål 4:1a
Botkyrkas medborgare i behov av vård och om-sorg är nöjda med det stöd som de får.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) personer inom gruppboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	66	-	75	80
Kvinnor	67			
Män	66			
Andel (%) personer inom hemtjänsten som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	75	-	82	85
Kvinnor	75			
Män	75			

Andel (%) personer inom vård- och om-sorgsboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	69	-	78	78
Kvinnor	69			
Män	71			
Andel (%) personer inom serviceboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	71	-	80	85
Kvinnor	86			
Män	67			
Andel (%) personer inom boendestöd som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	51	-	65	75
Kvinnor	25			
Män	76			
Andel (%) personer över 65 år inom Myn-dighet som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	62	-	73	80
Kvinnor	62			
Män	59			
Andel (%) personer inom personlig assi-stans som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	-	-	80	85
Kvinnor				
Män				
Andel (%) personer under 65 år inom Myn-dighet som är nöjda med stödet i sin helhet ökar.	62	-	73	80
Kvinnor	65			
Män	60			

Vård- och omsorgsnämndens mål 4:1b
Vård- och omsorgsnämnden bedriver en verk-samhet som är rättssäker och har god kvalitet.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalkontinuiteten (antal) i hemtjänsten ökar.	15	14	13	12
Andel (%) överklagan-den som går emot fat-tade beslut minskar.	28	-	23	15
Väntetid (dagar) till vård- och omsorgsbo-ende från ansökan till	88	-	70	50

erbjudande om plats (median).			
Väntetid (dagar) från beslut till insats gällande bostad med särskild service (median).	-	-	ny

Målområde 5

Medborgarprocess: Möta Botkyrkabornas behov av gemenskap, rörelse och ett rikt kulturliv

5:1 Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv (KF)

Vård- och omsorgsnämndens mål 5:1a
Botkyrkaborna har mer jämlikt och ökande deltagande i aktiviteter och sammanhang som bidrar till hälsa, en meningsfull fritid och ett aktivt socialt liv.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) äldre som är nöjda med måltidsituationen på vård- och omsorgsboende ökar.	55	70	70	80
Kvinnor	57			
Män	52			
Andel (%) äldre som är nöjda med maten på vård- och omsorgsboende ökar.	62	70	70	80
Kvinnor	60			
Män	64			
Andel (%) äldre som är nöjda med sociala aktiviteter på vård- och omsorgsboende ökar.	49		60	70
Kvinnor	48			
Män	51			
Andel (%) personer på gruppboende som uppger att de trivs ökar.	80	-	85	90
Kvinnor	78			
Män	85			

Målområde 6

Medborgarprocess: Skapa en god och trygg livsmiljö för Botkyrkaborna

6:1 Mer kreativa stadsmiljöer och mer tillgänglig natur ökar tryggheten och hemkänslan hos Botkyrkaborna (KF)

Vård- och omsorgsnämndens mål 6:1a
Botkyrkabor med behov av särskilt boende ska erbjudas plats i Botkyrka.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Andel (%) personer som bor på externt vård- och omsorgsboende minskar.	32	18	20	15
Andel (%) äldre personer med extern korttidsplats minskar.	34	20	20	15
Andel (%) personer som bor på extern grupp- och servicebostad minskar.	34	25	20	15

Målområde 7

Effektiv organisation

7:1 Botkyrka kommun attraherar, rekryterar, utvecklar och behåller rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov (KF)

Vård- och omsorgsnämndens mål 7:1a
Vård- och omsorgsnämndens medarbetare har rätt kompetens på rätt plats och i rätt tid för verksamhetens behov.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) ska minska.	9,5		8,5	8
Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) ska minska.				

Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%) kvinnor/män.	94/91		96/93	97/97
Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.	79	82	81	84
Andelen (%) omsorgspersonal med formell kompetens ökar.	77,6		84	95
Andelen (%) arbetad tid som utförs av tillsvidare anställda ökar.	60	80	82	90
Andelen (%) korttids-sjukfrånvaro (dag 1 – 14) minskar.	3,4	3,0	2,8	2,3
Medarbetare i samtliga verksamheter som upplever att de har inflytande över hur arbetet bedrivs ökar (%).				
Andel (%) medledare som genomgått utbildning i digitala verktyg ökar.	-	200	300	400

7:3 Den kommunala organisationen är klimatneutral (KF)

Vård- och omsorgsnämndens mål 7:3a
Den kommunala organisationen är klimatneutral.

Målsatta mått	Utfall 2017	Mål 2018	Mål 2019	Mål 2022
Alla vård- och omsorgsboenden ska erbjuda ett vegetariskt alternativ till lunch och middag (%).	-	100	100	100
Andelen (%) inköpt drivmedel i form av bensin minskar.				

Vård- och omsorgsnämndens budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-1 109 184	-1 109 466	-1 133 584	-1 169 745	-1 209 354
Volymförändringar					
Resursfördelningsmodellen		-16 735	-24 591	-27 517	-28 972
Löne- och prisuppräkning		-30 617	-35 963	-37 791	-39 754
Särskild lönesatsning 2018					
-biståndshandläggare	-282				
Övriga prioriteringar					
Borttag av budget för tillfälligt evakueringskostnader Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden		15 000			
Lokalkostnader Tumba vård- och omsorgsboende		-225			
Borttag av budget för tillfälligt ökade lokalkostnader Allégårdens vård- och omsorgsboende		2 175			
Lokalbank		-1 050			
Effekter av införande av komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar		-1 500			
Omfördelning mellan nämnder					
Omfördelning av medel från socialnämnden för LSS verksamhet (KF §141/2018)		-880			
Lokalkostnad Strandängsgården vård- och omsorgsboende och Tingstorgets gruppboende. Budget omfördelas från KS förfogande		-4 117			
Budget för läsplattor överförs till kommunstyrelsen		23			
Sänkt internränta från 3 till 1,75%		6 492			
Effekter av införande av en ny internhyresmodell. Omfördelning mellan nämnder		-19 707			
Ny prislista för SNÖVIT och ändrad finansieringsmodell för förvaltningsledning IT		5 273			
Budget för kommungemensamma verksamhetssystem omfördelas från kommunstyrelsen till respektive nämnd		-3 750			
Effektiviseringsåtgärder		25 500	24 393	25 699	27 073
Summa Justeringar	-282	-24 118	-36 161	-39 609	-41 653
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-1 109 466	-1 133 584	-1 169 745	-1 209 354	-1 251 007

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram 2019

Vård- och omsorgsnämndens budget för 2019 uppgår till 1 133,6 miljoner kronor. Det är en ökning med 24,1 miljoner kronor jämfört med 2018. Förändringarna beskrivs nedan.

Utifrån kommunens resursfördelningsmodell får vård- och omsorgsnämnden 16,7 miljoner kronor i tillskott för volymförändringar utifrån befolkningsprognosen från oktober 2018.

Budgeten har räknats upp med 30,6 miljoner kronor för pris- och löneökningar.

Nämnden fick 2017 en ökning av budgetramen med 15 miljoner kronor för evakueringskostnader för Tumba och Allégårdens vård- och omsorgsboenden samt 2,2 miljoner för tillfälliga ökade lokalkostnader för Allégårdens vård- och omsorgsboende under ombyggnation. Ramen minskas motsvarande 2019.

Ramen ökar med 225 000 kronor för ökade lokalkostnader för Tumba vård- och omsorgsboende.

Från och med 2019 startar tekniska nämnden en lokalbank för att skapa förutsättningar för verksamheterna att arbeta med effektivare lokalutnyttjande. Verksamheterna ska utifrån några av kommunfullmäktige fastställda kriterier kunna ställa av hela eller delar av en lokal och då få en sänkt internhyra. Lokalbanken kommer inte att vara helt självfinansierad och initialt bedöms kostnaden uppgå till cirka 14 miljoner kronor. Nämnderna finansierar 50 procent genom omfördelning inom nämndernas egna ramar och 50 procent finansieras genom tillskott till nämndernas ramar. Vård- och omsorgsnämndens budgetram ökas med 1,1 miljoner kronor.

Kommunen har infört komponentavskrivningar på äldre fastighetsinvesteringar vilket ger en högre kostnad för avskrivningar på 14,7 miljoner kronor. Nämnderna kompenseras för den högre kostnaden och för vård- och omsorgsnämnden handlar det om 1,5 miljoner kronor.

Omfördelning mellan nämnder

I enlighet med kommunfullmäktiges beslut i juni 2018 (KF/2018:368) om att samla LSS myndighetsutövning och vissa insatser hos vård- och omsorgsnämnden överförs 880 000

kronor från socialnämnden till vård- och omsorgsnämnden.

Nämnden tillförs 4,1 miljoner kronor för ökade lokalkostnader för Strandängsgårdens vård- och omsorgsboende och Tingstorgets gruppbostad. Medlen omfördelas från anslaget till KF/KS förfogande.

Från och med 2019 övergår ansvar och administration av läsplattor till de förtroendevalda till kommunstyrelsen. Från respektive nämnd överförs 23 000 kronor.

Internräntan sänks från 3 till 1,75 procent. Nämndens budgetram sänks med 6,5 miljoner kronor.

En ny internhyresmodell införs från och med 2019. Grunden i modellen bygger på att varje nämnds verksamhetslokaler ska betala för faktisk självkostnad. Det innebär att kostnader kommer att omfördelas mellan nämnder så att vissa nämnder betalar mer för sina lokaler 2019 än idag och andra mindre. Regleringen mellan nämnderna är kostnadsneutral. För vård- och omsorgsnämnden del innebär regleringen en ökad ram med 19,7 miljoner kronor.

IT-kostnaderna regleras mellan nämnderna till följd av ändrad prislista för SNÖVIT samt att kostnaden för förvaltningsledare IT (FLIT) lyfts ur prislistan. FLIT kommer att beställas och betalas per timme av nämnderna. För vård- och omsorgsnämndens del innebär det en minskad ram med 5,3 miljoner kronor.

Från och med 2019 införs en ny prismodell för kommunövergripande systemstöd som innebär en ökad kostnad för nämnderna. För att det ska bli kostnadsneutralt för nämnden omfördelas 3,8 miljoner kronor från kommunstyrelsen.

Effektiviseringar

I budgetramen för 2019 ingår krav på effektiviseringar på 2,2 procent motsvarande 25,5 miljoner kronor.

Förändringar i driftbudgetram 2020 - 2022

För 2020 utökas ramen med 36,2 miljoner kronor varav 24,6 miljoner avser volymförändringar 36 miljoner avser löne- och prisuppräknningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 24,4 miljoner kronor.

För **2021** utökas ramen med 39,6 miljoner kronor varav 27,5 miljoner avser volymförändringar och 37,8 miljoner avser löne- och prisuppräknningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 25,7 miljoner kronor.

För **2022** utökas ramen med 41,7 miljoner kronor varav 29 miljoner avser volymförändringar och 39,8 miljoner avser löne- och prisuppräknningar. I ramen ingår krav på effektiviseringsåtgärder på två procent motsvarande 27,1 miljoner kronor.

Lokalkostnader

För ökade hyreskostnader för Samaritens vård- och omsorgsboende finns 9,5 miljoner kronor upptaget i anslaget för KF/KS förfogande. Nämnden får i särskilda ärenden hos kommunstyrelsen avropa medel för ökade lokalkostnader när verksamhetslokalen är färdigställd och tas i anspråk.

Krav på effektiviseringsåtgärder

I nämndernas budgettramar ingår krav på effektiviseringsåtgärder motsvarande 2,2 procent 2019 och 2 procent per år 2020 - 2022. Det är respektive nämnd som ansvarar för vilka åtgärder som vidtas och att tilldelad budgettram hålls.

Kommunstyrelsen har tillsammans med berörda nämnder uppdrag att med start under 2019 genomföra de kommungemensamma effektiviseringsförslag som har beslutats av Strategisk grupp för organisation (SGO) och redovisats till kommunstyrelsens budgetberedning. Dessa åtgärder kommer delvis underlätta för nämnderna att klara sina krav på effektiviseringar.

Se sidan 118 ” Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag”.

Ansöka om bidrag

Respektive nämnd ansvarar för att inom sitt ansvarsområde ha bevakning på vilka statliga bidrag och övriga bidrag som finns att söka, att utifrån verksamhets- och ekonomiska aspekter avgöra om ett bidrag ska sökas samt att göra ansökan.

Beskrivning av investeringar 2019 - 2022

Sammantaget uppgår vård- och omsorgsnämndens investeringsprojekt i investeringsplanen 2019 - 2022 till 28,7 miljoner kronor för inventarier och utrustning. De specifika investeringsprojekten som finns i planen redovisas på sidan 114.

Bygginvesteringar presenteras under tekniska nämnden och uppgår till 356,1 miljoner kronor under 2019 – 2022. Under planperioden planeras för 3 gruppboendestäder. Övriga planerade gruppboendestäder har flyttats efter planperioden. De största bygginvesteringarna är två nya vård- och omsorgsboenden. En sammanställning på dessa projekt finns på sidorna 107 – 109.

Uppdrag

Uppdrag till nämnden redovisas på sidan 27.

Kommunens revisorer

Ansvarsområde

Kommunfullmäktige har valt tio förtroendevalda revisorer, som anlitar sakkunnigt biträde från PwC - Kommunal sektor, för fullgörande av den yrkesmässiga revisionen.

Kommunens revisorer ska enligt kommunallagen årligen granska, i den omfattning som följer av god revisionssed, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De ska pröva om verksamheten har utövats på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt (förvaltningsrevision). Vidare ska revisorerna granska om räkenskaperna är rättvisande och om den kontroll som görs inom nämnderna är tillräcklig (redovisningsrevision).

Via valda lekmannarevisorer (personunion) granskas verksamheten i hel- och delägda kommunala bolag.

Utifrån revisionens perspektiv kan bland annat följande långsiktiga trender skönjas:

- Ökade krav på transparens och insyn från invånare och brukare.
- Högre krav på en kvalitativ verksamhet och god tillgänglighet.
- Ökat fokus på god ekonomisk hushållning i kommuner och landsting.
- Befolkningsstillväxt och demografiska förändringar innebärande ökade krav på kommunal verksamhet.
- Nya möjligheter till verksamhetsutveckling kopplat till den teknologiska utvecklingen.
- Ökad sårbarhet och känslighet för intern och extern åtkomst av känslig information.
- Stärkta krav på en oberoende kommunal revision via ändringar i kommunallagen. En mer strikt ansvarsprövning i fullmäktige.

Ekonomi

Miljoner kronor	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021	Plan 2022
Driftkostnader, netto	-4,5	-4,6	-4,8	-4,9

Revisionens egna mål

Det övergripande målet är att genomföra revision i enlighet med vad som stadgas i kommunallag, revisionsreglemente samt god revisions-sed. Vidare har en revisionsstrategi utarbetats som närmare reglerar det praktiska revisionsarbetet i kommunen.

Vårt verksamhetsmål är att genom revision främja:

- Ändamålsenlighet
- Effektivitet
- Rättvisande räkenskaper
- God intern kontroll

Utifrån övergripande mål, och med beaktande av kommunfullmäktiges mål inom prioriterade

processområden, utarbetas årligen en revisionsplan som innehåller projekt både inom förvaltnings- och redovisningsrevision.

Kommunens revisorers budget 2019 med plan 2020 - 2022

(tkr)	2018	2019	2020	2021	2022
Ingående budget	-4 404	-4 404	-4 520	-4 645	-4 774
Löne- och prisuppräknig		-116	-125	-129	-133
Summa Justeringar	0	-116	-125	-129	-133
Budget 2019 med flerårsplan 2020 - 2022	-4 404	-4 520	-4 645	-4 774	-4 907

Beskrivning av förändringar i nämndens driftbudgetram per år

Revisionens budget uppgår 2019 till 4,5 miljoner kronor. Ramen har räknats upp med 116 000

kronor för löne- och prisuppräknig. För åren 2020 - 2022 räknas ramen upp med mellan 125 000 till 133 000 kronor för löne- och prisuppräknig.

Sammanfattning investeringsplan 2019 – 2022

Skattefinansierad verksamhet

(tkr)	2019	2020	2021	2022	TB	Summa 2019-2022
Kommunstyrelsen	-18 764	-13 612	-13 206	-10 800	-721	-56 382
Samhällsbyggnadsnämnden	-134 052	-99 443	-85 050	-92 400	-18 635	-410 945
Tekniska nämnden	-105 750	-112 300	-104 150	-99 000	0	-421 200
<i>Bygginvesteringar</i>						
Kommunstyrelsen	-33 100	-248 700	-238 900	-158 943	0	-679 643
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-38 744	-25 000	-30 000	-29 000	0	-122 744
Kultur- och fritidsnämnden	-89 940	-68 520	-131 116	-127 025	-8 500	-416 601
Socialnämnden	-7 514	-5 000	-89 016	-48 600	0	-150 130
Utbildningsnämnden	-427 555	-509 817	-710 730	-676 433	-15 578	-2 324 535
Vård- och omsorgsnämnden	-75 126	-74 000	-128 000	-79 000	0	-356 126
Tekniska nämnden	-77 900	-67 247	0	0	-95 000	-145 147
Kultur- och fritidsnämnden	-30 249	-3 000	-5 625	-18 200	-4 340	-57 074
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-4 700	-4 700	-4 700	-4 700	0	-18 800
Utbildningsnämnden	-32 850	-22 200	-26 635	-35 240	0	-116 925
Socialnämnden	-6 950	-4 000	-4 000	-4 000	0	-18 950
Vård- och omsorgsnämnden	-9 924	-3 200	-11 170	-4 424	0	-28 718
Summa	-1 093 118	-1 260 739	-1 582 298	-1 387 765	-142 774	-5 323 920
<i>Varav bygginvesteringar</i>	<i>-749 879</i>	<i>-998 284</i>	<i>-1 327 762</i>	<i>-1 119 001</i>	<i>-119 078</i>	<i>-4 194 926</i>

Avgiftsfinansierad verksamhet

(tkr)	2019	2020	2021	2022	TB	Summa 2019-2022
Tekniska nämnden, VA-verksamhet	-160 889	-111 715	-53 000	-46 500	0	-372 104
Summa	-160 889	-111 715	-53 000	-46 500	0	-372 104

Summa inkl Avgiftsfinansierad verksamhet	-1 254 007	-1 372 454	-1 635 298	-1 434 265	-142 774	-5 696 024
---	-------------------	-------------------	-------------------	-------------------	-----------------	-------------------

Investeringsplan fram till 2022 per nämnd

I kolumnen ”projekttyp” anges för varje projekt 3, 6 eller U. 3 står för att projektet avser årliga anslag som ska avslutas i samband med årsredovisningen. 6 står för att projektet är flerårigt och ska slutredovisas till kommunfullmäktige. Är projektet märkt med U innebär det att projektet måste utredas vad gäller innehåll, kostnad och tid när det är realistiskt att genomföra projektet. Dessa projekt kräver särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Investeringsprojekt som redan är beslutade sedan tidigare anges med status ”B”. De investeringsprojekt som ska beslutas i samband med Mål och budget 2019 är markerade med ”B19”. I investeringsplaner som redan är beslutade i tidigare Mål och budget finns ett antal investeringsprojekt som planerats för längre fram i planperioden men ännu ej är beslutade. Dessa investeringsprojekt får status ”P”. Årliga investeringsprojekt (”Å”) är beslutade för budgetåret, men prognoserna framöver är ännu ej beslutade. Utöver dessa benämningar finns även investeringsprojekt som är helt nya jämfört med tidigare Mål och budget och markeras med ”N”. Av de nya investeringsprojekten är de som ska beslutas i samband med Mål och budget 2019 markerade med ”N19”. Investeringsbidrag markeras med ”I”.

- B beslutade investeringsprojekt
- B19 investeringsprojekt för beslut i årets Mål och budget (projekt som redan tagits upp i investeringsplan)
- Å årliga investeringsprojekt
- P planerade investeringsprojekt
- N nya investeringsprojekt
- N19 nya investeringsprojekt för beslut i årets Mål och budget
- I investeringsbidrag

Vid en högre totalprognos för investeringsprojekten är det enbart projekt som är beslutade fram till och 2018 som kan begära en tilläggsbudget. Resterande projekt som tidigare planerats för i planperioden är det även nya bedömningar av totalbudgeten som redovisas i investeringsplanen.

Samhällsbyggnadsnämnden

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Övriga investeringar								
6	B	Upprustning av Blåklintsparken	-10 500	-11 000	-250	-250			-11 500	-1 000
6	B	Upprustning av Fittjahöjden	-12 500	-7 162	-12 588				-19 750	-7 250
	I	<i>Bidrag Boverket och grönkomp</i>		6 250	1 000					
6	B	Skogsskötselplan	-1 000	-200	-800				-1 000	0
6	B	Upprustning av Solparken	-400	-1 037	-250				-1 287	0
6	B	Upprustning Uttrans strandpromenad	-6 500	-6 500	-2 800				-9 300	-2 800
6	B19	Infartsparkering Hans Stahles väg	-2 500		-2 000	-500			-2 500	
6	B	GC-väg Lida-Riksten	-2 700	-53		-2 647			-2 700	0
6	B	Cykelparkering kollektivtrafiklägen	-1 400	-699	-600	-511			-1 810	-410
	I	<i>Statsbidrag</i>			300	300	300			
3	Å	Reinvestering Gångtunnlar Norra		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000		
6	P	Upprustning av Malmtorpsparken	-7 500					-1 000	-7 500	
6	B	Upprustning av Storrjetsparken	-15 000	-1 000	-8 000	-9 000			-18 000	-3 000
6	P	Upprustning av Tornbergsparken	-7 500					-1 000	-9 000	
6	P	Upprustning av Violparken	-7 500				-1 000	-3 000	-11 000	
3	Å	Tillgänglighetsanpassn busshållplatser		-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800		
	I	<i>Statsbidrag</i>			900	900	900	900		
6	B19	Gångbana Katrinebergsvägen	-800		-800				-800	
6	B19	Parkering Stökhagsv standardhöjning	-400		-1 000				-1 000	
6	B19	Trafiksäkerhetsåtgärder Tomtbergav	-1 000		-1 000				-1 000	
6	P	Upprustning av Banslättsparken	-7 500			-1 000	-3 000	-7 000	-11 000	
6	P	Poul Bjerres park	-6 300			-1 000	-3 000	-3 000	-7 000	
6	B	Dagvattenparker Norra Botkyrka	-24 300	-1 700	-8 200	-10 400	-5 000	-3 000	-28 300	-4 000
6	B	Cykelstråk standardhöjning	-650	-500	-325				-825	-175
	I	<i>Statsbidrag</i>			175	175				
3	Å	Medborgarförslag		-1 000	-700	-1 000	-1 000	-1 000		
3	Å	En procents konst		-400	-400	-400	-400	-400		
3	Å	Reinvesteringar gatapark		-14 910	-16 800	-17 050	-17 700	-18 100		
3	Å	Attraktiva verksamhetsområden		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000		
3	Å	Strategiska markförvärv		-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000		
3	Å	Tillgänglighetsanpassn övergångs		-500	-500	-500	-500	-500		
3	B	Kartsystem inkl webbkarta		-827	-434					
Summa					-87 872	-75 683	-63 200	-69 900	-145 272	-18 635

Tekniska nämnden

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Bygginvesteringar								
		Kommunstyrelsen								
6	B	Nytt kommunhus	-655 000	-6 357	-28 100	-212 700	-238 900	-158 943	-645 000	0
		Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden								
6	B19	Resurscenter evakueringslokal Alby Gård	-11 000		-3 000	-8 000			-11 000	
6	B	Resurscenter Alby Gård	-33 000	-4 256	-28 744				-33 000	0
6	B19	Resurscenter Alhagsvägen 97	-34 000		-2 000	-2 000	-15 000	-15 000	-34 000	
		Kultur- och fritidsnämnden								
6	B	Rödstu Hage	-34 500	-10 000	-33 000				-43 000	-8 500
6	B	Broängens sporthall, modernisering	-22 000	-10 500	-11 500				-22 000	0
6	B	Brunna IP, upprustning	-14 410	-7 310	-7 100				-14 410	0
6	B	Ridanläggning Skrefsta	-20 000	-5 000	-5 000	-10 000			-20 000	0
6	B	Björkhaga sporthall, nyetablering	-68 700	-2 245	-2 740	-14 520	-37 745	-11 450	-68 700	0
6	B	Botkyrka Cricketanläggning	-9 000	-2 500	-2 000				-4 500	0
6	P	Tumba bibliotek	-12 000			-500	-5 000	-6 500	-12 000	
6	P	Fritidsklubben Gulan	-10 046			-500	-4 871	-4 675	-10 046	
U	P	Mötesplats Hogslaby och 4H				X	X			
6	P	Bibliotek i Tullinge	-57 000				-2 000	-27 500	-57 000	
6	B19	Sporthall och idrottsytor Riksten	-77 000		-1 000	-2 000	-36 000	-38 000	-77 000	
6	P	Ny fritidsklubb/fritidsgård Riksten	-12 500			-5 000	-7 500	-1 900	-14 400	
6	B19	Kultur- fritids- och idrottslokaler i nya Hallundaskolan	-113 000		-2 000	-36 000	-38 000	-37 000	-113 000	
		Socialnämnden								
6	B	Tumba Torg, anpassning lokaler	-4 500	-2 000	-2 500				-4 500	0
6	B19	Silverkronan ersättning	-25 812		-1 000	-2 000	-22 812		-25 812	
6	B19	Boende komplexa vårdbehov	-26 204		-1 000	-2 000	-23 204		-26 204	
6	B	Idavall	-10 000	-6 986	-3 014				-10 000	0
6	P	Lägenheter Näktergalen (Resurscenter)	-11 000			-1 000	-3 000	-7 000	-11 000	
		Utbildningsnämnden								
6	B	Nya Hallundaskolan	-236 228	-3 000	-3 000	-60 000	-80 000	-62 228	-236 228	0
6	B19	Gullvivans förskola	-83 348		-25 000	-50 000			-75 000	
6	B	Vallmons förskola	-83 012	-20 000	-55 000				-75 000	0
6	B	Opalens förskola	-83 348	-20 000	-55 000				-75 000	0
6	B19	Förskola Riksten nr. 4	-67 700		-700	-1 000	-28 000	-37 000	-67 700	
6	B	Ramavtalsupphandling förskolor	-14 200	-11 465	-1 000	-1 000	-735		-14 200	0
6	B	Falkbergsskolan	-197 000	-30 408	-80 000	-66 592	-20 000		-197 000	0
6	B	Förskola Riksten nr 3-Vega	-60 100	-2 678	-5 000	-30 000	-38 000		-75 678	-15 578
6	B	Björkhaga skola	-323 600	-21 637	-80 830	-57 875	-50 395	-48 355	-323 600	0
6	B	Förskola Mäsen	-85 125	-5 000	-40 125	-40 000			-85 125	0
6	B	Förskola Vitsippan Nybyggnation	-3 000		-3 000				-3 000	0
6	B	Förskola Duvan Nybyggnation	-4 000		-4 000				-4 000	0
6	B	Anpassning träningsår	-46 800	-23 400	-23 400				-46 800	0
6	B	Banslättskolans paviljonger	-70 000	-3 000	-5 000	-10 000	-52 000		-70 000	0
6	B	Köksombyggnad från 2017 Bjökstugan			-8 000				-8 000	0
6	B	Köksombyggnad från 2017 Karlavagnen			-8 000				-8 000	0
6	B	Köksombyggnad från 2018 Eklidskolan			-8 000				-8 000	0
3	Å	Köksombyggnad/matsal				-8 000	-5 000	-5 000		
3	Å	Markinvesteringar/utegårdar förskola och skola		-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500		
3	Å	Övervakningskameror		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000		
6	P	Förskola Prästviken	-62 055				-1 400	-30 000	-63 800	
6	B19	Förskola Anemonen	-73 700		-5 000	-36 850	-31 850		-73 700	
6	P	Förskola Örtagården	-75 800			-5 000	-37 900	-32 900	-75 800	
6	B19	Förskola Ametisten	-78 100		-5 000	-38 000	-35 100		-78 100	
6	P	Förskola Slättmalm	-62 055			-1 000	-40 000	-45 400	-86 400	
6	P	Förskola Tallen	-77 000			-5 000	-30 000	-42 000	-77 000	
6	P	Förskola Svalan	-78 500				-9 250	-30 000	-78 500	
6	P	Förskola Myran	-75 500			-5 000	-28 000	-40 000	-75 500	
6	P	Förskola Aspen	-76 700			-5 000	-29 350	-40 000	-76 700	
6	P	Förskola Staren	-77 700			-5 000	-28 850	-43 850	-77 700	
6	P	Förskola Kungstjärnan	-76 100					-2 800	-76 100	
6	B19	Skola Riksten nr 2	-169 000		-3 000	-47 000	-150 000	-150 000	-398 500	

Tekniska nämnden fortsättning

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Vård- och omsorgsnämnden								
6	B	Servicebostad, ombyggnation	-6 000	-119	-5 881			-6 000	0	
6	B	Vård- och omsorgsboende i Vårsta	-148 000	-1 000	-9 000	-64 000	-74 000	-148 000	0	
6	B	Allégården	-155 000	-113 629	-41 371			-155 000	0	
6	B	Gruppboende Sandstugan	-26 000	-5 126	-15 874	-5 000		-26 000	0	
6	B	Vård- och omsorgsboende	-148 000	-1 000	-3 000	-3 000	-40 000	-51 000	-148 000	
6	P	Gruppboende LSS A (Slättmalm)	-28 000			-2 000	-12 000	-14 000	-28 000	
6	P	Gruppboende LSS B	-28 000				-2 000	-12 000	-28 000	
6	P	Gruppboende LSS C	-28 000					-2 000	-28 000	
		Tekniska nämnden								
6	B	Hägelby upprustning	-40 000	-7 753	-30 000	-67 247		-105 000	-65 000	
6	B	Ekvägen upprustning	-10 000	-4 000	-36 000			-40 000	-30 000	
6	B	Investeringar Hägelbyparken AB	-1 000	-300	-700			-1 000	0	
6	B	Investeringar Upplev Botkyrka AB	-1 800	-600	-1 200			-1 800	0	
		Övriga investeringar								
3	Å	Fastighetsnät		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000		
3	Å	Tillgänglighet		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000		
3	Å	SBA-projektet åtgärder		-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000		
3	Å	Förvärv av bostadsrätter		-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000		
3	Å	Energisparåtgärder		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000		
3	Å	Utbyte av larm		-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000		
3	Å	Reinvesteringar		-55 000	-55 000	-55 000	-55 000	-55 000		
3	Å	Ventilationsombyggnader		-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000		
3	P	Lastbil				-3 500				
3	P	Gräsklippare				-500				
3	P	Gräsklippare				-400				
3	B19	Buss 941			-1 500					
3	B19	Buss 942			-1 500					
3	B19	Buss 944			-2 000					
3	P	Redskapsbärare Willie				-1 300				
3	P	Buss 931				-1 500				
3	P	Buss 946				-1 500				
3	P	Buss 947				-1 500				
3	P	Buss 807					-3 500			
3	P	Traktor					-900			
3	Å	Inventarier städverksamhet		-750	-750	-750	-750			
		Summa		-803 029	-1 023 234	-1 365 512	-1 099 001	-4 581 503	-119 078	
		Nya Bygginvesteringar								
		Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden								
6	N19	Ny daglig verksamhet om 782m2, Annexet Brunnaskolan.			-5 000	-15 000	-15 000	-14 000	-50 000	
		Kultur- och fritidsnämnden								
6	N19	Upprustning Kärsby sporthall			-23 400				-23 400	
6	N19	Hacksjö skjutbana, byggnad			-2 200				-2 200	
		Socialnämnden								
6	N	Socialpsykiatriskt boende Slättmalm					-40 000	-41 600	-81 600	
		Utbildningsnämnden								
6	N	Förskola Riksten nr 5 (Tef)						-71 000		
6	N	Borgskolan					-2 000	-279 000		
6	N19	Grindtorps- och Kvarnhagsskolan			-5 000	-33 000	-1 400	-39 400		
6	N19	Förskola Albyberget			-1 000	-1 000	-10 000	-60 900	-72 900	
6	N	Förskola Hallunda gård					-500	-68 040		
		Tekniska nämnden								
6	N19	Riksteatern			-10 000				-10 000	
		Kommunstyrelsen								
6	N19	Skyddsrum under Falkbergsskolan			-5 000	-26 000			-31 000	
6	N	Skyddsrum under Björkhagsskolan				-10 000				
		Nya Övriga investeringar								
6	N19	Systemstöd för rithantering			-1 000	-2 000			-3 000	
3	N	Skylift				-350			-350	
		Summa			-52 600	-87 350	-66 400	-119 000	-731 890	
		Summa beslutade och nya			-855 629	-1 110 584	-1 431 912	-1 218 001	-5 313 393	-119 078

Tekniska nämnden fortsättning

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021		
		Projekt efter planperioden							
		Socialnämnden							
		Tumba Torg nybyggnation						-56 500	
		Vård- och omsorgsnämnden							
		Gruppbofastad LSS D						-28 000	
		Gruppbofastad LSS E						-28 000	
		Gruppbofastad LSS F						-28 000	
		Gruppbofastad LSS G						-28 000	
		Utbildningsnämnden							
		Förskola Riksten nr 5 (Tef)						-71 000	
		Förskola Slagsta strand						-64 800	
		Förskola Björkbacken						-64 800	

Kultur- och fritidsnämnden

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Övriga investeringar								
6	B	Bibliotek och konsthall Fittja, inventarier	-4 800	-1 841	-3 799				-5 640	-840
6	B	Fittja föreningshus	-750	-200	-550				-750	
3	Å	Diverse mindre investeringar		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000		
6	P	Fritidsklubben Gulan, inventarier	-800					-800	-800	
6	P	Alby bibliotek, inventarier	-3 300			-1 000	-2 300		-3 300	
6	B19	Rödstu hage, idrottsutrustning	-2 000		-6 500				-6 500	
	I	<i>Rödstu hage, idrottsutrustning - bidrag</i>			4 500					
6	B	Broängens sporthall, inventarier	-3 000	-3 000	-1 500				-4 500	-1 500
	I	<i>Broängens sporthall, inventarier - bidrag</i>			1 500					
6	B19	Fittja äng upprustning strandbad och idrott (Byte konstgräs Fittja)	-8 400		-8 400				-8 400	
6	P	Tumba bibliotek, inventarier	-5 125				-1 125	-4 000	-5 125	
U	P	Mötesplats Hogslaby och 4H, inventarier	0			X	X		0	
6	P	Björkhaga sporthall, inventarier, idrottsutrustning	-1 500					-1 500	-1 500	
6	B	Botkyrka Cricketanläggning, idrottsutrustning	-2 000	-2 000	-2 000				-4 000	-2 000
	I	<i>Botkyrka Cricketanläggning, idrottsutrustning - bidrag</i>			2 000					
6	P	Kultur- fritids- och idrottslokaler i nya Hallundaskolan, inventarier	-3 300					-3 300	-3 300	
6	P	Bibliotek Tullinge, inventarier	-5 200					-2 000	-5 200	
6	B19	Fritidsklubb/fritidsgård Riksten, inventarier	-800		-200		-200	-600	-1 000	
6	P	Sporthall och idrottsytor Riksten, idrottsutrustning	-4 000					-4 000	-4 000	
		Summa			-16 949	-3 000	-5 625	-18 200	-54 015	-4 340
		Nya övriga investeringar							0	
6	N19	Upprustning Slagsta strandbad			-6 100				-6 100	
6	N19	Hacksjöns skjutbana, anläggning			-2 200				-2 200	
6	N19	Inventarier Kärsby Sporthall			-2 000				-2 000	
6	N19	Brunna IP, läktare och planvärme			-3 000				-3 000	
		Summa			-13 300	0	0	0	-13 300	
		Summa beslutade och nya			-30 249	-3 000	-5 625	-18 200	-67 315	-4 340

Utbildningsnämnden

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Övriga investeringar								
6	P	Förskola Anemonen, inventarier	-3 060			-1 460	-1 600		-3 060	
6	P	Förskola Örtagården, inventarier	-3 060				-1 460	-1 600	-3 060	
6	P	Förskola Ametisten, inventarier	-3 060			-1 460	-1 600		-3 060	
6	P	Förskola Slättmalm, inventarier	-2 040				-1 460	-1 600	-3 060	
6	P	Förskola Tallen, inventarier	-3 060				-1 460	-1 600	-3 060	
6	P	Förskola Svalan, inventarier	-3 060					-1 460	-3 060	
6	P	Förskola Myran, inventarier	-3 060					-1 460	-3 060	
6	P	Förskola Aspen, inventarier	-3 060					-1 460	-3 060	
6	P	Förskola Staren, inventarier	-3 060				-1 460	-1 600	-3 060	
6	B	Förskola Måsen, inventarier	-3 060	-1 440	-1 620				-3 060	0
6	B19	Förskola Gullivivan, inventarier	-3 060		-1 440	-1 620			-3 060	
6	B	Förskola Opalen, inventarier	-3 060	-1 440	-1 620				-3 060	0
6	B	Förskola Vallmon, inventarier	-3 060	-1 440	-1 620				-3 060	0
6	P	Förskola Vega, inventarier	-2 040			-1 460	-1 600		-3 060	
6	B19	Förskola/Skola Träningsär, inventarier	-405		-5 000				-5 000	
6	P	Skola Riksten nr 2, inventarier	-4 500					-4 000	-8 200	
6	P	Björkhaga skola, inventarier	-3 015			-1 500	-1 500	-3 000	-9 000	
6	B19	Falkbergskolan, inventarier	-6 750		-4 050	-2 700			-6 750	
3	Å	Arbetsmiljöåtgärder		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000		
3	Å	Verksamhetsanpassning lokaler		-3 600	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000		
3	Å	Inventarier allmänt		-5 200	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000		
		Summa			-26 350	-21 200	-23 140	-28 780	-71 790	0
		Nya övriga investeringar								
6	N	Förskola Prästviken, inventarier						-1 000	-2 295	
6	N19	Skyttbrink - lackverkstad, plåt- och bygg			-1 000				-1 000	
6	N19	Fittja hemkunsalsal			-3 000				-3 000	
6	N19	Malmsjö hemkunsalsal			-2 000				-2 000	
6	N19	Riksten skola, Kompassen mindre ombyggnation kök			-500				-500	
6	N	Ny Hallundaskola, inventarier						-4 000	-6 000	
6	N	Förskola Riksten nr 4, inventarier						-1 460	-3 060	
6	N	Skola Grindtorp/Kvarnhag, inventarier					-2 200		-2 200	
6	N	Förskola Albyberget, inventarier				-1 000	-1 295		-2 295	
		Summa			-6 500	-1 000	-3 495	-6 460	-22 350	
		Summa beslutade och nya			-32 850	-22 200	-26 635	-35 240	-94 140	0
		Projekt efter planperioden								
		Förskola Kungstjärnan, inventarier							-2 295	
		Förskola Riksten nr 5, inventarier							-2 295	
		Borgskolan, inventarier							-6 000	
		Förskola Hallunda gård, inventarier							-2 295	
		Förskola Slagsta strand, inventarier							-2 295	
		Förskola Björkbacken, inventarier							-2 295	

Socialnämnden

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Övriga investeringar								
3	B19	Boende inventarier (ersättning Idavall)			-500					
6	B19	Verksamhetsanpassning Hälsan	-450		-450			-450		
3	Å	Byggnationer och inventarier lokaler		-2 000	-4 000	-2 000	-2 000	-2 000		
3	Å	Byggnationer och inventarier boenden		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000		
		Summa			-6 950	-4 000	-4 000	-4 000	-450	0
		Summa beslutade och nya			-6 950	-4 000	-4 000	-4 000	-450	0

Vård- och omsorgsnämnden

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021		
		Övriga investeringar							
6	B	Vob Allégården inventarier	-5 000	-1 000	-4 000			-5 000	0
6	B	Vob Tumba inventarier	-10 600	-8 600	-2 000			-10 600	0
6	B	Ombyggnation servicebostad inventarier	-300	-150	-150			-300	0
6	B	Gruppbostad LSS, inventarier (Lugnet)	-424	-324	-100			-424	0
6	B19	Gruppbostad LSS, inventarier	-424		-324	-100		-424	
6	P	Gruppbostad LSS A (Slättmalm), Vård- och omsorgsboende 1 2020 - inventarier	-424				-324	-424	
6	P	Inventarier ÅO/ OF	-9 070			-8 070	-1 000	-9 070	
3	Å	Underhåll		-1 436	-1 400	-1 400	-1 400		
3	Å	Data, nät, telefoni		-2 323	-1 000	-1 000	-1 000		
3	Å	Arbetsmiljö		-1 089	-500	-500	-500		
3	Å	Verksamhetsystem		-200	-200	-200	-200		
6	B	Verksamhetsystem	-500	-250	-250			-500	0
		Summa			-9 924	-3 200	-11 170	-4 424	0
		Summa beslutade och nya			-9 924	-3 200	-11 170	-4 424	0
		Projekt efter planperioden							
		Gruppbostad LSS B, inventarier						-424	
		Gruppbostad LSS C, inventarier						-424	
		Gruppbostad LSS D, inventarier						-424	
		Gruppbostad LSS E, inventarier						-424	
		Gruppbostad LSS F, inventarier						-424	
		Gruppbostad LSS G, inventarier						-424	
		Vård- och omsorgsboende 2 2020 - inventarier						-9 070	

Tekniska nämnden, VA-verksamheten

Avgiftsfinansierad verksamhet

(tkr)

Projekt- typ	Status	Investeringsprojekt	Beslutad					Ny total- budget	TB	
			total- budget	tom 2018	2019	2020	2021			2022
		Övriga investeringar								
6	B	Kagghamra	-90 000	-85 000	-5 000			-90 000	0	
6	B	Sibble	-53 900	-4 038	-20 000	-29 862		-53 900	0	
6	B	Överföringsledning Grödinge	-108 900	-73 948	-34 952			-108 900	0	
3		Dagvattenhantering norra Botkyrka		-7 396						
6	B	Dagvattenhantering norra Botkyrka	-150 500	-16 397	-47 200	-40 903	-23 000	-23 000	-150 500	0
6	B	Huvudvattenledning Tumba		-1 643	-1 000	-10 000	-12 357		-25 000	0
	I	Medfinansier försvarsmakten		1 643	1 000	10 000	12 357			
3	B19	Vårsta vattentorn	-2 000		-2 000					
6	B	Storvretens vattentorn	-12 000	-1 153	-10 847				-12 000	0
6	B	Dagvattenrening Riksten	-18 000	-1 000	-7 000	-10 000			-18 000	0
3	Å	Uppgradering av pumpstation		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500		
3	Å	Sektionering och ventiler		-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000		
3	Å	Mindre utbyggnad av va-anl		-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000		
3	Å	Mindre investeringar i va-anl		-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000		
3	Å	Förnyelse av va-ledn		-14 000	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000		
6	B	Segersjö dagvatteanläggning	-2 800	-300	-2 500				-2 800	0
6	B	Uttran och Utterkalven	-4 000	-1 000	-3 000				-4 000	0
6	B	Storvretsparken dagvatteanläggning	-5 200	-350		-350	-4 500		-5 200	0
6	B	Hans Stahles väg dagvatteanläggning	-4 290	-150	-540	-3 600			-4 290	0
6	B	Tuna Industriområde dagvatteanläggning	-4 500	-2 000	-2 500				-4 500	0
6	B19	Malmsjön dagvattenanläggning	-3 350		-350	-2 000	-1 000		-3 350	0
6	B	Skårdal - utbyggnad VA	-4 500	-500	-1 500	-1 500	-1 000		-4 500	0
		Summa			-160 889	-111 715	-53 000	-46 500	-486 940	0
		Summa beslutade och nya			-160 889	-111 715	-53 000	-46 500	-486 940	0

Resursfördelningsmodellen

Fullmäktiges beslut om nämndernas ekonomiska ramar är ett av de allra mest centrala politiska besluten. Det utgår från en rad överväganden kring verksamheternas behov, utvecklingen i omvärlden och kommunens prioriteringar för framtiden. I november 2015 beslutade kommunfullmäktige om att tillämpa resursfördelningsmodellen.

Syfte och avgränsningar

Syftet med en resursfördelningsmodell är att objektivt försöka jämställa förutsättningarna i förhållande till föregående års budget. Hur mycket mer eller mindre resurser krävs för att verksamheten på grund av framförallt befolkningsförändringar ska ha samma förutsättningar som föregående år? Det ger ett utgångsläge inför ställningstaganden om ett verksamhetsområde bör ha mer eller mindre resurser (per brukare) än föregående år.

En resursfördelningsmodell är ett underlag för det politiska beslutet om nämndernas ramar. Det ersätter på inget sätt de politiska avvägningarna. En tydlig och accepterad resursfördelningsmodell kan istället bidra till att tydliggöra vad som är de politiska prioriteringarna i ramtilldelningen. Ett starkt motiv för en resursfördelningsmodell är transparens. Även medborgarna bör ha en möjlighet att ta del av hur och på vilka grunder resurserna fördelas i kommunen. Det blir även en tydligare koppling mellan invånare/brukare och verksamhetens resurser, vilket ökar fokus på medborgarna istället för på den kommunala organisationen. En resursfördelningsmodell kan även bidra till en mindre detaljfokuserad ramdiskussion och istället ge mer utrymme för långsiktiga och strategiska överväganden.

Individuella och kollektiva tjänster

Kommunala tjänster kan grovt delas in i individuella och kollektiva tjänster. Individuella tjänster är tjänster som bara en person åt gången kan konsumera. Skola, vård och omsorg betraktas som individuella tjänster. Kollektiva tjänster kan däremot konsumeras av en person utan att nyttan begränsas för andra. I praktiken är det inte riktigt så enkelt. Exempel på kollektiva tjänster är vägar, bibliotek och administration. Även för kollektiva tjänster finns begränsningar och därmed behov av ökade resurser om allt för

många konsumerar dessa tjänster. Till sist blir det helt enkelt för trångt på befintliga vägar.

Resursfördelningsmodellen bygger på befolkningsutvecklingen. Men befolkningsutvecklingen får olika genomslag för individuella och kollektiva tjänster. För individuella tjänster får befolkningsutvecklingen fullt genomslag i beräkningen. Kopplingen mellan fler barn i skolan eller fler äldre i äldreomsorgen och behovet av resurser är stark. För kollektiva tjänster är kopplingen mellan fler invånare och resursbehoven inte lika direkta och framförallt mer långsiktiga. En kommun med stor befolkning har visserligen högre kostnader för vägar, bibliotek och administration än en kommun med en liten befolkning. Men det är i normalfallet rimligt att räkna med ett mer begränsat genomslag på kostnaderna av befolkningsutvecklingen. Därför får befolkningsutvecklingen slå igenom till 50 procent för de kollektiva tjänsterna.

De individuella tjänsterna har olika karaktär. Alla barn ska gå i skolan och hur befolkningsutvecklingen påverkar behoven av kommunens skolverksamhet är därför ganska uppenbart. Även för äldreomsorg går det relativt bra att förutsäga behovsutvecklingen utifrån utvecklingen av antalet äldre, trots att det inte ens är en majoritet av de allra äldsta som har kommunal äldreomsorg. Däremot riktar sig till exempel verksamhet för funktionsnedsatta eller barn- och ungdomsvård inom socialtjänsten till en begränsad del av befolkningen. Befolkningsutvecklingen har betydelse för behoven, men även andra faktorer spelar in. Modellens förslag om att skriva fram även dessa verksamheter med befolkningsutvecklingen innebär ett antagande om att oförändrad andel av relevant åldersgrupp tar del av verksamheten. Över tid är det därför särskilt viktigt att följa utvecklingen inom dessa områden.

Modellen i korthet

Alla kommunens verksamheter ingår i fördelningsmodellen med undantag för ekonomiskt bistånd. De nämnder som till största delen har verksamheter som bedöms vara individuella tjänster är arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden, utbildningsnämnden, socialnämnden och vård- och omsorgsnämnden. Inom socialnämnden bedöms öppen förskola

vara en kollektiv tjänst. Inom socialnämnden hanteras dessutom ekonomiskt bistånd i särskild ordning då det främst är andra faktorer som påverkar kostnadsutvecklingen. Inom kultur- och fritidsnämnden hanteras kulturskolan som en individuell tjänst. De nämnder som har verksamheter som i huvudsak bedöms vara kollektiva tjänster är kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden, tekniska nämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden (undantag är kulturskolan).

För samtliga nämnder hanteras nämndkostnader och gemensamma verksamheter, till exempel administration, som kollektiva tjänster. För samtliga kollektiva tjänster får effekterna av befolkningsförändringen slå igenom till 50 procent. För de individuella tjänsterna slår effekterna igenom fullt ut.

Modellen utgår från respektive nämnds budgetram året innan aktuellt budgetår. De prioriteringar som kommunfullmäktige hittills har gjort i budgeten ligger därmed fast.

De två grundstenar som modellen bygger på är föregående års budgetramar samt en kommungemensam befolkningsprognos.

Respektive nämnds budgetram delas in i delverksamheter. Till varje delverksamhet kopplas sedan en åldersgrupp som till övervägande del representerar de invånare som konsumerar verksamhetens tjänster. Det kan finnas invånare som använder sig av en verksamhet som både är yngre och äldre än den angivna åldersgruppen. Kostnaden för dessa invånare finns dock med i nämndens totala budget och ingår därmed i basen även åren framåt.

Ett exempel är äldreomsorg där modellen bygger på tre åldersgrupper över 65 år. Det finns idag kommuninvånare som är yngre än 65 år och som får insatser inom äldreomsorgen. Kostnaden för dessa invånare ingår i vård- och omsorgsnämndens budget som fördelas efter antalet invånare i åldersgrupperna över 65 år. Så länge andelen invånare yngre än 65 år som har insatser inte ökar i förhållande till antalet invånare över 65 år så får nämnden medel för dessa invånare även i den nya modellen.

Inom förskoleverksamheten ligger utöver befolkningsprognosen en täckningsgrad som

grund för beräkning av volymförändringar. Täckningsgraden tar hänsyn till antalet inskrivna barn i förhållande till totala antalet invånare i åldersgruppen 1 - 5 år. Täckningsgraden påverkas till största delen av kommuninvånarnas ansökan om förskoleplats samt kommunens tillgång till platser. Om täckningsgraden förändras påverkas nämndens kostnadsutveckling.

Inom utbildningsnämndens förskoleverksamhet och grundskola finns det en tydlig koppling mellan antalet invånare och antalet inskrivna barn inom förskolan samt antalet elever inom grundskolan då det finns en lagstadgad barnomsorgsgaranti och allmän skolplikt. Även inom gymnasieskolan finns en tydlig koppling. Kommunledningsförvaltningen och utbildningsförvaltningen gör under året en avstämning av volymerna inom dessa verksamheter.

Modellen ska ses som ett underlag för att räkna fram effekter av befolkningsförändringen för respektive nämnd. Nämnderna kommer att få en budgetram (netto) från kommunfullmäktige. Nämnderna ansvarar för fördelning av budget till respektive verksamhet och har rätt att omfördela resurser mellan verksamheterna.

Det är viktigt att tydliggöra att en resursfördelningsmodell bara är ett underlag inför det politiska beslutet om nämndernas ramar. För att tydliggöra politikens roll ska inte politiska prioriteringar ingå i en resursfördelningsmodell. Den nya fördelningsmodellen beräknar bara nämndernas resursbehov för volymförändringar utifrån att kommunens invånarantal förändras. Självklart kan vissa verksamheter påverkas av andra faktorer som inte finns beaktade i modellen och som därmed påverkar nämndernas ekonomi. Det kan till exempel vara verksamheter som påverkas av konjunkturförändringar, invånarnas utbildningsnivåer, etnisk bakgrund, könsfördelning. Det är viktigt att berörda förvaltningar fångar upp sådant i sin omvärldsanalys som lämnas till kommunledningen i kommande budgetarbete.

Förvaltningarna ska också i sina omvärldsanalyser lyfta fram konsekvenser av nya och ändrade lagstiftningar, politiska beslut och ambitioner med mera.

Kommunfullmäktiges förutsättningar för nämndernas effektiviseringsuppdrag

- Att alla nämnder ska ta fram förslag på effektiviseringar om minst 2% av sin verksamhet utifrån premisserna som stipuleras nedan. Förslagen ska grunda sig i årets budget samt mer långsiktiga förslag.
- Att alla nämnder ska göra en detaljerad organisationsöversyn med målet om att ta fram effektiviseringsförslag inom central organisation på upp emot 10 procent.
- Nämndens effektiviseringsåtgärder ska redovisas i samband med nämndens yttrande till Mål och budget 2020 med flerårsplan 2021 - 2023.

Botkyrkabornas skattepengar ska alltid hanteras varsamt och användas till de viktigaste uppgifterna. Effektiviseringar ska ske både för att vi som organisation ska vara effektiv, men också för att man politiskt ska kunna destinera pengar till det som är prioriterat.

En organisation gör aldrig allt på det mest effektiva sättet. Därför ska Botkyrka kommun aktivt jobba med att hela tiden hitta smartare sätt att göra saker på, för att mer varsamt använda Botkyrkabornas skattepengar. Det handlar om att hitta sätt där vi inte slösar med resurser.

En organisation riskerar också att i smyg växa, att man alltid lägger till verksamhet men glömmar att plocka bort det som inte är prioriterat eller slutat ge effekt. Därför ska Botkyrka kommun också alltid leta efter verksamheter som idag inte fyller sitt syfte eller som inte är av högsta prioritet för leverans till Botkyrkaborna, som man kan sluta göra.

Mittenmajoriteten anser att fokus ska vara på de kommunala huvuduppgifterna, att ha en bra skola, att ha en bra omsorg, att ha trygga moderna stadsdelar och att Botkyrkabor ska jobba. Med andra ord att ha hög kvalitet i välfärden och en god samhällsutveckling. Under våren kommer Koalitionen besluta om en politisk plattform som kommer ta avstamp utifrån de viktigaste prioriteringarna för kommunen. Uti

från denna plattform och kommunens huvuduppdrag ska effektiviseringar och förslag på verksamheter som kan sluta göras att utgå ifrån.

Premisser för effektiviseringar:

Alla nämnder och processer ska fortsätta leta efter effektiviseringar. Det ska fortsatt handla om att hitta arbetsätt som kan bli effektivare för att använda skattepengarna mer effektivt, samtidigt som vi ska fortsätta utveckla kommunens verksamheter utifrån medborgarens fokus. Därutöver ska man också titta efter verksamheter som nämnden kan sluta göra. Nämnderna ska ha fokus på sitt huvuduppdrag och på leverans till Botkyrkaborna, därutöver kan de hitta verksamheter/saker som man helt ska sluta genomföra. Allt arbete med effektiviseringarna ska noga dokumenteras för att kunna utvecklas av nästkommande anställda i organisationen. Därmed utökas effektiviseringsuppdraget.

Nedan följer premisser på vilka typer av effektiviseringar som ska eftersökas:

- Hitta smartare arbetsätt och metoder att göra saker på.
- Hitta effektiviseringar som ger effekt på längre sikt över flera år.
- Att med fokus på nämndens huvuduppdrag och på att ha god leverans till Botkyrkaborna hitta hela verksamheter eller saker man gör som inte ger den effekt man önskar, eller som inte är av högsta prioritet, och därmed kan sluta göras.
- Att med en detaljerad organisationsöversyn leta efter effektiviseringar på upp emot 10 procent på central organisation. Det handlar om att titta på den interna organisationen och hitta de absolut effektivaste sätten att genomföra arbetsuppgifter.
- Att i processerna leta efter arbetsmetoder eller dubbelt arbete som kan ske mellan olika nämnder.
- Att hitta effektiviseringar som minskar material- och energianvändning samt onödiga transporter för att undvika slöseri med resurser och tid.
- Att leta efter nämndgemensamma investeringar i verksamhetssystem eller andra investeringar som blir billigare att genomföra gemensamt, än var för en för sig.